Swahili Katanga: Bible for 1 John, 1 Peter, 1 Timothy, 2 John, 2 Timothy, 3 John, Colossians, Ephesians, Galatians, Jude, Marko, Philemon, Titus

Formatted for Translators

generated on Sun Jan 11 09:45:04 2026

©2022 Wycliffe Associates
Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)
©2017 Wycliffe Associates
Available at https://bibleineverylanguage.org/translations
The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at https://unfoldingword.bible/ult/.
The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes
©2017 Wycliffe Associates
Available at https://bibleineverylanguage.org/translations
The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at https://unfoldingword.bible/utn.
The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at https://BibleInEveryLanguage.org." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work. ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:
You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.
No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Marko

1

[1]Uu ndo mwanzo wa injili ya Jesu masihi mwana wa Mlungu. [2]Hehe ilivyo andipkwa na nabii iyaya, “Lola ninamhuma
mjumbe wangu mbehe yo, mmwenza andiyeitayarisha njiha yo. [3]Sautu ya mtu ahihaye vueni, “itengezeni njiha ya
Bwana, zihendeeni njiha ze.”[4]Yohana wekudza, acibatiza vueni na kuhubihi ubatizo wa toba ihehayo msamaha wa
dhambi. [5]Intsi yosi ya Yudea na atu osi wa Yerusalemu epkwenda pkwapkwe, ekala wachibatizwa niye kahiza mho
Yohidani, wachoiungama dhambizao. [6]Yohana wekala yunavula vazira ginga za ngamia na mkanda wa Ngozi chununi
mwapkwe, nae kala yunahia nzige na asali ya vueni.[7]Wehubihi na kugomba, “Yohaho mmwenga yunadza badala yangu
mwenye nguvu zaidi kuhiko mimi na sina hadhi hata ya kuzama tsini na kufugula Kamba za vihahu vye. [8]Mimi
newabatiza pkwa mandzi, lakini iye yundawabatiza mwimwi pkwa roho mtakatifu.[9]Yeomboheha kahi za siku zizo kukala
Jesu wekudza kombola Nazaheti ya Galilaya, na webatizwa na Yohana kahiza mho Yohidani. [10]Naye Jesu ahihoinuka
kombola pkwenye madzi, weona mbingi zifuguka wazi na roho achitima dzulu ye hehe mfano wa jia. [11]Na sauti
ichombola mlunguni. “Uwe ni mwanangu mhenzwi nihedzezwa sana na uwe.”[12]Kisha mahamwenga roho achimlongoza
pkwenda vueni. [13]Wekalako vueni siku arubaini achijajibiwa na shetani, wekala hamwenga na anyama a vueni na
Malaika emhudumia.[14]Sasa baada ya Yohana kugwihwa, Jesu wekudza Galilaya achitangaza injili ya Mlungu.
[15]Achigomba, “Muda ukamilika, na ufalme wa Mlungu udzikaribia. Tubuni na pkwamini kahiza injili.”[16]Na ahihokala
yunachiha kanda ya bahari ya Galilaya, wemona Simoni na Andirea ndugu wa Simoni wachitsuha nyavu zao kahiza
bahari, pkwa kukala ekala avuvi. [17]Jesu wewambira, “Dzoni mnitue, na nindawahenda avuvi aatu.” [18]Na maha mwenga
chicha nyavu na wachimtua.[19]Wakati Jesu ahihotsembeha kuhe chidogo, wemona Yakobo mwana wa Zebedayo na
Yohana nduguye, ekala pkwenye mtumbwi wachitengeza nyazi. [20]Mah weweha na ao emhichu baba ya Zebedayo ndani
ya mtumbwi na atumishi wariokodisha, wachimtua.[21]Na warihofika Kaperinaumu, siku ya sabato Jesu weinjiha pkwenye
sinagogi na kufundisha. [22]Eshangaa mafundishoge pkwa vivya arivyokala achiwafundisha hehe mtu ahiye na mamlaka
na sivyo hehe aandishi.[23]Wakakti uouo pkwekala na mtu kahiza sinagogi hao ariekala na hoho chafu, na webiga kululu.
[24]Achigomba, “Huna noni chakuhenda nauwe, Jesu wa Nazareti? Ukudza uhangamize? Na kumanya uhiye. Uwe u
mtakatifu wa Mlungu.” [25]Jesu wemkemea pepo na kugomba, “Nyamal ana wombole ndani ye.” [26]Na roho mchafu
wemubwaga tsini na achombola pkwapkwe achihihi pkwa sauti ya dzulu.[27]Na atuosi wachishangaa vivyo wachuzana
chila mmwenga, “Ii ni noni ni mafundisho masha yenye mamulaka? Hata nipkwamru pepo achafu nao wanamtii?” [28]Na
habari kuhusu iye maha mwenga zichisambaa chila hatu ndani na mkoa wosi wa Galilaya.[29]Na maha mwenga baada ya
kombola konze ya kanisa, einjiha nyumbani mwa Simoni na Andirea wachikala na Yakobo na Yohana. [30]Mama pkwe wa
Simoni wekala yuhehe nimkongo wa homa na maha mwenga emwambira Jesu habari ze. [31]Vivyo wekudza achimgwira
mkono, na kumunula dzulu, homa hichuka pkwapkwe na achanza kuwashuhuhulira.[32]Dziloni hiho wakati dzua rigoma
kuzama, emhehera pkwapkwe osi wahekala akongo wa wario pagawa na mapepo. [33]Mdzi wosi ekusanyika hamwenga
konze ya mhingo. [34]Wewahoza anji wariokala akongo a makongo mbalimbali na komboza mapepo manji, lakini
waruhusire mapepo kugomba pkwa sababu emmanya.[35]Welamuks madzacha na mapema wakati pkwe kala bado
kunachiza, weuka na pkwenda hatu ha farsha na wevoya kuko. [36]Simoni na osi wariokala hamwenga naye emutua.
[37]Emupata na wachimwambira chila mmwenga yunakutsafuta.[38]Wewambira, Huna paswa pkwenda hatu hanjine, konze
kahizaa midzi izungukayo ili niweze kuhubiri kuko pia, ndo sababu nikudza haha. [39]Wepkwenda achitsupa Galilaya yosi,
achihubiri kahiza masinagogi gao na kukemea mapepo.[40]Mwenye ukoma mmwenga wekudza pkwapkwe. Achikala
achimzoya achibiga magoti na achimwambira, “Chikala unahenzaa, unaweza kunihenda nikale mdzo.” [41]Jesu wemonera
huruma, wegolosa mkonowe na kumguta, achimwambira, “Ninahenza ukale mdzo.” [42]Mara mwenga ukuma, na
wehendwa kukala mdzo.[43]Jesu achimonya vikali na achimwambira enende mara mwenga. [44]Wemwambira, hakikisha
kugumba neno pkwa yeyosi; lakini enda udzonyese pkwa kuhani, na womboze sadaka pkwa ajili ya ambayo msa
welagiza, hehe ushuhuda pkwao.”[45]Lakini wepkwenda nap kwanza kumwambira chila mmwenga na kuheneza neno
zaidi hata Jesu kawezehe kahehi pkwe njila mdzini pkwa ululu vivyo wegagala hatu ha fahaga na atu ekudza pkwapkwe
kombola chila hata.

2

[1]Jesu arihouya Kapernaumu baada ya siku chache esikila kukala yukuko nyumbani. [2]Atu anji sana ukusanyika haho na
kahakahihe nafasi kahehi, hat aiyo ya mriangoni, na Jesu wegomba neno pkwao.[3]Kisha baadhi ya atu ekudza pkwapkwe
wariomheha mtu ariyekala yupooza, atua ne ekala wadzimtukula. [4]Wakati warihoshindwa kumtsupiza pkwa kukala
umati wa atu, ehusa paa dzulu hatuhe ariho kala Jesu na warihokala warihogonya kuhumbula tundu, etimisha chitanda
ahicho mtu ariye holoa, wekala yuhehe.[5]Arihoyona imani yao, Jesu wemwambira mtu ariyeholoa, “Mwanangu, dhambi
zidzisamehewa.” [6]Lakini baadhi ya andishi ao wariokala wasagahe haho edzihoji mioyoni mwao. [7]Mtu yuyu
yunawezadze kugomba vivi? Unakufuhu! Nani awezaye kusamehe dhambi isihokala Mlungu hacheye?[8]Mara Jesu
wemanya rohoni mwapkwe wahichokala wachifihia mioyoni mwao enye wewambira, “Pkwa noni mnafikiria vino
mioyoni mwenu? [9]Nihiho rahisi zaidi kugomba pkwa mtu ariyeholozaa, dhambidzo zidzisamehewa au kugomba ema
hala chitanda cho chitsekacho na utsembehe?[10]Lakini ili wapate kumanya wa kukala mwana wa Adamu yuna mamlaka

 generated on Sun Jan 11 09:45:04 2026

ya kusamehe dhambi kahiza dunia, wemwambira iye ariyeholoza. [11]Uka, hala chitsekacho, na wenende nyumbani
pkwako. [12]Wema na mara mwenga achihala chitsekache, na achenza konze ya nyumba mhehe ya chila tu, vivyo osi
wachishangaa na wachimpa Mlungu utukufu na kugomba, “Kamwe kakudzawahi kona dhambi hehe hiri.[13]Wepkwenda
kaheli kanda ya zi ana sulupu hosi na atu ekudza pkwapkwe na achiwafundisha. [14]Arihokala achichila wemona Lawi
mwana wa Alifayo yusegehe pkwenye hatu hakukusanyira kodi na achimwambira, “Nitua,” wema na achimtua.[15]Na
wakati Jesu arihokala achipata chakuria kahiza nyumba Lawi, wanahala kodi anji na atu enye dhambi ekala wachiria na
Jesu na anafunzie. Pkwa kukala ekala anji na emtua. [16]Wakati andikaji ario ekala mafarisayo warihoona kukala Jesu
wekala achiria na atu enye dhambi na wachihala kodi, ewambira anafunzie, “Pkwa noni yunahia na kuhala kodi na atu
enye dhambi.[17]Wakati Jesu arihosikira gaga wewaambira, “Atu wario na afya kahiza mwihi kawamhenza mtibabu, ni atu
akango hacheye ndio wamhenzao, sidzire kuweha atu enye haki, lakini atu enye dhambi.[18]Anafunzi a Yohana na
mafarisayo ekala wachifunga na baadhi ya atu ekudza pkwapkwe na kumwambira, “Pkwa noni anafunzi a Yohana na
mafarisayo wanafunga, lakini anafunzi o kawafunga? [19]Jesu wewambir, “Je, wariokudza harusini wanawea kufunga
wakati bwana harusi bado achikala hamwenga nao kawaweza kufunga.[20]Lakini siku zinadza wakati bwana harusi
andihouswa pkwao na kahi za siku zizo ao wandafunga. [21]Kahana mtu ashonaye chipande chisha cha nguo pkwenye vazi
kulukulu. Vinjinevyo chihaka chindatahuka kombola kahiza iyokula nayo indatsanika zaidi.[22]Kahona mtu ainhizaye uchi
msha pkwenye vihenje vibomu, vinjinevyo uchi indaviahula vihenje na vyosi vihi uchi na virenje vindangamika, badaye
ika uchimsha kahiza vihenje visha,[23]“Kahiza siku ya sabato Jesu wenzuapkwe nye baadhi ya mind ana anafunzi e eanza
kuhala baadhi ya masuke na ngano. [24]Na mafarisayo emwambira, “Lola pkwa noni wanahenda chitu chicho ni chinyume
cha sheria kahiza siku ya sabato?”[25]Wewambira, “Kamsomehe chicho chicho henda Daudi arihokala kahiza kuhitaji na
nzala-iye hamwenga na atu ario kala hamwenga naye? [26]Jinsi arivyo enda kahiza nyumba ya Mlungu wakati Abiathani
ariho kala na kuhani mubomu na achiria mkahe urioipkwa mbene-urio wekala chinyume cha sheria pkwa mtu yoyosi
kuhia isihokala makuhani-tu na wewapa hata baadhi ya ao wariokala hamwenga naye.[27]Jesu wegomba, “Sabato
yehendwa pkwa sababu ya mwanadamu, se mwanadamu pkwa ajili ya sabato. [28]Pkwa vivyo mwana wa Adamu ni Bwana
wa sabato.”

3

[1]Kisha Jesu weenjira ndani ya sinagogi na mwekala na mtu mwenye mkono urioholoza. [2]Baada ya atu ekala
wachimchunguza pkwa hehi kulola chikala yundamhoza siku ya sabato ili wamshitaki.[3]Jesu wemwambira mtu mwenye
mkono urioholoza, “Unuka weme kahikahi ya umati uu.” [4]Kishi achimwambira ao atu, “Je ni halali kuhenda hendo hidzo
siku ya sabato au kuhenda gasigo haki; kokola maisha au kolaga? Lakini kawajibire wachinya mala zi.[5]Achiwalola pkwa
hasira, achihuzunika pkwa sababu ya ugumu wa mioyo yao na achimwambira iye mtu, “Gologa mkono o.” Achigologa na
Jesu achimhoza mkonowe. [6]Mafarisayo wachenda konze wachihenda njama hamwenga na mahenodi dzuluye kumolaga.
[7]Kisha Jesu hamwenga na anafunzie, epkwenda baharini na kundi bomo ra atu heatua richomborera Galilaya na
Uyahudi. [8]na kombola Jerusalemu na sidumaya na mbere ya Yoridani na jirani ya Tiho na Sigoni; kundi bomu ririhosikira
chila chitu arichokela unachihenda, ekudza pkwapkwe.[9]Na wewambira anafunzie kuandaa mtumbwi mtite pkwa sababu
ye pkwa sababu ya kundi ili kukala wasidze wakamzonga. [10]Pkwa kulalawewa hozaanji chila mtu ariyekala na mateso
wekala na shauku ya kumfikiha ili amgute ahole.[11]Hohosi hoho achafu warihomons engwa hotsi mbereye na kuriha na
kugomba, “Uwe umwana wa Mlungu.” [12]Wawakemea pkwa msisitizo wasimhende amanyikane.[13]wepanda dzulu
mrimani, na achiweha ariowahenza na wachimwendera. [14]Achiwatsagula kumi na airi (arioweha atumwa) ili kukala
wakale hamwenga naye na achiwahuma kuhubiri. [15]na achiwapa mamlaka gakomboza mapepo. [16]Na achiwatsagula kumi
na airi; Simoni ariyempa dzina ra Petro.[17]Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye Yakobo, ariyepewa dzina ra
Bonagesi, ao ni ana a ngurumo, [18]na Anderea, Filipo, Batholoyo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa alifayo, Thadayo,
Simoni mkananayo. [19]na Yuda Iskariote, ariye Yuda msaliti.[20]Kisha wepkwenda nyumbani na kundi ra atu wachimtua
pkwa hamwenga kaheri, hata wasiweze kuhia hata mkahe. [21]Familiaye warihosikira habari iyo, epkwenda kumubwira,
pkwani egomba, “Yulipupkwa na akili.” [22]Aandiki wariokudza kombola Yerusalemu egomba, “Yupagawa na Beelzebuli,
na pkwani mtawala wa mapepo na yunomboza mapepo.”[23]Jesu weweha pkwapkwe na kugomba nao pkwa mifano, “Jinsi
hiyo shetani yunaweza kumomboza shetani? [24]Chikala ufalme uchigavika wenye uwo uo kauweza pkwema. [25]Chikala
nyumba ichigavika yenye nyumba iyo kaiweza pkwama.[26]Chikala shetani yundema chinyume che mwenye na kugavika,
kaweza pkwema na yundakala yufika mwishowe. [27]Lakini kakuna hata mmwenga awezaye pkwenjiha ndani ya nyumba
ya mtu mwenye nguvu na pkweya vitu vye bila kumfunza pkwanza na kisha kuhala virivyomno nyumbani.[28]Jeri
nawambira, dhambi zosi za ana aafu zindasamehewa, hamhwenga na kukufuru ahizo wananena. [29]Lakini yeyosi andeye
mkufuhu roho mtakatifu kandasamehewa kabisi, bali yuna hatia ya dhambi ya milele.” [30]Jesu werigomba hihi pkwa
kukala ekala wachigomba, “Yuna hoho mchafu.”[31]Kisha mameye na nduguze ekudza na pkwema konze wachihuma mtu
kumweha. [32]Na kundi ra atu rekala hisagala msamaha karibu naye wachimwambira, “Mameyo na nduguzo wakonze na
wanakutsafuta uwe.”[33]Wea jibu, “Ni nahiye mame wangu na ndugu zangu?” [34]Wewa lola wariokala wasesehe
wadzimzunguka na achigomba, “Lola, aa ni mame zangu na ndugu zangu! [35]Yeyosi ahendaye mapenzi ga Mulungu, mtu
eye ni ndugu yangu, na dada wangu na mame wangu.”

4

[1]Kisha weanza kufundisha kanda ya bahari na kundi bomu rekusanyika richimzunguka. Acheinjira ndani ndani ya
mtumbwi baharini na kusagala ndani yam tumbi kundi rosi rekala konze ya bahari mfuoni. [2]Na achiwafundisha mambo
manji pkwa mifanari na achimwambira kahiza mafundisho ge.[3]“Sikizani mnyali wepkwena kunyala mbegu. [4]Arihokala
achinyala, baada ya mbegu zewa njihani, na tsongu wachidza ziria. [5]Mbeyu zinjine zeswa pkwenye dziwe, ariko kahana
udogo mnji. Mahamwenga zichimeha, pkwa kukala kaipatire udongo wa kutosha.[6]Lakini dzua ririho ombola mimeha
yenyauka. Pkwakukala kaikarire na miziji zichikauka. [7]Mbeyu zinjine zegwa kahikahi za miiya. Miiya ichikula na
kuzilinga na kazivyarire matunda gogosi.[8]Mbeyu zinjine zeswa pkwenye udongo mdzo na zichiviala matunda wakati
zichikula na konjezeka na kuviala maha mihonzo mihahu zaidi, mihongosita, na pia maha gana mwenga.” [9]Na
achigomba, “Yoyosi mwenye masikiro ga kusira na asikire.”[10]Jesu arihokala hacheye ao wariokala hehi naye na ao kumi
na airi emza kuhusu mafumbo. [11]Achiwa, “Pkwenu mwimwi Mlungu yudziwafunuriha siri za ufalme we, lakini pkwa
wario konze chila chitu ni pkwa mafumbo. [12]ili wachilola ndio walole, lakini wasoni na wachisikira ndio wandasikira,
lakini waselewe, hebu secyo wakagaluka na Mlungu akawasamehe.”[13]Jesu achimwambira, “Je kamwelewa mfano uu?
Vino mndawezadze pkwelewa mifano minjine?” [14]Mnyali wenya neno. [15]Aa ndio ao wario kando ya njira, hatu neno
ridzihonyalwa wariho sikira mahamwenga shetani achidza na kurikala neno abaho hidzinyalwa ndani yao.[16]Na baadhi
ya mbeyu zihizonyalwa dzulu ya dziwa, ario wanahosi kira neno warihochera mara mwenga pkwa haha. [17]Lakini
Kawana miziji yoyosi ndani yao, lakini nikuvumiriha pkwa muda baadaye wakati shidi na mateso gadzaho pkwa sababu
ya neno maha mwenga ni kuhicha imani.[18]Na anjine ao warionyalwa kahiza miya ao wario nikurisikira neno. [19]Lakini
masumbuko ga dunia na ukengaji wa mali na tamaa za mambo manjine nikudza na kuhilinga neno na kari na nguvu.
[20]Ao wihio nyalwa pkwa udongo mdzo ni ao wanao sikira neno kurihochera na kuviala matunda, miro ngomihahu
mihandahu mara gana mwenga zaidi.[21]Jesu achimwambira, “Je nikukala unaheha taa ndani ya nyumba na kuyika tsini
ya chikahana au tsini ya chitanda? Nikuireha ndani na kuyika dzulu ya chango. [22]Pkwa kukala kakuna chochosi
chirichoodzifitsa aricho kachindamanyikana na kuhana siri iriyo kaindaipkwa wazi. [23]Iye ahiye na masikiti na
asikire.”[24]Achimwambira, “mkale makini pkwa chicho msikiracho, pkwa kukala chipimo mndahumira chicho mndicho
pimirwa na zaidi mndonjezwa pkwenu. [25]Pkwa kukala eye ariye nacho yundonjezwa zaidi, na iye ariye pkwapkwe
chindahalwa hata chicho nacho.”[26]Achigomba, “Ufalme wa Mlungu ni here mtu ariyenyala mbeyu kahiza udongo.
[27]Alalaye usiku na kulamka madzacha na kona mbeyu zimeha na kukula hata chikala kumanya zidzivyomeha. [28]Ahidi
nikuviala mimeha yenye pkwanza majani halafu malua, halafu nafaka iriyo ikomala. [29]Wakati mavyalo sadziva, iye
nikuhuma maha mwenga nikuhirika panga pkwa kukala mavyalo gafika.”[30]Na kaheri achigomba, “Ni nani hunaweza
kulenganisha na ufalme wa Mlungu, ai ni mfano hio hunaweza humira pkweleza? [31]Ni hehe mbeyu ya haradali iriyo
ichinyalwa na tite zaidi kuriko mbeyu zosi duniani. [32]Hata wakati inyalwa, nikalala bomu zaii ya mimera yosi ya bustani,
na nikutengeza matawi mabomu, pkwa vivyo ndege wa angani wanaweza kutengeze visunzi pkwa chivuhivu
vhiche.”[33]Mafumbo manji hehe gaga Jesu wegomba nea neno pkwa kadhi walivyoweza pkwelewa. [34]Na kago mbere nao
bila mafumbo. Lakini arihoka la hacheye weweleweshа anafunzie.[35]Siku iyo wakati wa dziloni urihofika achimwambira,
“Hindeni ng’ambo irahu injine.” [36]Vivyo wachihiricha kundi ra atu, wachimuhala Jesu vivyo arivyokala ndani ya chombo
pkwekala na vhombo vinjine virivyo enda naye. [37]Dhoruba ya peho kali ichomboreha na mawimbi gekala gachenjiha
ndani ya mashua hata mashua karibu kodzala madzi.[38]Lakini Jesu mwenye wekala nyuma ya meli yurehe dzulu ya mho.
Enafunzie wachimlamusa wachimwambira, Mwalimu kujali kukala huhuhehi karibu pkwangamika?” [39]Achilamuka,
achiikemera iyo peho na achiyambira bahari, “Amani! Huriha”, iyo peho ichihurirana kuchikala na uhuhizu mubou.
[40]Achigomba nao, “Mbona mnagoha? Bago hamna imani?” [41]Odzalwa na hofu bomu ndani yao na wachambirana, “Yuno
nani hata peho na bahari vinamtii?”

5

[1]Ekudza mpaka ngambo ya bahari kahiza mkoa wa Gehasi. [2]Wakati Jesu arihokala achombola pkwa chombo
mwanamulume mwenye pepomu chagu wekudza pkwapkwe kombola makaburini.[3]Mtu yuyu weishi makaburini kahana
ariyeweza kumzulia kabisa hata pkwa kumfunga minyororo. [4]Wekala yufung’wa maha Fulani pkwa pingu na minyororo
wekati minyororo na pingu ze zichivudzi kahana hata mmwenga ariyekala na nguvu za kushinda.[5]Usiku na mtsana
achikanala makaburini mirimani weriha na kudzikata mwenye pkwa mawe makali. [6]Alihomona Jesu pkwa kuhe
wemchimbirira na kuzama mbeneze.[7]Achiriha pkwa sauti bomu, “Nina shuhuli hiyo nawe. Jesu mwana wa Mlungu ariye
dzulu? Nakuvonya pkwa dzina ra Mlungu mwenye usinitese.” [8]Pkwa kukala Jesu wekala udzimwambira mombole mtu
yuyu, uwe roho mchafu.”[9]Jesu achimza, “Dzinaro uani?” Naye achimjibu, “Dzina rangu jeshi, pkwa kukala huanji.”
[10]Wemsihi kaheri na kaheri asiwahirike konze ya mkoa.[11]Hekala na kundi bomu ra ngulue ekala wachinisa mrimani.
[12]Nao emsihi wa chigomba, “Uhuhirike ndani ya ngulue; hwenjire ndani yao.” [13]Pkwa vivyo we wahuhusu roho achafu
wachimombola na pkwenjira ndani ya ngulue nao ngukue echimbira tsini ya murima kuteremka paka baharini na
angalau nguluwe elfu mbiri ezama baharini.[14]Na ao wariokala wachirisa ngulue echimbira na pkwenda komboza bahari
ya garigohendeka kahiza mdzi na mashambani na atu anji eombola pkwenda lola chidzomboreha. [15]Ekudza pkwa Jesu na
kumona mtu adzeye pagawa na pepo ariyekala yudzipagawa na jeshi ra mapepo yusegehe haho yudzivipkwa na kahiza
hakiliye isawa na wachogoha.[16]Ao wariokala washuhudia chihicho hendeka pkwa mtu ariyekala yupagawa na mapepo
ewambira chirichi mborera pkwa undani na pia kuhusu ngulue. [17]Nao ea kwanza kumsihi Jesu auke kahiza mkoa wao.
[18]Arihokala achenjita ndani ya chombo, iye ariyekala yupagawa na mapepo wemsihi kukala aende hamhwenga naye.

[19]Lakini Jesu kamhurusire lakini achimwambira, “Enda nyumbani pkwako na pkwa atuo na uwambire
adzichokuhendere Bwana, na huruma adziyokuonyesa. [20]Vivyo wepkwenda nap kwanza kutangaza mambo mabomu
ahiyo Jesu yuhenda pkwapkwe kahiza maeneo gosi ga Dekapoli na chila mtu westaajabu.[21]Na wakati Jesu arihovuka
kaheri upande mnjine ndani ya chombo, gulupu bomu hekusanyika kariu naye arihokala kanda ya bahari. [22]Mmwenga
wa viongozi wa sinagogi ariyeehewa yaiho wekudza na chihomona weswa maguluni mwapkwe. [23]Achimsihi zaidi na
zaidi achigomba, “Binti wangu mtite yunakaribuia kufa. Ninakusihi, nzoo na wike mikono yo dzuluye ili aweze kupata
afya na kuishi. [24]Vivyo wepkwenda hamwenga naye na gulupu bomu atu emtua nao ezonga karibu wachimuzunguka.
[25]Pwekala na mwanamche kahi yao ahiye damuye yekala inamombola pkwa miaka kumi na miri. [26]Weteseka vya kutosha
tsini ya matibabu anji na wehumira chila chitu arichokala nacho, lakini badala pkwendereha tototo haliye yendereha
kukala mbaya. [27]Arihosikira habari kuhuga Jesu wekudza nyumaye kahikahi ya gulupu na achiguta vazire.[28]Pkwa kukala
wegomba, “Chikala nindayaguta mavazige nindahola.” [29]Arihomguta kombola damu pkwe ihoma na wejisikira kahiza
mwihiwe kukala yuhozwa kombola matesoge.[30]Na ghafla Jesu wegundua ndaniye mwenye kukala nguvu zidzimombola.
Achigaluka kahiza gulupu ya atu na achuza, “Ni hiye adziniguta vazi rangu?” [31]Anafunzie emwambira, “Lola rogulupu
rino ridzikuzangira nawe unagomba. Ni hiye adziye kuguta?” [32]Lakini Jesu weloa pande zosi kulola ariye yudzimguta.
[33]Mwana mche iye wemanya chiricho mhendekera, weogomba na kutetemeka wekudza na weswa tsini mbereye na
kumwambira ujeri wosi. [34]Jesu achimwambira, “Binti imani yo idzikuhenda ukale mzima enenda pkwa imani na uhozwe
kombola pkwenye matesogo.”[35]Jesu arihokala achinena haadhi ya atu ekudza kombola pkwa chilongozi wa sinagogi
wachigomba, “Binti yo yudzefa pkwa noni unaenderera kumuyuga mwalimu?”[36]Lakini Jesu arihosikira ambacho
wanachigomba wemwambira chilongozi wa sinagogi, usogoe, Amini tu. [37]Kahuruhusihe yeyosi kulongozana naye
isihokara Petro, Yakobo na Yohana nduguye Yakobo. [38]Ekudza nyumbani pkwa chilongozi wa sinagogi naye weona
vuhugu za kuriha kunji na komboleza pkwa nguvu.[39]Ariho enjira nyumbani wewambira, “Pkwa no ni mnahuzinika na
pkwa noni munariha?” mhoho kadzafa bali yuhehe.” [40]Eanza kumdahau lakini wewaomboza osi konze na kumbala baba
ya mhoho na mame na ao wariokala naye na achenjika hatu ariohokala mhoho.[41]Weuhala mkono wa mhoho na
kumwambira, “Tabitha koum!” ambayo nikugomba, “Binti mtte na pkwa mbira, lamka.” [42]Ghafla mhoho achilamka na
kutsembera (pkwa kukala wekala na umri wa miaka kumi na mihi.) na gafla egwirwa na mshangao muhomu.
[43]Wewaamra pkwa ukali kukala mtu yeyosi asimanye kuhusu gaga kisha achimwambira wampee binti chakuria.

6

[1]Na achuka haho na pkwenda mdzini Nazareti na anafunzie wachimtua. [2]Sabato irihofika, weanza kuwafundisha kahiza
sinagogi, atu anji emusikiza na wachishangazwa wachigomba wepata hiho mafundisho gano?” Ni hekima ya namna hiyo
ino ariyoipata?” Yuno Jesu yunahendadze miujiza ino pkwa mikono ye?” [3]“Je yuno siiye mhoho wa seremala, mwana wa
Mariamu na nduguyai ahiye ni Yakobo, Yese, Yuda na Simioni? Je dadze hunaishi nao haha hamwenga nasi?” Atu a
Nazareti kawahamirirwe na mafundisho ga Jesu.[4]Jesu achimwambira, “Nabii kapata heshima, kahiza mdziwe hata pkwa
nduguze a nyumbani mwapkwe.” [5]Kawzehe kuhenda miujiza, ela wawaikiha mikoni akongo achache achiwahoza.
[6]Weshangazwa sana pkwa sababu ya kugeamini pkwao kisha wevitsemberera vidzidzi vya jirani achifundisha.[7]weweha
ao anafunzi kumi na airi achanza kuwahuma airi airi wewapa mamlaka dzulu ya pepo achafu [8]na kuwamuhu wasihale
chochosi wanohoenda isihiokala fimbo tu, wasihale chakuria wala mkoba wala pesa chibindoni. [9]Lakini wa vale vhahu
na sio kanzu mbihi.[10]Na achiwambira, “Nyumba yoyosi mndiyoenjira gagalani haho mpaka mndihouka. [11]Na mdzi
wowosi usihowahuchera wala kuwasikiza ukani pkwao kukutani mavumbi ga magulu genu ikale ushuhuda
pkwao.”[12]Nao wachenda wachiwambira atu watubu na kuhicha dhambi zao. [13]Anafunzi warihoenda ewainza mapepo
anji na ewahaka mafuha akong’o na waerihozwa.[14]Mfalme Heredo ariho sikira kuhusu habari za Jesu jinsi anavyo hoza
na pkwinga mapepo na kutambulika pkwa atu, baadhi ya atu egomba indakala Yohana mbatizaji wefufuka na pkwa
sababu iyo ii ngucu ya miujiza inahenda kazi ndani ye. [15]Baadhi ya atu wachiamba, “Yuyu ni Eliya, Ariye Mlungu weahidi
kukala yundauya,” anjine wachigomba, “Yuyu ni nabii, hehe mmwenga wa ao manabii wa zamani.”[16]Lakini Herode
arihosikira sasa achigomba, “Yohana niriye lagiza asikari wamkate chichwa yufufuka.” [17]Maana Herode mwenye
wehuma asikali Yohana akatwe na wemfunga gerezani pkwa sababu ya Herodia (Mehe wa nduguye ariye ni
Filipo)[18]pkwa sababu Herode “si halali kumhala mche wa ndugu yo.” [19]Lakini Herode weanza kumtsukirirwa na wekala
achimala kumolaga Yohana lakini kawezere vivyo wetafuta njiha ya kumolaga. [20]Maana Herode wemogoha Yohana
wemanya kukala ni mwenye haki na mtu mtakatifu na wemhicha salama na ariohendereha kumsikiza Yohana
wehuzunika sana lakini wefurahia mazungumzoge kuyasikiza. [21]Hata uriofika wakati kamili ichikala idzikaribia siku ya
kuvialwa, Herode achiwaandirira maofisaa we sherehe, na kamansa, na vilongozi a Galilaya. [22]Ndigho binti ye Herodia
achenjjira na kucheza mbeehe yao, achimfurahisha Herode na ajeni wariasagala wakati wa chakuria cha dziloni. Ndiho
mfalme achimwambira binti, “Nivyoye chochosi nichihenzaco nami nindakupa.”[23]Achimwikiha chihaho na kugomba
chochosi undichonivoya nindakupa hata nusu ya ufalme wangu niumikia. [24]Binti achombola konze ya chumba cha
sherehe achimza mameye. “Nivoye noni?” Mameye achigomba, “Voya chitswa cha Yohana mbatizaji.” [25]Pkwa haraka sana
achenjira pkwa mfalme achanza kugomba, “Namala unipe dzulu ya sahani chitswa cha Yohana mbatizaji.”[26]Mfalme
wesikitizwa sana na voyo ra binti. Lakini pkwa sababu ya chiraho che na pkwa ajili ya ajeni kawezere kumkaharika voyo
re. [27]Vivyo mfalme achihuma askari kahiza arinzie na kuwalagiza pkwenda kumrehera binti chitswa cha Yohana. Mrinzi
wepkwenda kumkata chitswa Yohana achikala chifungoni. [28]Achichireha chitswa che pkwenye Sahani na kumpa binti, na

binti achimpa mameye. [29]Na anafunzi a Yohana wariosikiria gago epkwenda kuuhala mwiriwe kuzika kaburini.[30]Na
mitume warihouya kombola kuhubiri ekusanyika hamwenga mbere ye Jesu wachimweleza gosi wadzigohenda na
wadzigogafundisha. [31]Naye achiwambira, “Nzoni mwimwi anafunzi angu hatuha faragha na hupumzike pkwa muda.”
Atu anji ekala wanadza pkwa mitume na kuka hata kawapatire mda wa kuria chakuria. [32]Vivyo wapanda mashua
wachenda hatu hafaragha hasihokala na atu.[33]Lakini atu ewena Jesu na anafunzie wachuka na anji wachiwamanya pkwa
hamwenga echimbira pkwa kuchirira njira ya magulu kombola midzi yosi, nao wachifika pwani kabila yao. [34]Jesu na
anafunzie warihofika pwani, wao na gulupu bomu na achiwahurumia pkwa sababu ekala here kondoo wasiokala na
mhigaji na achanza kuwafundisha mambo manji.[35]Mda wepkwenda sana yekala ni dziloni, anafunzi wachimdzira
wachimwambira, “Haha ni hatu hafaragha kahana makalo ga atu, na muda udzendereha sana. [36]Uwalage atu midzi
yajirani na vidzidzi ili wakadzigarire chakuria.”[37]Lakini achiwajibu achigomba, “Wape mwimwi chakuria.”
Wachimwambira, “Hunaweza pkwenda na kugula mikahe yenye thamani ya dinari magana mairi na kuwapa warie.”
[38]Achiwauza, “Mna mikahe mingahi? Endani mkalole.” Wariholola wachimwambira, “Mikahe mitsano na Samaki
airi.”[39]Achiwamuru atu wasagale kahiza makundi makundi dzulu ya makodza maitsi. [40]Wachiwasagaza kahiza makundi
makundi ga Magana pkwa Hamsini. [41]Kisha achihala mikahe mitsano na Samaki airi na kulola mlunguni achimshukuru
Mlungu kisha achiwapa anafunzi waike ili wawape makutano wachiyika mbere ya umati. Nakisha achigavia Samaki airi
na kuwapa atu osi.[42]Atu osi eria mpaka wachitosheka. [43]Ekusanya vipande vya mikahe iriyobaki vixhodzala vikahana
kumi na vihi na pia vipande vya Samaki. [44]Na ekala anaalume elfu tsano warioria mikahe na Samaki lakini anaache na
ahoho kawatarirwe.[45]Kisha achiwambira anafunzie wapande pkwenye mashua wende sehemu nyinjine mpaka
Bethsaida, wakati iye achiwalaga makutano. [46]Atu warihogoma kuka, Jesu achenda mrimani kuvoya. [47]Irihodika dziloni,
na mashua yao yekala kahikahi ya bahari, naye Jesu wekala hacheye pwani.[48]Na wewona wachitabika kubiga makagia
pkwa sababu ya peho idziwavulia irihokaribia madzacha achiwendera, achitsembera dzulu ya madzi na wemala
kuwachira. [49]Lakini warihomona Jesu yunatsembera dzulu ya madzi wachenjirwa ni wasiwasi wachidani ni mzimu
wachihiga kululu. [50]Pkwa kukala emona wachodzalwa na hofu, maha Jesu achigomba nao achiwambira, “Mukale na
ujasihi! Ni mimi! Musikale na hofu.[51]Achenjira ndani ya mashua na peho ichiriha kuvuma na wachimushangaa sana.
[52]Vivyo kawakarire wadzele maana y aiyo mikahe maana hakili zao zekala zishidwa pkwelewa.[53]Nao warihovuka
ng’ambo efika itsi ya Genesareti mashie ichenjiza nanga. [54]Warihoombola konze na mashua atu wachimutamba Jesu na
anafunzie wekudza. [55]Wachichimbira kutangaza kahiza mkoa mzima na wachanza kuwareha atu akongo pkwa machela,
chila ariyesikira wekudza.[56]Hohosi arihoenjira kahiza vijiji au mjini au kahiza intsi, atu ewaika akongo hatu ha goko na
hatu wachimvoya awaruhusu akongo kuguta pindo ra vazire. Na osi wariomguta ehozwa.

7

[1]Mafarisayo na baadhi ya aandishi warioekala wadzomborera Yerusalemu ekusanyika wachimzunguka Jesu.[2]Na
mafarisayo na aandishi eona kukala baadhi ya anafunzie ehia mkahe pkwa mikono michafu iyo kai dhaoga. [3]Pkwa
kukala mafarisayo na aandishi osi kawaria mpaka waose mikono yao tototo wanagwieiea utamaduni wa azee.
[4]Mafarisayo wahouya kombola hatu ha soko kawaria mpaka waoge pkwanza, na kuna sheria zinjine arizo wanazifua
kabisa, chikala na hamwenga na kojesa vikombe, masufuria, vyombo.[5]Mafarisayo na aandishi emuza Jesu, “Pkwa noni
anafunzio kawatii na kuzifua utamaduni wa azee ehu, wanaria chakuria hasiho koga mikoni?”[6]Lakini iye wewaambira,
“Isaya wetabiri tototo kuhusu mwimwi mafarisayo na aandishi wanafiki, weandikwa atu aa wanariheshimu pkwa
milomo yao, lakini mioyo yao ikure na mimi. [7]Wananihendera ibaada zisizo na maana, wachifundisha sheria za
anadamu here mahochoho gao.[8]Mdziiricha sheria ya Mlungu na kugwirira pkwa tamaduni za azee enu.” [9]Jesu
achiwaambira mwezikahala amri za Mulungu pkwa kukala mtunze tamaduni zenu! [10]Pkwa kukala Musa wegomba,
mheshimu babayo na mameye, na iye amhukanaye babaye au mameye hakika yundafa.[11]Lakini mnagomba, “Hene mtu
achogomba chitu cha kumwahidi babaye au mameye cha msada wowosi ario mndeehochera kombola pkwangu ni
hazina ya kanisa,” vivyo ni kugomba kukala, nidziwomboza pkwa Mulungu? [12]Vivyo kuruhusu mhoho kuhenda jambo
rorosi pkwa ajili ya babaye au mameye. [13]Mnazihenda amri za Mlungu kukala bale pkwa kuheha tamaduni zenu,
mnahende manji ga jinsi iyo ganagohalana.”[14]Jesu weweha makutani kaheri na kuwaambira, “Mnisikize mimi, mwimwi
mosi na mpate kunelewe. [15]Kakuna chakuria chochosi chombolacho konze ya mtu aricho chinaweza kumchafua mtu
chenjiracho ndaniye, ni chicho agombacho mtu chicho chimchafuacho. [16]Chikala mtu yeyosi yuna masikiro ga kusikira na
asikire jambo hiri na aelewe.”[17]Jesu ahouricha umati wa atu pkwenjira nyumba, anafunzie wachimza kuhusu mfano uo.
[18]Jesu achigomba, “Na mwimwi pia bado kamdza elewa? Komona kukala chakuria chochosi chimwinjiracho mtu
kachiweza kumuchafua. [19]Pkwa kukala chaweza pkwenda pkwenye moyowe, lakini chinaenjira pkwenye tumbo ye na
kisha chinatsuoa pkwenye choo, pkwa maelezo gaga Jesu wevihenda vyakuria vyosi kukala vidzo.[20]Jesu achigomba
chicho chicho chinamombola mtu ndani chicho ndochimchafuacho. [21]Pkwa kukala nikombola ndani ya mtu, ndani ya
moyo nikombola Mawazo maovu, usherati, wevi, walogaji, [22]uzinzi, tamaa mbovu, ubaya, ukengaji, ufisadi, wivu,
kukashifu, madzivuno, ujinga. [23]Maovu gaga gosi ganaombola ndani nag ago ndigogamchafuango mtu.”[24]Jesu welamka
kombola haho harihokala yusegehe na kuka pkwenda kahiza mkoa wa Tiro na Sidoni. Weinjira ndani na kahenzere mtu
yeyosi amanye kukala wekala haho, lakini kaiwezekanire kumfitsa. [25]Lakini shafula mwanamhe wekudza pkwa Jesu
ariye mhohowe mtite wekala na roho chafu. Weikira habarize achidza na kubiga mavindi maguluni pkwapkwe Jesu.
[26]Mwana mche iye wekala myunani wa kabila ra Kifoenike wemgwira Jesu amwinge pepo ombole pkwa bintiye.[27]Jesu

achimwambira mwanamche wariche ahoho wariswe pkwanza chakuria pkwa kukala sisiwa kuhala chakuria cha ahoho
na kuwatsuhira kuho.” [28]Lakini iye mwanamche achimjibu na kugomba, “Nivivyo Bwana hata kuko tsini ya maza ni kuria
mabaki ga chakuria cha ahoho.”[29]Jesu achimwambira, “Pkwa kukala unaamini vivyo, uhuhu pkwenda pepo
yudzimombola binti yo.” [30]Mwanamche weuya nyumbani pkwapkwe na achimona bintiye yuhehe chifa ndani na pepo
wekala yudzombola.[31]Yesu weombola kaheri konze ya mkoa wa Tiro na kutsupira Sidoni pkwelekea baharini ya Galilaya
mpaka kanda ya Dekapoli. [32]Na wachimrehera mtu ariekala na makoto na wekala kaweza kunena tototo, emusihi Jesu
aike mikono dzuluye.[33]Jesu weomomboza mtu yuyu konze ya kukutana pkwa sihi na achika vyialavye pkweye masikiloge
na baada ya kutsitsa mahe weguta ulimiwe iye mtu. [34]Jesu welola dzulu Mlunguni, achihema na kumwambira, “Efatha,”
vivyo ni kugomba “fuguka!” [35]Na mda uo uo masikito gachifuguka na chirichokala chizulia lulimi chebanangwa na
achiweza kugomba tototo.[36]Na wewaamuru wasimwambire mtu yeyosi lakini kadhi arivyowaamuru, vivyo ndivyo
warivyo tangaza habari zizo pkwa unji. [37]Hakika eshangazwa na kugomba, yuhenda chila chitu tototo. Hata
yudzigahneda makoto kusikira na mabubu kunena.

8

[1]Kahiza siku zizo pkwekala kaheri na kundibomu na kawakahire na chakuria. Jesu achiweha anafunze na achiwaambira,
[2]Ninalihumira kundi riri pkwa kukala wadzenderera kukala nami pkwa muda wa siku tahu na Kawana chakuria.
[3]Nichiwalaga wauye madzumbani mwao bala kuria wanaweza kuzimia njirani pkwa nzala na baadhi yao wadzombola
kure sana.” [4]Anafunzie wachimujibu, “Hundaweza kupata hiko mikahe ya kutosha kahiza sehemu hehe ino isiyo na atu
ili kuwashibisha atu aa?”[5]Achiwauza, “Mna mikahe mingahi?” Wachigomba, “Saba”. [6]Achiwaamuru umati usagale hotsi.
Achihola mikahe saba, achimushukuru Mlungu na achiikata, achiwapa anafunzie wayike mbere zao nao wachiyika
mbere za umati.[7]Pia ekala na Samaki atite achache na baada ya kushukuru wewaamuru anafunzie wawagavire vivi pia.
[8]Eria na wachitosheka, na ekusanya vipande virivyo baki vikahana vibomu saba. [9]Pkwe kala na atu hehe elfu nne kisha
ewahicha wenende. [10]Maha achipanda dau hamwenga na anafunzie na wachenda kahiza ukanda wa Dalmanutha.[11]Kisha
mafarisayo wachombola nap kwanza kubishana naye emala awape ishara kombola mlunguni ili kumjaribu.
[12]Achihuzunika moyoni mw’apkwe achigomba, “Pkwa noni chiviazi chino chinatsafuta ishara? Nawambira mwimwi jeri
kakuka ishara indiyoombozwa pkwa chiviazi chichi. [13]Kisha achiwahicha, achenjira ndani yad au kaherri achuka
pkwenenda upande mnjine.[14]Wakati uo anafunzie ekala wasahau kuhala mikahe ya kutosha, ekala na mukahe mmwenga
tu ndani yad au. [15]Jesu achiwaonya achigomba, “Mukahe na muhzirinde dhidi ya tsatsu ya mafarisayo na tsatsi ya
Herode.”[16]Anafunzi ekala wachibishana ao pkwa ao dzulu ya kusokala na mikahe. [17]Jesu ariho manya gago, achiwauza,
“Mbona mnabishana kuhusu kusolaka na mikahe. Bado kamona au kamwelewa? Au mna mioyo migumu?[18]Mna matso
kamona? Mna masikiro kamsikira? Kamkumbukiha? [19]Nirihoikata mikahe mitsano pkwa atu elfu tsano, mwehala
vikahana vingahi virivyo odzala vipande vya mikahe? Wachimujibu, “Kumi na viri.”[20]Na nirihoikata mikahe saba kahiza
ya atu elfu nne, mwehala vikahana vingani virivyodzala vipande vya mikahe?” Wachigomba, “Saba.” [21]Achiwaambira,
“Bado kamwelewa?”[22]Wachifika Bethsaida atu haho wachimreha chipofu mmwenga pkwa Jesu na kumsihi Jesu amgute.
[23]Jesu achimgwira mkono iye chipofu na kumlongoza konze ya chijiji. Arihomtsitsira mahe matsoni na kumwikara
mikono weemza, “Unaona chochosi?”[24]Welola dzulu na kugomba, “Naona atu wanaonekana hehe mihi inatsembera.”
[25]Kisha achika kaherimikono dzulu ya matsoge na mtu iye achifugula matsoge, uwezowe wa kona uchuya, naye weona
vitu vyosi waziwazi. [26]Jesu ahimwichira enende nyumbani pkwapkwe na achimwambira, “Usenjire chidzidzini.”[27]Jesu
weuka na anafunzie pkwenda vidzidzini vya Kaisalia ya Filipi, wachikala njirani wawauza anafunzie, “Atu wana
sombadze mino ni ani?” [28]Wachimjibu wachigomba, “Yohana mbatizaji, anjine wanagomba Eliya, na anjine mmwenga a
manabii.”[29]Achiwauza, “Lakini mwino mnambadze mino niani?” Petro achimwambira, “Uwe u masihi.” [30]Jesu
achiwaonya wasimwambire mtu yoyosi kumuhusu iye.[31]Na achanza kuwafundisha ya kukala mwana wa Adamu lazima
yundateswa pkwa mambo manji na yundakahalwa ni azee na makuhani akulu na aandishi na yundalogwa, na baada ya
siku tahu yundafufuka. [32]Wegomba ujumbe uu waziwazi kanda na achanza kumukemea.[33]Lakini Jesu wegaluka na
kuwalola anafunzie na kisha achimkemea Petro na kugomba, “Enda nyuma yangu. Shetani! Kugaza mambo ga Mlungu,
bali gaana damu.” [34]Kisha achiweha umati na anafunzie hamwenga na kuwaambira, “Mtu yeyosi achihenza kunitua
adzikane mwenye, auhale msalabawena anitue.[35]Kwa kukala yeyosi ahenzaye gangamiza maishage pkwa ajili yangu na
pkwa ajili ya injili yundagokola. [36]Inamfaidi noni mtu kuupata ulimwengu wosi na kisha kuyangamiza maisha ge? [37]Mtu
yunaweza komboza koni badala ya maishage?[38]Yeyosi anonehaye haya mimi na mameno gangu kahiza chiviazi chichi
cha uzinzi a dhambi, mwana wa Adamu yundamonera haya mtu iye andihokudza kahiza utukufu wa babaye hamwenga
na Malaika watakatifu.

9

[1]Achiwaambira, “Amini nawaambira, wakuko baadhi yenu wadzioema hahu wario kuwandatata kufa kabla ya kuwona
ufalme wa Mlungu uchidza pkwa nguvu.” [2]Na baada ya siku handahu Jesu wewahala Petro, Yakob na Yohana hamwenga
naye dzulu ya murima hachiyao, kisha achigeuka sura mbere yao. [3]Mavazige aching’ala sana, meruhe kuriko arivyo mtu
yeyosi duniani andeweza kuyang’arisha.[4]Kisha Eliya hamwenga na Musa eomborera mbere yao, nae kala wa
chizungumza na Jesu. [5]Petro wejibu achimwambira Jesu, “Mwalimu, ni vidzo sisi kukala hah ana hudzenge vibanda
vihahu, chimwenga pkwa ajiliyo, chimwenga pkwa ajili ya Musa na chinjine pkwa ajili ya Eliya.” [6]Pkwa kukala

kamanyire kugomba maana eogoha sana.[7]Ingu richidza na richiwafinika, kisha sauti ichombola kahiza riro ingu, “Yuyu
ni mwanagu mhenzwi, msikizeni iye.” [8]Ghafla wariholola kuku na kuku kawamonere kaheri mtu yeyosi hamwenga nao
isihokala Jesu tu.[9]Warihokala wanateremka kombola mrimani, achiwaamuru wasimwambire mtu yeyosi gago gosi
wadzigogaona, mpaka mwana wa Adamu andihofufuka kombola pkwa wafu. [10]Pkwa vivyo wachika jambo riro ndani ya
mioyo yao enye lakini ejadiliana ao pkwa ao ninoni maanaye “Kufufuka kombola pkwa wafu.”[11]Emuza Jesu, “Pkwa noni
aandishi ni kugomba lazima Eliya adze pkwanza?” [12]Achiwaambira, “Eliya yunadza pkwanza kudzia mambo gosi. Pkwa
noni basi yeandipkwa kukala idzimpasa mwana wa Adamu kupata mateso manji kudahauliwa? [13]Lakini nawaambira ya
kukala Eliya wegonya kudza na wachimhendera warivyohenza hehe irivyoandipkwa dzuluye.”[14]Na walihofika pkwa
anafunzi, eona kundi bomu rudzuwazunguka na andiki ekala wanabishana nao. [15]Na maha waribomona Jesu, kundi hosi
heshangaa na kumuchimbirira kumulamusa. [16]Wewauza anafunzie, “Mnabishana nao dzulu ya noni?”[17]Mtu kahiza umati
wemjibu, “Mwalimu, nidzimreha mwanagu pkwako yuna hoho chafi inayo muhenda asiweze kumba. [18]Nikumkamata na
kumubwaga hotsi, naye yunamboza povu mlomoni na kugaga meno na kukala mgumu. Nidziwavoya anafunzio
wamomboze iye pepo lakini kawawezere. [19]Achiwajibu, “Chiviazi chisichoamini nindakala namwi hata rini?
Nindawavumira mpaka rini? Mreheni pkwangu?”[20]Wachimreha iye mvulana pkwapkwe. Roho mchafu arihomona Jesu,
ghafla yemwenjiza kahiza kutetemeka. Mvulana wegwa hotsi na komboza povu mlomoni. [21]Jesu wemuza babaye,
“Wekala kahiza hali hii pkwa muda wani?” Baba wegomba, “Hangu uhoho. [22]Mara zinjine nikumubwaga kahiza moho au
pkwenye madzi na kujahibu kumwangamiza chikala unaweza kuhenda chochosi huhurumie na uhusaidie.”[23]Jesu
wemwambira, “Chikala unaweza? Chila chitu chinawezekana pkwa yeyosi aaminiye.” [24]Ghafla baba wa mhoho wekiri na
kugomba, “Naamini, nisaidie kusokuamini pkwangu.” [25]Wakati Jesu arihoona kundi rinachimbirira pkwao, wemkemea
roho mchafu na kugomba, “Uwe hoho bubu na chiziwi, nakuamuru ombola pkwapkwe, usimwenjire kahehi.”[26]Weriha na
kumhangaisha mvulana pkwa nguvu na kisha achimombola. Mvulana weonekana hehe yudzefa. Ndiho anji
wachigomba, “Yudzefa,” [27]Lakini Jesu wemhala pkwa mkono achimunula, na mvulana Achema.[28]Wakati Jesu ariho enjira
ndani ya nyumba, anafunzie emuza pkwa faragha, “Pkwa noni kuhuweza kuyomboza?” [29]Achiwaambira, “Ainaii
kayombola isihokala pkwa mavoyo.”[30]Wachombola haho na kuchiriha Galilaya kahenzere mtu yeyosi amaye wariho.
[31]Pkwa kulama wekala yunafundisha anafunzie, Achiwaambira, “Mwana wa Adamu yundalaviwa mikononi mwa atu, na
wandamolaga. Andihofa, baada ya siku tahu yundafufuka kaheri.” [32]Lakini kawelewere maelezo gaga na eogoha kumuza.
[33]Ndiho efika Kaperinaumu. Baada ya pkwenjira ndani ya nyumba achiwauza, “Mdzikala mnafadili noni njirani?” [34]Lakini
ekala chimya pkwani ekala wanabishana njirani kukala nani adzikala mubomu zaidi. [35]Arihosagala hotsi achiweha kumi
na airi hamwenga na achiwaambira, “Chikala yeyosi yunamala kukala wa pkwanza ni lazima akale wamwisho na
mtumishi wa osi.[36]Achimhala mhoho mtite achimwika kahikahi yao. Achimhala kahiza mikonoye achiwaambira, [37]“Yeyosi
amhocheraye mhoho hehe yuyupkwa dzina rangu pia yudzinihochera mimi na ichikaa mtu yudzinihochera mimi tu,
lakini pia aliyenihuma.”[38]Yohana achimwambira, “Mwalimu, hudzimona mttu yunamboza pepo pkwa dzinaro na
hukamzulia pkwa sababu kahutua.” [39]Lakini Jesu achigomba, “Msimzulie pkwa kukala kakuna andiyehenda kazi bomu
pkwa dzina rangu na ndiho kisha baadaye agombe neno baya hohosi dzulu yangu.[40]Yeyosi asiyekala chinyume nasi yuu
pande wehu. [41]Yeyosi andiyekupa chikombe cha madzi ga kunua pkwa dzina rangu uwe ni wamasihi. Amini nawaambira
Kanda thawabuye.[42]Yeyosi awakoseshaye mmwenga waho wa atite aa waniaminio mimi kudzipkwala indekala vidzo
pkwapkwe kufungiwa dziwe ra kusagiha singoni na kutsuhiwa baharini. [43]Chikala mkonii uchikukosesha ukate, ni baha
pkwenjira kahiza uzima bila mkono kuriko pkwenjira kuzimu uchikala na mikono yosi kahiza moho usiozimika.” [44]Hatu
ambaho funza kuwafa na moho usiozimika (Kaumo kahiza nakala za kapindi).[45]Chikala chegulu uchikukosesha ukate. Ni
vidzo pkwako pkwenjira uzimani uchikala chirema kuriko kutsuhiwa kuzimu na magulu mairi. [46]Hatu hariho funza
kawafa na moho usioweza kuzimika.”[47]Chikala dzitsoro richikukosesha ring’ole. Ni vidzo pkwako pkwenjira kahiza
ufalme wa Mlungu uchikala na dzitso mmwenga kuriko kukala na matso mairi na kutsuhiwa kuzimu. [48]Hatu harihofunza
ao kawafa na moho usiozomika.[49]Pkwa kukala chila mtu yundenjizwa munyu pkwa moto. [50]Munyu nu mudzo, lakini
chikala munyu uchangamiza ladhaye, unawezadze kuihenda ukale munyu kaheri? Mkale munyu mwimwi pkwa
mwimwi na mkale na Amani chila mmwenga na mnjine.”

10

[1]Jesu achuka mtaa uo na achenda kahiza mkoa wa Yudea na mtaa ng’aombi ya mho waa Yorodani na makutano emtua
kaheri. Wewafundisha kaheri hehe irivyokala kawaidaye kuhenda. [2]Na mafarisayo ekudza kujaribu na wachimuza, “Ni
halali pkwa Bwana kumpa talaka mchewe?” [3]Jesu achiwajibu, “Musa wawaamuru noni?” [4]Wachigomba, “Musa weruhusa
pkwandika cheti cha talak ana kisha kumuricha muchewe.”[5]“Ni pkwa sababu ya mioyo yenu migumu ndo maana
wewaandikira sheria ii.” Jesu achiwaambira. [6]“Lakini chila mwanzo wa uumbaji Mlungu wewaumba mwanamlume na
mwanamche.[7]Pkwa sababu ii mwanamlume yundamricha babaye na mameye na yundaungana na mchewe. [8]Na ao airi
wandakala mwiri mmwenga, pkwa kukala siairi kaheri, bali mwiri mmwenga. [9]Pkwa vivyo arichochunganisha Mlungu,
mwanadamu asichitenganishe.”[10]Wariokala ndani ya nyumba, anafunzie wachimuza kaheri kuhusi riri. [11]Achiwambira,
“Yeyosi ampayetalaka yunahenda uzinzi dzuluye. [12]Mwana mche naye achimricha mlumewe na kuhalwa na mwanalume
mnjine yunahenda uzinzi.[13]Kisha emuhehera ahoho ao atite ili agute, lakini anafunzi wachiwakemea. [14]Lakini Jesu
arihotambua riro wekasirika na achiwaambira, “Waruhusuni ahoho atite wadze pkwangu, na musiwazulie pkwa kukala
ufalme wa Mlungu ni wa wario here.[15]Ujeri nawaambira, yeyosi asiyeuhochera ufalme wa Mlungu here mhoho mtite

hakika kaweza pkwenjira kahiza ufalme wa Mlungu. [16]Kisha achiwahala ahoho mikononi mwapkwe na achiwabariki
achiwaikira mikonoye dzuluyao.[17]Na arihoanza safariye mtu mmwenga wemchimbirria na achibiza mavindi mbeheze
achimza, “Mwamudzo nihendedze ili niweze kurithi uzima wa milele?” [18]Na Jesu achigomba, “Pkwanoni unaneha
mudzo? Kakuna ariye mudzo isihokala Mlung ariye mudzo, isihokala Mlungu hacheye. [19]Unazimanya amri: Usolage,
usizini, usieye, usishuhudie, usitoe ushuhuda wa ulongo, usidanganye, usilasai, mheshimu baba na mameyo.[20]Mtu iye
achigomba, “Mwalimu, gaga gosi nidzigatii hangu nichikala chijana. [21]Jesu wemlola na kumuhenza achiwambira,
“Unahungukirwa chitu chimwenga upaswa uguze vyosi ulivyo navyo na uwape masikini, na undukala na hazina
mlunguni ndihokisha udze unifue.” [22]Lakini wekaya tamaa pkwa sababu ya maelezo gaga, weuka kauli ii ariyonena
mwenye huzuni na achenda zapkwe achikala mwenye huzuni, pkwa kukala wekala na mali nyinji.[23]Jesu acholola pande
zosi na achiwaambira anafunzie, “Ni vigumu jinsi hiyo irivyo vigumu kukala tajiri pkwenjira kahiza ufalme wa Mlungu!
[24]Anafunzi ashangazwa pkwa maneno gaga, Lakini Jesu achiwaambira kaheri, “Ahoho, ni vigumu jinsi hivyo pkwenjira
kahiza ufalme wa Mlungu! [25]Ni rahisi pkwa ngamia kuchira pkwenye tundu ra sindano kuriko tajiri pkwenjira kahiza
ufalme wa Mlungu.”[26]Eshangazwa sana na wachisemezana, “Vivyo nani andiye okoka.” [27]Jesu achiwalola na achigomba,
“Pkwa binadamu kaiwezekana, lakini siko pkwa Mlungu pkwa kukala kahiza Mlungu gosi ganawezekana.” [28]Petro
achanzaa kusumurira naye, “Lola huricha vyosi na hudzikufua.”[29]Jesu achigomba, “Ujeri nawaambira mwimwi kahana
ariyericha nyumba, au kaka au dada au mame au baba au ahoho, au ardhi pkwa ajili yangu na pkwa ajili ya injili. [30]Ariye
kandahochera maha gana zaidi ya sasa haha duniani kahiza siku zizi: nyumba, kaka, dada, mame, ahoho, na ardhi pkwa
hamwenga na mateso na urimwengu udzao, uzima wa milele. [31]Lakini anji ario apkwanza wandakala wandakala
amwisho na ario amwisho wandaka apkwanza.”[32]Warihokala njirani pkwenda Yerusalemu, Jesu wekala yetangulia
mbere yao, anafunzi eshangaa na ao wariokala wanamfua nyuma eogoha, ndiho Jesu achihomboza achiwahala kanda
kaheri ahuu kumi na airi na achanza kuweleza amachi chindampata pkwapkwe vivi karibuni. [33]“Lola, hunenda mpaka
Yerusalemu, na mwa wa Adamu yundafikisha pkwa makuhani akulu na andishi; wandamhukumu ate na
wandamomboza pkwa atu amataifa. [34]Wandamdhihaki, wandamtsitsira mahe, wandamubiza fimbo wandamuchapa
mijeledi na wandamlaga. Lakini baadaye siku tahu yunda fufuka.”[35]Yakobo na Yohana, ana a Zebedayo, ekudza
pkwapkwe na kugomba, “Mwalimu hunakuhienza hunamala uhuhendere chochosi hukuvoyacho.” [36]Wewambira,
“Mnamala ni wahendere noni?” [37]Wachigomba, “Huruhusu husagale nawe kahiza utukufuo, mmwenga kahiza mkonoo
wa kulume na mnjine mkonoo wa kumotso.”[38]Lakini Jesu wewajibu kammanya kammanya mvoyacho mnaweza
kuchinuera chikombe aricho nindachinuera nindachinuera au kuvumirira ubatizo urio nindubatizwa?”
[39]Wachimwambira, “Hunaweza.” Jesu achiwaambira, “Chikombe nindichochinuera mndachinuera na ubatizo ario pkwao
nebatizwa mndavumirira. [40]Lakini andiye gagala mkono wangu wa kulume au mkono wangu wa kumotso goo mimi wa
komboza, lakini ni pkwa ao wario pkwao idzigoma pkwandaliwa.”[41]Ao anafunzi anjine kumi warivyo sikira gaga
wachanza kuwatsukirira sana Yakobo na Yohana. [42]Jesu achiweha pkwapkwe na kugomba, “Mnamanya kukala ao wana
dhaniwao ai wahalwao kukala atawala wa atu amataifa nikuwatawala na maofisaa ao mashuhuri nikutekeleza mamlaka
dzulu yao.”[43]Lakini kaipaswa kukala vivi kahi yehu, yeyosi ahenzaye kukala vivi kahi yehu, yeyosi ahenzaye kukala
mubomu kahi yenu lazima awahumikire. [44]Na yeyosi ahenzaye kukala wa pkwanza kahi yenu ni lazima akale mtumwa
wa osi. [45]Pkwa kukala mwana wa Adamu kadzire kuhumikirwa bali kuhumika na kugomboza maishage komboza uhaiwe
kukala faida pkwa anjine.”[46]Wachidza Yeriko arihokala achuka Yeriko na anafunzie na kundi bomu mwana Timayo,
Batimayo chipofu muvoyaji wesagala kanda ya bahabaha. [47]Arihosikira kukala ni Jesu Mnazareti weaanza achanza
kubiga kululu na kugomba, “Jesu, Mwana wa Daudi, nihurumia!” [48]Anji emkemea iye chipofu, wachimwambira
anyamale. Lakini weriha pkwa sauti zaidi, “Mwana wa Daudi nihurumia!”[49]Jesu wemana achamru ehewe. Emweha iye
chipofu, wachigomba, “Kala shujaa! Uka! Jesu yunapkweha.” [50]Achiritsuha pembeni kotire, achiruka dzulu na kudza
pkwa Jesu.[51]Jesu achimjibu na kugomba, “Unahenza nikuhendere noni?” Iye mwanamlume chipofu achimjibu,
“Mwalimu, ninahenza kona.” [52]Jesu achimwambira, “enda, imaniyo idzikuhoza.” Haho haha matsoge gachona maha
achiweza kulola kaheri, na achimfua Jesu bahabahani.

11

[1]Sasa warihoka wafika Yerusalemu, ekala karibu na Bethfage na Bethania pkwenye mrima wa Mizeituni, Jesu
achiwahuma airi miongoni mwa anafunzie [2]na achiwambira, “Endani kahiza chidzidzi chirichokuko mkabala wenu
chikala mdzenjira mmo, mndamona mwana punda ariye kadzapandwa. MFuguleni mmhehe pkwangu. [3]Na chikala
yeyosi achiwaambira pkwa noni mnahenda vivi? Mnapawa kugombi, Bwana yunamhitaji na kisha yundamdzia
haha.”[4]Wachenda wachimkuta mwanapunda yufungwa kunze mriangoni konze ya njiha bomu nao wachimfugula. [5]Na
baadhi ya atu wariokala wadzema haho wachimwambira, “Mnahenda noni kumfugula mwana-punda iye?”
[6]Wachiwaambira hehe Jesu arivyowaambira, na atu wachiwahi wenende.[7]Wachimreha mwana-punda pkwa Jesu na
wachihandika nguo zao, naye achisagala. [8]Atu anji wachitandika mavazi gao bahabahani na anjine wachitandaza mafani
wahigo Sakata mashambani. [9]Ao wariotangulia mbereye na ao wariomfua ebiza kululu, “Hosana! Yubarikiwa adzaye
pkwa dzina ra Bwana. [10]Udzibarikiwa ufalme udzao wa baba yehu Daudi! Hosana dzulu Mlunguni.”[11]Kisha Jesu achenjira
Yerusalemu achenjira hekaluni achilola chila chitu. Sasa, wakati wekala upkwenda weombola pkwenda Bethania
hamwenga nao kumi na airi. [12]Machehoge warihokala wachombola Bethania, weona nzala.[13]Na achona pkwa kure mtini
wenye majani achenda ilia one chikala yundaweza kupata matunda dzuluye, arihofika achona makodza tu pkwa kukala

kaikarire majira ga matunda. [14]Achiwaambira, “Kahana yeyosi andiyearia tunda kombola pkwako kaheri na anafunzie
wachisikira.[15]Wachifika Yerusalemu naye achenjira hekaluni na achanza kuwomboza konze aguzaji na agulaji ndani ya
hekalu. Achizipendu la meza za abadilishaji wa pes ana vihi vya ao wariokala wachiguza majia. [16]Kamhurugihe yeyosi
kubeba chochosi hekaluni chiriwaza kuguzwa.[17]Achiwafundisha na kugomba, “Je, kaya ndikirwe, nyumba yangu
indaehewa nyumba ya sala pkwa mataifa gosi? Lakini mdziihenda pango ra anyang’anyi.” [18]Makuhani akulu na aandishi
esikira arivyo kala yugomba, neo etafuta njira ya kumwangamiza, hata vivyo emogoha pkwa sababu umati
weshangazwa na mafundishoge. [19]Na dziloni irihofika, euka mdzini.[20]Warihokala wachitsembera madzacha, eona mhi wa
mtini udziuka hata pkwenye mizijiye. [21]Petro achikumbukira na kugomba, “Rabii! Lola, mhi wa mtini urioulani
udzikauka.”[22]Jesu achiwajibu, “Mukale na imani kahiza Mlungu. [23]Amini nawaambira kukala chila awambiraye mrima uu
uka na ukadzitsahe mwenye bahari, na chikala kana mashaka moyoni mwapkwe lakini yunaamini kukala
adzichochigomba chindakala, vivyo ndevyo Mlungu andivyohenda.[24]Pkwa vivyo ninawaambira, “Gogosi mgavoyago
aminini kukala mdzigahochera, nago gandakala genu. [25]Mwemaho na kuvoya, mnapaswa kusamehe chochosi
mrichonacho dhidi ya yeyosi ilikukala Baba yenu ariye Mlunguni awasamehe pia mwimwi makosa genu. [26](Lakini
msihosamehe wala Baba yenu ariye mlungumi kandawasamehe dhambi zenu.”)[27]Wachuya Jerusalemu kaheri na Jesu
arihokala achitsembera hekaluni, makuhani akulu, aandishi na azee ekudza pkwapkwe. [28]Na wachimwambira, “Pkwa
mamlaka higo unahenda mambo gano?”[29]Jesu achiwaambira, “Nindawauza swali mwenga, nambirani na mimi
nindawaambira pkwa mamlaka higo ninagahenda mambo gaga. [30]Je, ubatizo wa Yohana weombola mlunguni au
weombola pkwa anadamu? Nijibuni.”[31]Wachijadiliaa miongoni mwao na kushindana na kugomba, “Chikala huchigomba,
kombola mlunguni yundagomba, pkwa noni basi kamwaminire?” [32]Lakini chikala hundagomba, “Kombola pkwa
anadamu.” Ewagoga atu, pkwa kukala osi eshawishika kukala Yohana wekala nabii. [33]Ndiho wachimjibu Jesu na
kugomba, “Kahumanya.” Ndiho Jesu achiwaambira, “Tamimi si ndawaambira ni pkwa mamlaka higa na gahenda mambo
gaga.”

12

[1]Kisha Jesu weanza kuwafundisha pkwa mafumbo achigomba, “Mtu wenyala mnda wa mizabibu, acirixungushira ukuta
na achitsimba shimo ra shinikizo ra divai. Achidzenga mnara na kisha achiripandisha shamba ra mizabibu pkwa
akurima amizabibu, kisha achisafiri safari ya kuhe. [2]Wakati uriofika, wemhuma mtumishi pkwa akurima amzabibu
kuhochera kombola pkwao baadhi ya matunda ga shamba ra mizabibu. [3]Lakini emkamata, wachimuhiga na
wachimwinga bila chochosi.[4]Kisha achihuma pkwao mtumishi mnjine na wachimjeruhi chitswani na kumhendera aibu.
[5]Bado achimhuma mnjine na yuyu wachimolaga ewahende ra anjine anji mambo gaga here gago wachiwabiga anjine na
kuwaloga anjine.[6]Wekala bado na mtu mmwenga zaidi wa kuhuma mwana mhezwi. Naye achikala wa mwisho
ariyehumwa pkwao. Achigomba, “wandamheshimu mwanangu. [7]Lakini ao akurima amizabibu wachambirana, “Yuyu
ndiye mrithi, dzoni humolage iye na urithi undakala wehu.”[8]Emvamia, wachimolaga na kumtsuha konze ya shamba ra
mizabibu. [9]Pkwa vivyo, Je! Yunda hendadze mmiliki wa shamba ra mizabibu? Yundadza na kuwangamiza akurima
amizabibu na yundarikabidi shamba ra mizabibu pkwa anjine.[10]Kamdzapata kusoma andiko riri? “Dziwe ambaro
adzengi erikahala ridzikala dziwe ra pembeni. [11]Riri eombola pkwa Bwana, na ni ra ajabu matsoni pwehu.” [12]Baada ya
gaga, vilongozi achiyahudi etsafuta njira ya kumgwira Jesu pkwani efahamu kukala wenena mfani uo dzulu yao. Lakini
eogoha umati wa atu, vivyo emricha na wechenda zao. [13]Kisha wachiwahuma baadhi ya mafarisayo na maherodia
pkwapkwe ili kumhega pkwa maneno. [14]Warihofika wachimwambira, “Mwalimu, hunamanyeuwa u wa jeri na
kuyumbishwa na mtu yeyosi pkwa kukala kuna upendeleo, unafundisha njira ya Mlungu kahiza ujeri. Je! Ni haki kuriha
kodi pkwa kaisari au la? Je! Hunaweza kuriha au la? [15]Lakini Jesu wemanya unafiki wao na kuwaambira pkwa noni
mnanijaribu? “Nipeni shilingi niweze kuilola.”[16]Wachireha mwenga pkwa Jesu, achiwaambira, “Je! Ni sura na maandishi
ga nani garigo hano?” wachigomba, “Ya Kaisari.” [17]Jesu achiwaambira, “Mpeni Kaisari vitu vya Kaisari na mlungu vitu
vya Mlungu.” Wachimstaajabia. Kisha masadukayo wagombao kahana ufufuo emwendera wachimza, wachigomba,
[18]“Mwalimu, Musa wehandikira kukala chindogu ya mtu achira na kumricha mche nyumaye, lakini karichire mhoho, mtu
yunda mhala mche wa nduguye na kudzipa ahoho pkwa sababu ya nduguye. [19]Pkwe kala na ndugu saba, wa pkwanza
wehala mche na kishi achifa, karichire ahoho.[20]Kisha wahihi achimhala naye achifa karichire ahoho. [21]Na wa hahu
dzavivyo kawahichire ahoho. [22]Na osi saba kawarichire ahoho! Mwishowe na mwanamche pia achifa. [23]Wakati wa
ufufuo, wandiho fufuka kaheri. Je! Yundakala mche waani? PKwa kukala ndugu osi saba ekala emhala.”[24]Jesu
wewaambira, “Je! Ii sio sababu yenu kukosesha pkwa kukala kamamanya maandiko wala nguvu za Mlungu?” [25]Maana
wandihofufuka kombola pkwa wafu, kawahala wala kawahalwa bali ni here Malaika mlunguni.[26]Lakini kuhusu watu
ario wandafufulwa. Je! Kamdzasoma kahiza chitabu cha Musa kahiza habari za chitsaka jinsi Mlungu arivyogomba naye
na kumwambira, “Mimi ni Mlungu wa Abrahamu, na Mlungu wa Isaka, na mlungu wa Yakobo?” [27]Iye si Mlungu wa wafu,
bali wa warioo hai, mwekosa kabisa.”[28]Mmwenga wa aandishi achidza na kugasirika mazungumzo gao, weona kukala
Jesu wewajibu tototo wmuza, “Je! Ni amini hiyo iriyo na muhimu zaidi kuriko zosi?” [29]Jesu wemujibu, “Iriyo ya muhimu
ni ii sikiza, Israeli, Bwana Mlungu wehu. Bwana ni mmwenga. [30]Lazima umhenze Bwana Mlunguo pkwa moyoo wosi
pkwa nafsi yoyosi pkwa akiliyo yosi na pkwa nguvuzo zosi. [31]Amri ya hiri ni ii, lazima umhenze jiraniyo here
unavyodzihenza mwenye, kahana amri nyinjine bomu zaidi za zizi.”[32]Mwandishi achigomba, “Vidzo, Mwalimu! Ugomba
jeri kukala Mlungu ni mmwenga na kukala kakuna mnjine zaidi ye. [33]Kumhenza iye pkwa moyo wosi na pkwa ufahamu

wosi na pkwa nguvu zosi na kumhenza jirani here mtu adzihenzavyo mwenye ni zaidi ya sadaka zosi za kochwa na
dhabihu.” [34]Wakati Jesu arihoona weomboza jibu ra busara achimwambira, “Uwe kukure na ufalme wa Mulungu.” Baada
ya haho kakuna hata mmwenga ariye thubutu kumza Jesu maswali gogosi.[35]Na Jesu arihokala achifundisha hekaluni
wegomba, “Je! Yekaladze andishi nikugombadze kukala masihi ni mwana wa Daudi? [36]Daudi mwenye kahiza roho
mtakatifu, wegomba, “Bwana wegomba Bwana wegomba pkwa Bwana wangu sagala kahiza mkono wangu wa kulume
mpaka niwaike aduizo tsini ya magulugo! [37]Masihi yunaweza kukala mwana wa Daudi pkwa jinsi hiyo?” Na kusanyiko
bomu ra atu emsikizi pkwa furaha.[38]Kahiza mafundishoge Jesu achigomba, “Dzihadarini na aandishi waatamanio
kutsembera na joho rire na kulamswa pkwenye masoko [39]na kusagala pkwenye vihi vya akulu kahiza masinagogi na hata
haheshima shereheni. [40]Hata wanaria nyumba za ajane na wanavyoya mavoyo mare ili atu wawalole aatu wandarochera
hukumu iriyo bomu.[41]Kisha Jesu achisagala rotsi karibu na sanduku na sadaka ndani ya eneo ra hekalu, wekala achilola
atu wariokala wachenjiza pesa zao ndani ya sanduku atu anji matajiri eika chasi chibumu cha pesa. [42]Kisha mwanamche
mjane masikini wekudza na pkwenjiza safu mbihi za thamani ya senti mwenga.[43]Achiweha anafunzie na kuwambira,
Amini nawaambira, mwanamche yuyu mjane masikini yudzenjiza chasi chibomu zaidi ya osi ario wadzomboza kahiza
sanduku na sadaka. [44]Pkwani osi wadzomboza kombolana na unji wa mapato gao lakini mwanamche mjane yuyu
kombola kahiza umasikiniwe yudzedziza pesa zosi arizo yudzipaswa kuhumira pkwa maishage, “Na kusagala pkwenye
vihivya akulu kahiza masinagogi na hatu ha heshima shereheni.

13

[1]Jesu arihokala achitsembera kombola hekaluni, mmwenga wa anafunzie achimuza, “Mwalimu, lola mawe gano na
madzenga gakushangaza!” [2]Jesu achimwambira, “Lola madzenga gano mabomu? Kahana hata dziwe mwenga rindiro
sala dzulu ya rinjine ambaro karindagwagwa hotsi.”[3]Na arihokala yusegehe dzulu ya mrima wa mzeituni chinyume na
hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andirea wachimuza pkwa siri, [4]Hwambire mambo gano gandomborera rini? Ni nono
dalili ya mambo gano komborera?[5]Jesu achaanza kuwaambira, “Dzihadarini, mtu asiapotoshe. [6]Anji wandadza pkwa
dzina rangu wachigomba, mimi ndiye na wanda wapotosha anji.[7]Mndihosikira habari za viha na fununu za viha
mgogohe, mambo gaga lazima gandomborera. Lakini mwisho bado. [8]Pkwa maana taifa rindainuka dhidi ya taifa rinjine
na ufalme dhidi ya ufalme handakala na matetemeko ya aridhi hatu mbalimbali na nzala gago ni mwanzo wa utsungu.
[9]Dzihadarini wanda wahirika mpaka mabarazani na mndabigwa kahiza makanisa mndemiswa mbere ya atawali na
wafalme pkwa ajili yangu hehe ushuhuda pkwao. [10]Lakini injili lazima pkwanza ihubiriwe pkwa mataifa gosi.[11]Wandiho
wagwira na kuwakabidi mgogohe kuhusu chicho mndicho gomba pkwa kukala kahiza mda uo, mndapewa chicho
mndichochigomba, kaindakala mwimwi mndigomba bali rroho mtakatifu. [12]Ndugu yundamsaliti ndugu olagwe baba
yunda msaliti mhoho we, wandainuka dhidi ya aviazi ao na kuwahenda waolagwe. [13]Mndahalwa n achira mtupkwa
sababu yad zina rangu, lakini ahenzaye kuvumirira mpaka mwisho, mtu iye yunda okoka.[14]Mhorona tsukizo ra uharibifu
ridzema hatu hariho karipaswa pkwema (asomaye na afahamu) ndiho wario ndani ya Yudea wachimbirire mrimani.
[15]Naye ariyeko dzulu ya dari asitime ndani ya nyumba wala kuhala chitu ndaniye. [16]na ariye mndani asuye kuhala
nguoye.[17]Lakini ole wao anaache enye mimba na wamwisao kahiza siko zizo! [18]Voyani kukala isomborere wakati wa
Peho. [19]Pkwa kukala zizo zindakala siku za dhiki bomu iriyo kaidzaomborera namnaye hangu Mlungu arihouumba
urimwengu hata sasa wala kaindakalaho kaheri. [20]Kala Bwana asingefupisha siku zizo kabana mtu ariye andiyeokolewa
lakini pkwa ajili ya eteule arioatsagula wefupisha siku zizo.[21]Wakati uo chikala mtu yeyosi yundawaambira, “Lola masii
yuhaha! Au lola yukuhahu! Msalabani. [22]Pkwani makristo ga ulongo na manabii ga wandaomborera na wandomboza
ishara na maajabu ili kukala wawakenge, yamkini hata ateule. [23]Dzihadarini nidzisonga kuwaambira gaga gosi kabila ya
wakati[24]lakini baada ya dhiki ya siku zizo, dzua rindejizwa chiza mwezi kaundomboza mwangawe, [25]nyota zindagwa
kombola anfani na nguvu zirivyo kuko mulunguni zindatingizika. [26]ndiho wandihomona mwana wa Adamu achidza
mainguni pkwa nguvu bomu na utukufu. [27]Ndiho yundahuma malaikaze na yundawakusanya hamwenga ateulewe
kombola pande bomu nne za dunia, kombola mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu.[28]Dzifundisheni kombola
pkwa mtini maha tu tao rinahoanza kukala laini na kuchipuka majanige, mnamanya majira ga chiangazi idzikaribia.
[29]Vivyo vivyo, monaho monaho mambo gago gachihendeka, tambuani ya kukala iye yu karibu na malangoni.[30]Jeri
nawaambira, chiviazi chichi kachindachira mpaka mambo gaga gosi gatimie. [31]Mbingu nan chi zindachira, lakini maneno
gangu kagandachira kabisa. [32]Lakini kuhusu siku iyo au sasa, kakuna amanyaye hata maika mlunguni, wala mwana ila
Baba.[33]Kalani angalifu chesani pkwa kukala kammanya ni muda hio gandaomborera. [34]Ni here mtu agafiriye yunaricha
nyumbaye na pkwika atumishie kukala atawala wa nyumba chila mmwenga Kazie na kumwamuru mrinzi kusagala
matso.[35]Pkwa vivyo kalani matso! Pkwani kamumanya ni mimi bwana wa nyumba andihouya nyumbani inawezekana ni
dziloni, usiku wa maneni wakati jogolo hindihoika au madzacha. [36]Chikala yundadza ghafla asikukute uhehe
[37]niwambiracho nawaambira chila mtu chesani!”

14

[1]Yekala siku mbihi tu kabla ya pasaka nay a mikahe isiyoinjizwa tsatsu, makuhani akulu na andikaji ekala wachitsafuta
namna ya kumgwira Jesu pkwa sihi na kumolaga. [2]Maana ekala wanagomba, “Guo wakati wa sikukuu atu wasidze
wakahenda fujo.”[3]Wakati Jesu arihokala Bethania nyumbani pkwa Simoni mkoma na arihokala achitegemea mezani
mwanamche mmwenga achidza pkwapkwe achikala na tupa ya alabasta yenye manukato ya thamani bomu, iriyoni

nando mbidzo. Achiivunza iyo tupa na chimwanaga iyo nahdo chitswani mwapkwe. [4]Lakini pkwekala na baadhi yao
wariotsukirwa wachizungumuza ao pkwa ao na kugomba, “Ni noni sababu ya pkwangamika pkwa manukato gaga?
[5]Manukato gaga gandeweza kuguzwa pkwa zaidi yad inari Magana mahahu na wakapewa maskini kisha wachimkemea.
[6]Lakini Jesu achigomba, “Mricheni pkwa noni mnamsumbua? Yuhenda jambo ridzo pkwangu. [7]Siku zosi mnao maskini
hamwenga namwi na wakati wowosi mnahothamani munaweza kuhenda madzo pkwao lakini kamndakala nami wakati
wosi. [8]Yuhenda chicho adzichoweza yudzuhala mwiri wangu mafuha pkwa ajili ya mazishi. [9]Jeri nawaambira chila hatu
injli inahohubiriwa kahiza urimwengu wosi chicho adzichohenda mwanamche yuyo chindazungumzwa pkwa
ukumbushowe.[10]Kisha Yudasi Isikariote, mmwenga wa ao kumi na airi wepkwenda pkwa makuhani akulu ili kukala
apate kumlavia pkwao. [11]Wakati makuhani akulu esikira vivyo, ehamirwa na wachiahidi kumpa pesa weanza kutsafata
nafasi ya kumlavia pkwao.[12]Siku ya pkwanza ya mkahe usioenjizwa tsatsu wakati warihoomboza mwana kondoo wa
pasaka, anafunzie emwambira, “Unahenza hwende hiko hukaandae ili upate kuhia mlo wa pasaka?” [13]Achiwahuma airi
wa anafunzie na kuwambira, “Endani mdzini na mwanamlume yutsukula diramu na madzi yundakutana namwi,
mtueni. [14]Nyumba andiyo enjira mfueni na kumwambire mwenye nyumba iyo mwalimu yugomba, “Chihiko chumba cha
ajeni hafu nindihoria pasaka na anafunzi angu?” [15]Yundawonyesa chumba chibomu cha dzulu chiricho na gamani
chiricho tayari. Hendani maandalizi pkwa ajili yehu haho.” [16]Anafunzi euka wachenda mdzini ekuta chila mtu hehe
arivyokala yudziwambira na wachiandaa mlo wa pasaka.[17]Wakati irihokala dziloni, wekudza na ao kumi na airi. [18]Na
warihokala wachiifikirira meza na kuria, Jesu wegomba, “Jeri nawambira, mmwenga kahi yenu anayeria hamwenga
nami yundanisaliti.” [19]Osi esikitika, na mmwenga baada ya mnjine emwambira, hakika sii mimi.[20]Jesu wejibu na
kuwambira, “Ni mmwenga wa kumi na airi kati yenu, mmwenga ariye sasa yunatsatsa honje kahiza bakuli hamwenga
nami. [21]Pkwa kukala mwana wa Adamu yunda pkwenda here vivyo maandiko gagombavyo dzuluye. Lakini elewe mtu
iye ariye kutsupiraiye mwana wa Adamu yundasalitiwa! Indekala vidzo zaidi pkwapkwe here mtu iye asingevialwa.”[22]Na
warihokala wachiria. Jesi achihala mkahe, achiabariki na chiummega, wewapa achigomba, “Halani, uu ni mwiri wangu.”
[23]Achihala chikombe, achisukuru na achiwapa, na osi wachichinwera. [24]Achiwaambira, ii ni damu yangu ya agano, damu
imwagikayo pkwa ajili ya anji. [25]Jeri nawambira, sindanwe kaheri kahiza vyala riri ra mzabibu mpaka siku iyo nindiinwa
mbisha kahiza ufalme wa Mlungu.”[26]Wariho gonya pkwenda wiha, epkwenda konze kahiza mrima wa Mizeituni. [27]Jesu
achiwaambira, “Mwimwi mosi mndadzitenga kure nami, pkwa kukala idzandipkwa nindamubiga mchungani na kondoo
wandatawanyika.[28]Lakini baada ya kufufuk pkwangu nindawatangulia mbere yenu Galilaya.” [29]Petro wemwambira,
“Hata chikala osi wandakuricha, mimi sindakuricha.”[30]Jesu achimwambira, “Jeri napkwambira, rero-naam, usiku uu uu,
kabla jogolo kadzaika mara mbihi undakala udzinikahala maha tahu.” [31]Lakini Petro achigomba pkwa kusisitiza,
“Ichikala ni lazima nife newe, sinda kuricha.” Osi eomboza hadi iyo iyo.[32]Wachifika hatu haiwaho Gethsemane, na Jesu
achiwambira anafunzie, “Sagalani haha wakati nasali.” [33]Achiwahala Petro, Yakobo na Yohana hamwenga neye, achanza
kuhuzunika na kutaabika sana. [34]Wewambira, “Nafsi yangu inahuzuni sana hata kufa, bakini hah ana mchese.”[35]Jesu
achenda mbehe chidogo, achigwa hotsi achivoya chikala indawezekana kukala saa ii indemwepeka. [36]Wegomba “Aba,
Baba, mambo gosi ganawezekana pkwako. Nusiha chikombe chichi. Lakini see mapenzi gangu, bali mapenzigo.”[37]Achuya
ya kuwakuta wahehe na achimwambira Petro, “Simoni, je urehe? Kuwezere kuchesa hata saa mmwenga? [38]Chesani na
kuvoya pkwa kukala msidze mkenjira kahiza majaribu. Hakika roho I radhi, lakini mwili ni dhaifu.” [39]Achenda kaheri na
kuvoya, na wehumira maneno gagogago.[40]Arihouya kaheri, achiwakuta wahere pkwa kukala matso gao gekala maziho.
Kawamanyire noni cha kumwambira. [41]Achimuya maha yah ahu na kuwaambira, “Badi mrehe na kupumzika? Inatosha!
Saa ifika. Lola! Mwana wa Adamu yunasalitiwa mikononi mwa enye dhambi. [42]Lamkani hwendeni. Lola, iye anisalitiye
yukaribu.”[43]Arihokala bado yunagomba, Yudasi mmwenga wa ao kumi na airi achifika na kundi bomu hamwenga naye
enye mapanga na marungu, kumbola pkwa makuhani akulu, waandishi a azee. [44]Wakati uo msalitiwe wekala yudziwapa
ishara achigomba, “iye nindiyemubusu ndeye mgwireni na kumhirika tsini ya urinzi.” [45]Wakati Yuda arihofika,
mmwenga pkwa mmwenga wepkwenda pkwa Jesu na kugomba, “Mwalimu” na achimubusu. [46]Kisha wachimwenjiza
tsini urinzi na kumkamata.[47]Lakini mmwenga kahi yao ariema karibu naye achomboza pangahe achimubiza mtumishi
wa kuhani mkulu na kumukata sikiro. [48]Jesu achimwambira, “Mkudza kunigwara na mapanga na marungu here
mnyang’anyi?” [49]Wakati chila suku ninakala namwi na nichifundisha hekaluni, kamnigwirire. Lakini riri rihendeka ili
maandishi gatimie. [50]Na ao osi waliokala na Jesu emricha na kuchimbira.[51]Chijana mmwenga ariyekala yuvala vazi ra
kitani hacheye arirokala yudzizungusha, wekala yunamtua Jesu ao atu walimgwira. [52]Weiricha iyo nguo ya kitani na
kuchimbira huhu.[53]Warimlongoza Jesu pkwa kuhani mkulu haha wariho kusanyika hamwenga naye akulu a makuhani
osi, azee na aandishi. [54]sasa Petro achimtua pkwa kuhe pkwelekea pkwenye lua ra kuhani mkulu, wesagala hamwenga na
maafisa, achoha moho ilidzoho.[55]Wakati uo makuhani akulu osi na baraza zima ra Ayahudi ekala wachitsafuta Ushahidi
dhidi ya Jesu ili wapate kumolaga lakini kawapatire. [56]Pkwa kukala atu anji eheha Ushahidi wa ulongo dzuluye. Lakini
hata Ushahidi wao kaufananire.[57]Baadhi egomba na Kureha Ushahidi wa ulongo dzuluye, wachigomba, [58]Hwemsikira
achigomba, “Nindarihariu hekalu riri rirotengezwa pkwa mkono, na ndani ya siku tahu nindaridzenga rinjine
risirotengenezwa pkwa mikono.” [59]Lakini Ushahidi wao kaufananire.[60]Kuhani mkulu Achema kahikahi yao na achimza
Jesu, “Je, kuna jibu? Atu ano wanashuhudia noni dzuluyo?” [61]Lakini wesagala chimya na kajibire chochosi, mala nyinjine
kuhani mkulu achimhoji na kugomba, “Je, wee umasihi, mwana wa Mlungu ariye barikiwa?” [62]Jesu achigomba, “Mimi
ndiye. Na undamona mwana wa Adamu yusegere mkono wa kuria wa nguvu na achidza maingu ga mlunguni.” [63]Kuhani
mkulu achitahura mavage na kugomba, “Je, bado hunamara mashahidi? [64]Madzisikira kufuhu wamziweni ni hio?” Na osi

emhukumu hehe mmwenga adziyesitahili chifo. 65Baadhi wachanza kumtsitsira mawe na kumfinika uso na kumubiga
pkwa ngumi zao na kumwambira, “Tabiri!” Maafisa emhala na kumubiga.66Kuku Petro arihokala yuhotsi luani, mtumishi
mmwenga wa atumishie wachiche wa kuhani mkulu achidza pkwapkwe. 67Wemwona Petro arihokala yudzema achoha
moho na achimulola pkwa hehi na kugomba, “Nawe pia wekala na Mnazareti, Jesu.” 68Lakini wekahala, achigomba,
“Simanya” jogolo hichika.69Lakini mtumishi wachiche wemona na weanza kuwaambira kaheri ao ario ekala wadzema
haho, “Mtu yuyu ni mmwenga wao.” 70Lakini, wekana kaheri, baadaye chidogo wadzokala wadzema haho ekala
wachimwambira Petro, “Hakika uwe ni mmwenga wao, pkwa kukala ewe pia ni mgalilaya.”71Lakini weanza kudzika
mwenye hotsi ya laana na kuapa, “Simmanya yuyu mtu mmuzungumzaye.” 72Mara jogolo heika mara mbiri, kisha Petro
achikumbuka maneno arigo Jesu arivyo kala yudzimwambira, “Kabila jogolo kadzaika mara mbiri undanikana mara
tahu. Na wegwaga chiriro.

15

1Madzacha na mapema akulu amakuhani na azee na andishi na baraza zima ra Wayahudi wachishauriana hamwenga
kisha wachimfunga Jesu na wachimlongoza na wachimhirika pkwa Pilato. 2Pilato achimza, “Wee umfalme wa Ayahudi?”
Achimjibu, “Uwe ugomba gago.” 3Akulu amakuhani wachielekeza mashitaka machi dzulu ya Jesu.4Pilato achimza kaheri,
“Kujibu chochosi? Kona vyo wanavyokushitaki pkwa mambo manji?” 5Lakini Jesu kamjibire Pilato na vivyo
wemshangaza.6Pkwa kawaidi wakati wa sikukuu Pilato nikumfugurira mfungwa mmwenga, mfungwa wadziye mvoya.
7Hekala na mtu ariyeehewa Baraba jela, yufungwa hamwenga na aovu wariokala wakati wa uovu. 8Kundi richidza pkwa
Pilato, na kumvoya kuwahendera here arivyohenda haho kapindi.9Pilato achiwajibu na kugomba, “Mnahenza
niwarichire mfalme wa wayahudi?” 10Pkwa kukala wemanya ni pkwa sababu ya wivu akulu amakuhani emgwira Jesu na
kumreha pkwapkwe. 11Lakini akulu amakuhani echochea kundi kubiga kululu pkwa sauti kukala Baraba arichirwe
badalaye.12Pilato achiwaba kaheri na kugomba, “Nimhendedze mfalme wa Ayahudi?” 13Wachibiga kululu kaheri,
“Msulubishe!”14Pilato achiwaambira, “Yuhenda jambo riro baya?” Lakini wachizidi kubiga kululi zaidi na zaidi,
“Msulubishe.” 15Pilato achilamala kurihenzeza kundi, achiwafugurira Baraba. Achimubiga Jesu mijeledi kisha
achimomboza ili asulubiwe.16Askari emlongoza mpaka ndani ya lua (urio makao mabomu ga serekali) na wachikusanya
chikosi chizima cha asikari. 17Wachimvika Jesu joho ya hanji ya zambarau na wachisokata taji ya miya wachimvika.
18Wachanza kumdhihaki na kugomba, “Salam mfalme wa wayahudi.”19Ekala wachimubiga chitswani pkwa fimbo ya
mwanzi kumtsitsira mahe, wachibiga magoti mbereye pkwa kumheshimu. 20Hata wachigonya kumdhihaki, wachimvula
riro jobo ra rangi ya zambarau na kumvika mavazige, na wachimomboza konze pkwenda kumsulubisha. 21Mtu Fulani,
Simoni Mkirene ariyekala runenjira mdzini kombola mndani (Baba ye Aleksanda na Rufo) na wachimlazimisha
kutsukula msalaba wa Jesu.22Asikari wachimhirika Jesu hatu hehewaho Goligotha (Maana na tafsiri ii ni, sehemu fuvu ra
chitswa) 23Wachimpa uchi uriotsanganywa na manemane lakini kanwire. 24Wachimsulubisha na wachigavia nguoze,
wachibigira kura kuamua chipande andichopata chira asikari.25Inapata saa tahu madzacha warihomsulubisha. 26wachika
dzuluye chibao chirichoandipkwa shitaka, “Mfalme wa Wayahudi.” 27Emsulubisha hamwenga na majambazi airi,
mmwenga upandewe wa kuria na mnjine kumotso pkwe. 28Na maandiko gachitimis garigonenwa kukala wehesabiwa
hamwenga na aovu.29Nao wariokala wachitsupa emhukana wachitikisa vitswa viao wachigomba, “Aha! Uwe
undiyerivunza hekalu na kuridzenga pkwa siku tahu, 30dzokole mwenye na utime hotsi kombola msalabani!”31Pkwa
namna iyo iyo akulu a makuhani emdhihaki na kugomba, “Wewokola anjine, lakini kaweza kudzokola mwenye. 32Mriche
masihi, mfalme wa Israeli teremka hotsi vino kombola msalabani ili huweze kona na pkwamini.” Na ao wariosulubiwa
hamwenga naye pia wachimhukana.33Irihofika saa sita, chiza richiza dzulu yya itsi yosi mpaka saa chenda, 34Jesu webiga
kululu pkwa sauti bomu, “Eloi! Eloi! Lama sabaktani!” Ichika kala na maana, “Mlungu wangu, Mlungu wangu, pkwa onni
udziniricha?” 35Baadhi ya ao warioema warihosikira wachigomba, “Lola yunamweha Eliya.”36Mtu mmwenga
achichimbira aike uchi wa sira kahiza godoro na kuhiza dzulu ya mhi wa mwanzi achimpa ili anwe, mtummwenga
achigomba, “Ngoja hulale chikala Eliya yundadza kumtimisha hotsi.” 37Kisha Jesu achirira pkwa sauti bomu na achifa.
38Pazia za hekalu zichigavika vipande viri kombola dzulu mpaka hotsi.39Wakati jemedari mmwenga ariyekala yudzema
achimwekeza Jesu arihoona yudzefa pkwa jinsi iyo achigomba, “Jeri yuyu mtu wekala mwana wa Mlungu.” 40Ekalaho pia
anaache wariokala wachilola pkwa kuhe, miongoni mwao wekalaho Mariamu Magdalena, Mariamu (Mame Yakobo
ndogowe Yese) na Salome. 41Wakati arihokala Galilaya emtua na kumhumikiha, na anaache anjine anji pia epkwenda
naye mpaka Yerusalemu.42Kurehokala dziloni na pkwa kukala yekala siku maandalizi siku kabla ya sabato. 43Yusufu wa
Arimathaya wekudza haho wekala ni mhumwa wa baraza aheshimiwaye mtu anayeutarajia ufalme wa Mlungu pkwa
ujasiri achenda pkwa Pilato na kuuvoya mwihi wa Jesu. 44Pilato achishangazwa kukala Jesu tayari yudzefa.45Arihopata
uhakika wa jemedari kukala yudzefa, wemruhusu Yusufu kuuhala mwiri. 46Yusufu wekala yugula sanzu, achimtimisha
dzulu msalabani achimfunga pkwa sanzu na achimwira ndani ya mbira ririrotsimbwa kahiza dziwe kishi achihika dziwe
mriangoni mwa kaburi. 47Mariamu Magdalena na Mariamu mameye Yose eona sehemu arihozipkwa Jesu.

16

1Wakati sabato irihoma Mariamu Magdalena na Mariamu mameye Yakobo na Salome egula manukato madzo ili waweze
pkwenda na kuuhala mafuha mwiri wa Jesu. 2Madzacha na mapema siku yap kwanza ya juma epkwenda mbira wakati
dzua ririhoombola.3wachuza na ao pkwa ao? Noni andeuza dziwe pkwa ajili yehu ili hwenjire mbirani?” 4Wakati wariho

ona eona kakala dziwe mgonyakuswa naho rekala bomu sana.5wachenjira pkwenye mbira na wachimona chija na yuvala
joho reruhe yusegehe upande wa kuria, na wachishangazwa. 6Achiwaambira, “Msogohe mnamtsafuta Jesu Mnazareti
ariyesulubiwa yufufuka! Kaho hah alala hohatu wariho kala wadzimwika. 7Lakini enendani mkaambire anafunzie na
Petro ya kukala yudziwatangulia pkwelekea Galilaya kuko mndamona hehe arivyo waambira.8Wachuka na kuchimbira
kombola pkwenye mbira wachitetemeka na kushangaa kawagombere chochosi pkwa yeyosi sababu eogoha sana.
9Mapema kahiza siku yap kwanza ya juma baada ya kufufuka wemborera pkwanza Mariamu Magdalena ariye kombola
pkwapkwe wemomboza mapepo saba. 10Weuka na achiwaambira ao wario ekala hamwenga naye wakati warihokla
wachoomboleza na kuriha. 11Wachisikira kukala nimzima na yudzonekana naye lakini kawamwaminire.12Baada ya
mambo gago, weonekana kahiza sura injine na airi ai wariokala wachenda mashambani. 13Wachiya na kuwambira
anafunzi anjine wariobaki lakini kawamwaminire.14Jesu baadaye achidzomboza pkwa ao kumi na mmwenga warihokala
wachiria mezani na achiwachemera pkwa kusoamini pkwao na ugumu wa miyo yao pkwa sababu kawawaminire aa
wahomona baada ya kufufuka kombola pkwa wafu. 15Achiwaambira, “Enendani urimwenguni kosi na kuihubiri injili
pkwa viumbe vyosi. 16Yeyosi aaminiye na kubatizwa yundaokolewa na iye asiyeamini yundahukumiwa.17Ishaha zizi
zindagwirana na osi waaminio pkwa dzina rangu wandomboza pepo wandangoma pkwa lugha mbisha. 18wandagwira
nyoka na mikono yao n ahata wachinwa chitu chochosi na kolaga kachandawadulu wandaika mikoni yao dzulu ya
akongo nao wandapata afya.”19Baada ya Bwana Jesu kugomba nao, achoholwa dzulu Mlunguni na yusegere mkono wa
kulume wa Mlungu. 20Anafunzi wachuka wachihubiri chila hatu na Bwana achihenda kazi hamwenga nao na
kulihakikisha riro neno pkwa ishara zirizogwirana nao.

Galatians

1

1Paulo , mutume , apana kupitiya bantu , wala kupitiya muntu , lakini kupitiya Yesu Kristo na Mungu baba, ule ari
mulamusha mubafu, 2Na banduku bote beko na miye , ku makanisa ya Galatia .3Neema na salama imi pewe kupitiya
Mungu Baba na Bwana wetu Yesu Kristo , 4ari dji leta yemo dju ma zambi yetu , dju atu epuche mu iyi wakati mubaya,
kwa mapenzi ya Mungu Baba yetu, 5Kwa ule utukufu ina pewa mile na mile ! Amina !6Mina shanga vile muna geukiya
mbiyo kwa ule ari mi ita kupitiya neema ya Kristo, dju ya pita ku idjili ingine . 7Apana ku kuye indjili ingine , lakini kuku
bantu beko na mi jungulusha kitsha , na bana penda kwangu indjili ya Kristo .8lakini , pale shi benyewe , kama malayi
moya wa bingu leta indji ingine ya kwatchana ile turi miubiri , a ukumiwe ! 9Tu ri miambiya bele , na mina rudiririamo
mu iyi wakati : kama muntu ana mi ubiri indjili ingine ya sho pamoya na ile muri pata , a lainiwe! 10Na sasa , ni neema ya
bantu wala ya Mungu mina taka ? na tafuta ku furaisha bantu ? kama mina furaisha tena bantu , mista kuya mutumishi
wa Kristo :11Mina miambiya , banduku , ile indjili bari mi ubiri kuptiya miye ayina ya muntu ; 12kwamana sshiku ipate
wale kuyifunda kwa muntu , lakini kupitiya ufunuwo ya Yesu Kristo .13Muri yuwa , ile irikuya mwenedo yangu mu
buyuda , sa vile kuteswa kwa nguvu na kwalabisha indjili ya Mungu . 14Na sa vile miriku wa kushimama dani buyuda
kuliko bamingi ba mu miaka yangu na ba mu mukini , barikuya na bidi ya kupita dju ma magizo ya ba baba yangu .
15Lakini , pale ba na mufuraisha ule ari niweka pembeni tangu mutumbo ya maman yangu, na ari nita kupitiya neema
yake, 16mu ufunuwo dani yangu mtoto yake, dju ni iseme ku ba pagano, mishi kwangarie wala mwili wala damu , 17Na
mishi kwanze kupanda ku Yerusalema kule kurikuya ba mitume bale bari pakaliwa bele yangu, lakini mirienda mu
Arabia . kisha miri rudiya tena ku Damaso .18Mwaka tatu kupita , Mi ri panda ku Yerusalema dju ya ku famia Cephas , na
miri ikala mashiku makumi moya na ine kwake . 19Lakini mishi kuwone mwingi kati ya ba mitume . kama ayina Jacque ,
nduku ya Bwana. 20Mu bile miri miandikiya, mone , bele ya Mungu , mi shi lante apana .21Mirienza tena na ku mwisho ya
mukini ya Syria na ya Cilicia . 22kwalakini , mirikuya wa sho kudjulikanaku uso mu ma kanisa ya Yude beko mwa Kristo;
23Paka , bo barishi kusema : ule arianza ku tuteswa ana ubiri sasa imani ile arianza ku fanya nguvu dju ya kuyalabisha .
24Na bana tukuza Mungu dju yangu .

2

1miaka makumi moya na ine kupita , miri penda tena ku Yerusalema na Barnaba, na mirimubebe naye Tito na miye; 2Na
iri fanyihika sa ufunuwo ile mirianza kupanda . mina ba onesha indjili ile miri ubiri katchikatchi ya bapagano ,
mirionesha bele sana kwabale beko na beyi, kwalakini dju ni shi kimbiye wala kubimya mu bule .3Kwalakini Tito ,
arikuya na miye , na arikuya Greco , ashi kukatale ku dji tawahiriwa. 4Na ile , dju ya banduku ba bongo baringiya
mukimia katchikatchi yetu mu Yesu Kristo , na mawazo ya kutufanya batumua . 5A tu kuba atchiye ata wakati kiloko na
turishimamia bile bari tulomba kufanya , kwalaki dju ya ukweri ya indjili ina ikala katchi yenu .6Bale beko na beyi sana
vile bariku zamani , il ayi omgoze kintu kwangu : Mungu ashi fanya butshakuzi kwa bantu, bale beko na beyi a ba
nyambiya kintu . 7Kinyume , kona indjili miri pewa dju ya basho kutahiriwa , sa vile Petro dju ya ba kutahiriwa,
8kwamana yeye djo arimufanya Petro mutume wa ba kutahiriwa djo ville na miye mutume wa bapagano ,9Na
mukudjuwa neema ile miri pata , Jacques , Cephas na yowane , bana bangariya sa vile bashimamizi, ba na nipa, miye na
Barnaba , mukono ya kusaidiya , kwalakini dju twende , shiye ku bapagano, na bo bende ku ba kutahiriwa. 10bana tupa
mipango ya ku kumbuka ba mashikini paka , na ile miri fanya vile ina pasha .11lakini pale Cephas ana kuya mu Antiocha ,
mina mu shimamia bele yake , kwamana ari kuya muntu wa sho paku shimamia . 12kwalakini , bele ya bantu bale Jacaues

ari tuma bakuye, ariansa kuria na ba pagano ; na , pale barikuya , ana atcha na ana ikala kupembeni, muku ongopa ba
kutahiriwa .13Yeye na Yuda bengine bana fanya nabo bana toka , Barnaba na yeye ana enda pembeni kupitiya unafiki
yabo. 14Mu kuhona vile aba tembeye vile ina pasha mu ukweri ya indjili , mina mwambiya Cephas , bele ya bantu bote :
kama weye Muyuda , una ishi sa ba pagano na apana sa bayuda, dju ya nini uku na bambiya bapagano kudji tahiriwa ?
15Shiye , tuku ba Yuda ba kizarikiyo , na apanaa ba tenda zambi mukatchi ya ba pagano . 16Kwalakini , mukudjuwa asema
ayina kupitiya matendo ya sheria djo muntu ana okolewa, lakini kupitiya imani mwa Yesu Kristo , na shiye turi amini
mwa Yesu Kristo , dju ya ku okolewa kupitiya imani mwa Yesu Kristo na apana kupitiya matendo ya sheria, kwamana
akuna muntu ita okolewa kupitiya matendo ya sheria .17Lakini , tu na tafuta ku okolwe kupitiya Kristo , kama shi benye
turiutiwa ba tenda zambi , Kristo Kristo arita kuya mwaziri ya Zambi ? bari ya kule , 18Kwamana , kama mina yenga bintu
bile miri alabisha , mina dji fanya kuya mi moya mwarabifu, 19kwamana ni kupitiya imani djo miriku mu sheria , dju ya
ku ishi dju Mungu .20Muri kufwa na Kristo ; na kama mina ishi , ayina miye niku na ishi , ni Kristo eko na ishi mwangu;
mina ishi sasa dani ya mwili , na ishi daani imani kwa Mtoto ya Mungu, ule ari ni penda na ule ari djitowa dju yangu.
21Mishi tupe neema ya Mungu ;kwamana kama aki inapatiwa kupitiya sheria , Kristo seke ari kufa mu bule .

3

1Ku ba Galato , ba akiri ya kugeuka ! ile pari mitupiya ina migeuza , mweye , bale Yoesus Kristo ari oneshiwa ku bantu
bote sa vile wa kutujikiwa ku mantcho yenu ? 2Mune paka ile mina penda kufuda kwenu : ni kwa matendo ya sheria dju
muri pata Roh , wala kupitiya maubiri ya imani ? 3Muko benye akili ya kugeuka biakweri? Mukwaza mu kiroh ,
munapenda sasakuhisha kupitiya mwili ?4Muri teswa sana mubule ? kama kila wakati ni mu bule . 5Yeye djo arimipa
Roh , na yeye djo ana fanya midjiza katchikatchi yenu, ana ifanya ce que kupitiya matendo ya sheria , wala kupitiya
maubiri ya imani ?6Sa vile Ibrahimu ariaminiya Mungu , na ile iri mu onesha mwenye Aki , 7Mu yuwe asema ni bale beko
na imani beko batoto ya Ibrahimu. 8na miandjiko , ina sema ni Mungu djo ana okolwewa ba pagano kupitiya imani , ari
mwanbiya iyi abari muzu Ibrahimu bele ya kufika : Matayifa yote ita barikiwa mwako! 9Dju ya bale ba ta amini baku
baku barikiwe na mwaminifu Ibrahimu .10Kwamana bale bote bana riunga ku matendo ya sheria be tshini ya ukumu ;
kwamana iri andjikiwa : a ukumiwe ule wote a shi angaririye bile biote bisha ku andjikiwa dani ya kitabu kia sheria , na
ashi bi weke mu matendo . 11Na akuna ule ari okolwewa bele ya Mungu kupitiya Sheria, djo vile biko , dju iri semewa : wa
aki ata ishi kupitiya imani. 12kwalakini , sheria ayi semeye imani ; kwalakini ina sema : ule ata weka ibi bintu mu
mutendo ata ishi kupitiya bio .13Kristo ari tu wokowa mu ukumu ya sheria , muku rifanya ukumu dju yetu kwamana ime
andji kiwa : y ukumiwe ule wote ba na mutudjika ku banwo, 14dju ya baraka ya Ibraimu ikuye dju ya ba pagano ifanyishi
mwa Yesu Kristo , na dju tu pate kupitiya imani Roh ile iri lakiwa .15Nduku (mina sema munamuna ya bantu), kuweka
munamuna muzuri , lakini ata iri fanyika kupitiya muntu, ayi ta shimama (atshiwa) kupitiya muntu, na muntu ashi wezi
kongeza. 16Lakini malako ari semewa dju ya Ibrahimu na kizazi kiake . Ayi semwe asema : na ku ma bizazi, sa vile iri
kuya ni ya ba mingi , lakini iri samewa dju ya muntu moya : na kwa kizazi kiako , ni ku sema , Kristo .17Mone ile mina
shikiya : kuweka (kushimamisha) , ile Mungu ari akikisha , ayi ta shimamizq(atshiwa) , na vile malako etakuya ya bule ,
kupitiya sheria ina rudi tena kuko mwaka . 18Kwalakini kama uriti ina toka ku sheria, akustakuya malako; lakini , ni
kupitiya ile Mungu ari fanya kwa Ibrahimu ile kipadji ya neema yake .19dju ya nini sheria? iri letewa djo ma kosa , paka
pale kile kizazi kia malako iiri fanyiwa kitakuya; djo sheria iri anza kutumika kupitiya ba malaika, kupitiya mushimazi
moya . 20kwalakini , mushimamizi ana mushimamizi ya moya , lakini Mungu eko moya .21Sheria iko seke na shimamia
malako ya Mungu? bari na ile ! kama iri letewa sheria moya dju ya kuleta bujima , aki ita ta toko biakweri ku sheria .
22Lakini mwandjiko ina funga yote tshini ya zambi, djo ya bale bari lakiwa ba okolewe kupitiya imani mwa Yesu Kristo
kwa bale ba na amini .23Bele ya imani ikuye , turi fungiwa tshiya gereza ya sheria , paka pale imani iri rionesha . 24vile vile
sheria irikuya kama vile ya kutu onesha djiya dju ya ku tupeleka kwa Kristo , dju tu okolewe kupitiya imani . 25Imani iri
kuya , atuna te tshini ya kutu onesha . 26kwamana muko mwebote batoto ya Mungu kupitiya imani mwa Yesu Kristo .
27Mweye bote , muri batiziwa mwa Kristo , muri vala Kristo . 28Akuna wala Mu Yuda wala Greco , akuna wala mutumwa
wa wa uru , akuna tena wala muntu wa mwanamuke ; kwamana mwe bote muko mukimoya mwa Yesu Kristo . 29Na
kama muko mwa Kristo , muko seke kizazi kia Ibrahimu , muriti kwa malako .

4

1Kwa lakini , tena kuna kawa muriti eko mtoto , mina sema ashi atsha mutumwakukintu , ata eko mwenye biote; 2Lakini
eko tshini ya ba tshunga na ba ku ongoza paka pale wakati ile Baba ari sema ita fika .3Shiye tena ,kwa mufano moya
moya , pale turikuya batioto , turikuya tshini ya butumwa mipango ya dunia; 4Lakini , pale ma wakati iri fika , Mungu ari
tuma Mtoto yake, ana zarika kwa mwana muke, ana zarika tshini ya sheria, 5dju ya ku okowa bale beko tshi ya sheria, dju
tu pate kombolewa (kutu uza) .6Na dju muko batoto , Mungu ari tuma dani ya ma roh yetu Roh ya ya mtoto yake , ku ile
iko na lalamika : Abba ! Baba ! 7djo kwamana awuna tena mutumwa, lakini mtoto ; na kama uko mtoto , uko tene muriti
kupitiya neema ya Mungu .8ile wakati , amu ku muyuwe Mungu , murianza kutumikia ba mwungu abana ba mufano
yabo ; 9Lakini sasa muna yuwa Mungu , wala tena Mungu ari mi djuwa, namuna kani muna rudiya ile bizaifu na
mashikini mipango , ku ile muna penda tena kutumikia ?10Muna angaria mashiku, ma mwenji , ma wakati na ma miaka !
11Mina ongopa kwa kutumiga bule dju yenu.12Mukuye sa vile miye, kwamana miye niko sa vile mweye. nduku , mina
milomba . A mu ku ni fanisheye kibaya ata . 13Muna djuwa asema iri fanyishika dju ya kilema ya mwili ile miri mipata dju

 generated on Sun Jan 11 09:45:04 2026

ya mala ya kwanza mihubiri Indjili . 14na kuwekewa muku pimwa kupitiya mwili , a mu kuseme wala mubaya wala
kuniitshukiya ; muri ni, kwa kinyume , murini pokeleya sa vile malaika ya Mungu , sa vile Yesu Kristo .15Wapi sasa muna
shudiya mashi ya furah yenu ? kwamana mina miambiya asema , kama ile iri weekana , baripasha ku mi tosha mantsho
dju ya kunipa yo . 16mina kuya adwi wenu mu ku mi onesha ukweri ?17ile bidi bana kuya nayo dju yenu ayina safi, lakini
bana penda ku mi kabula na shiye , dju mu kuye na bidi dju yabo . 18Ni muzuri kuya na bidi dju ya ile iko muzuri na
wakati yote , na ayina paka kama niko katchi katchi yenu .19Batoto yangu , bale mina shikiriya maumivu ya kuzala , paka
pale Kristo ata ikala dani yenu , 20Mina penda sasa kuya pebeni yenu , na ku badirisha misemo , kwamana niko dani ya
maunguniko dju yenu .21Munyambiye , mweye muripenda kuya tshini ya sheria, amushikie sheria ? 22Kwamana iri
andjikiwa asema Ibraimu ana pata batoto ba wiri, moya wa kwa mwana muke mutumwa , na moya wa kwa mwanamuke
wa uru , 23Lakini ule wa mutumwa ari mupata kwa mwili , na ule wa uru ari mupata kupitiya malako .24Ibi bintu biko bia
kutafsiri ; kwamana bale bana muke beko ma agano bili. moya wa mulima ya Sïnaya , anazala dju ya utumwa , ni Agara ,
25kwamana Agara , ni mulima ya Sinaya mu ki arabia , na ana wonesha Yerusalema ya leo , iko dani ya butumwa na
batoto yake .26Lakini Yerusalema ya yulu iko uru , ni mama yetu,; 27kwamana ime andjikwa asema : Furayi weye , tasa ,
weye awu zale apana ! Pasuka na lalamika na makele ya mingi , weye awu kushikiye maumivu ya kuzala ! kwamana
batoto ya ule baratsha ba ta kuya ba mingi kupita batoto ya ule eko wa kolewa .28Dju yenu , ba dunku , sa vile Isaaka ,
muko batoto ya malako ; 29Na tena ule ari zarikwa kupitiya mwili ana uwa ule ana zarika kupitiya Roh , vile vile eko tena
sasa .30Lakini mwandjiko ina sema nini ? Andama mutumwa na mtoto yake , kwamana mtoto wa mutumwa ashi riti na
mtoto ya mwanamuke ule eko uru . 31Djo kwamana , banduku , atuna batoto ya mutumwa, lakini ya mwanamuke ya uru .

5

1Ni dju ya uru djo Kristo ari tukombola . ikala wa kushimama (fashi moya) , na mu shatche ba mweke tena tshini ya
bifungo ya butumwa . 2Mone , mie Paulo , na miabiya asema , kama mu na dji tahiriwa , Kristo ashi mi saidiye kintu .3Mi
na sema tena tena kwa mutu wote ule ritahiri, ana pasha kutumikia kutumikia (ku eshimia) sheria yote mujima . 4Muko
ba kukabulana na Kristo , mwe bote muna tafuta ku okolewa dani ya sheria; amusta pata neema.5Dju yetu , ni kwa imani
djo tu natshunga , kupitiya Roh , kitumaini ya aki. 6kwamana , mwa Yesu Kristo , wala kutahiri wala pasho kutahiriwa a
bina na mana, lakini imani ile ina tumika kupitiya mapendo. 7Muna kimbia muzuri : nani ana mishi mamisha, dju ya ku
mipushinsha kweshimia ukweri ? 8Iyi kusukumwa aku toke kwa ule ari mi ita .9Tchatcho kiloko ina vimbisha buyi bote .
10Niko na tumainiya kwe nu , dqni ya Bwana , asema amusta waza bingine . Lakini ule eko na mi vuruka , akuye nani , ata
pata maripo yake.11Dju yangu , banduku , kama mina ubirite tena ku tahiriwa , dju ya nini tena ba na ni tshukiya ?
muvuruko ya ku musalaba ina poteya ! 12Tu ba toshe , bale beko na leta fudjo katchi katchi yenu !13Banduku , muri itiwa
kuya uru , kwalakini mu shi fanya ile uru ikuye tundu (djiya) ya ku ishi munamuna ya ki mwili; lakini muri lete , kupitiya
mapendo , batumwa ya ba moya na bengine. 14Kwa mana sheria yote ina ikala dani ya neno moya , dani ya iyi : uta penda
djirani wako sa we moya 15Lakini ka muna riluma na kuri kuria ba moya na begine , mudji tchunge dju mushirialabishe
ba moya na bengine.16Mina sema seke : Mutembeye Munamuna ya Roh , na a musta fanya mapezi ya mwili. 17Kwamana
mwili iko na mapenzi ya kwatchana na Roh , na Roh iko iko na bia kwatchana na mwili ; bilko bia kwatchana , dju mushi
fanye bile bile muna penda . 18Kama Muna ongoziwa na Roh , amuna tshini ya sheria .19Kwa lakini , matendo ya mwili ina
rionesha , ni : busharati , butchafu , kutchantchanga , 20Kwabudu , buloji , kukosa burafiki , mabukonvi , ma tchuki , ma
buniama , ma kukota ku sauti, ma kukabulana, makanisa ya buloji . 21Kutamania , bulevi , Ma kuria kwa kulafi , na bintu
bia kufanana . Na miambiya bele , sa vile misha ku sema , bale beko na fanya ibi bintu a ba tariti ufalm ya Mungu .
22Lakini ma tunda ya Roh , ni : mapendo , furah , salama , kutuliya , buzuri , bunene , bwaminifu , 23Utulivu ,
unyenyekevu ; sheria ayi pinge dju ya ibi bintu. 24Bale beko ba Yesu Kristo ba sha kuwa mwili na ma tama na mapenzi
yake .25Kama tu na ishi kupitiya Roh , tu tembeye tena munamuna ya Roh . 26Mu shi tafute utukufu ya bule , mu kuri
tshokoza ba moya na bengine .

6

1Banduku , kama mumtu ba na mukuta mu bubaya , mweye muku ba kiroh , mu muongoze na roh ya utulivu . Uri
tchunge we moya , dju kintu kishi kupime na weye . 2Mu bebeyane bujito ba moya na bengine . Na muta ta timiza sheria
ya Kristo .3Kama muntu ana waza kuya ma mana ,ashi kuye kintu , eko na rialabishiya ye moya . 4mutu wote atshunguze
ma tendo yake , na apa dju ya mwingine ; 5Kwamana muntu wote ata beba bujito bwake .6Ule beko na fundisha neno a
saidiye mu bintu biake biote kwa ule eko na fundisha . 7Mu shi rilande : aba mupimake Mungu. kile muntu ata otesha ,
ata kivuna teni . 8Ule a na otesha dju ya mwili yake ata vuna dju ya mwili mabaya ; lakini ule eko na otesha dju ya roh ata
vuna dju ya roh maisha ya milele .9Tu shi atche ku fanya bizuri ; kwamana tuta vuna mu wakati muzuri kama a tu
riatchiriye . 10kwa vile sasa, pale tuko na wakati , tu tende bizuri kwa bantu bote , na sana sana kwa banduku mu imani .
11Mwangarie na mukanda kani munene miri miandjikiya ku mikono yangu . 12Bale bote bana penda ku dji fanya bazuri
mu mwili ba na mi sukuma mu dji tahiriwe , dju tu ya kwepuka ba teswe dju ya musalaba ya Kristo . 13Kwamana bale
beko bakutahiriwa bo benye we aba eshimiye sheria ; lakini bana penda mu dji tahiriwe , dju ya ku ri tukuza dani ya
mwili yenu .14Dju ya ile ina nyangaria , bari na miye ma wazo ya kuri tukuza kubintu bingi bia ku musalaba ya Bwana
wetu Yesu Kristo, kupiti yeye dunia iri kufa dju yangu , sa vile niko dju ya dunia ! 15Kwamana ayina na mana ukuye wa
kutahiriwa wala washo ku tahiriwa ; ile iko ya mana , ni kuya ki umbe kia sasa . 16Salama na reema kwabale bote beko na

fata iyi magizo, na kwa Israeli ya Mungu ![17]Muntu kwanziya leo ashi ni vuruke , Kwamana ni na vala ku maungu yangu
alama ya Yesu . [18]Banduku , neema ya Bwana Yesu Kristo ikuye na roh yenu ! Amina !

Ephesians

1 [1]Paulo , mutume wa Yesu Kristo kupitiya mapenzi ya Mungu, ku ba takatifu bale beko mu Epheso na ba kamilifu mwa
Yesu kristo: [2]Neema na salama y mi pewe kupitiya Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo![3]U barikiwe Mungu ,
Baba wa Bwana Yesu Kristo, ari tu bariki mu manamuna yote na mabaraka ya ki roho mu mafashi ya yulu mwa Kristo !
[4]Dani yake Mungu ari tu tshakula bele ya ku umba dunia , dju tu kuye batakatifu na ba sho kutenkatenka bele yake.[5]Shiye
tu ritshakuliwa mu mapendo yake kuya ba toto yake kupitiya Yesu Kristo , vile aritaka kwa mapenzi yake, [6]mu kusifu ya
utukufu ya neemaa ile ari tupa mwa mupendwa wake.[7]Mwake tuko na ku okolewa kupitiya damu yake , kutukombola
mu zambi, vile utadjiri ya neema , [8]Mungu ari pungusha ya tele yule yetu kupitiya ekima ya namuna yote na akiri,[9]A na
tu djuwisha siri ya mapenzi yake, kwa vile a na taka mu kuhumba mwake ye moya , [10]Djo ya kuyeka mu matendo pale
wakati ita fika , ya kuweka pamoya bintu biote mwa Kristo, ble biko mu bingu na bille biko pa dunia.[11]Mwake tu na kuya
tena bariti, tu ri tshakuliwa bele kufatana na kutaka ya ule eko na fanya bintu biote kufata na mashauri ya mapenzi yake,
[12]Dju tu tumike mu ke shangiliya ya utukufu yake , shiye bale bele tu ri tumainiya mwa Kristo.[13]Mwake mweye tena , mu
kushikiya neno ya kweri , indjili ya okovu yenu , mwake muri amini na bari mitshandja Roho Mutakati ile bari lakaka,
[14]ile iko ahadi ya uriti , dju kombola bale Mungu ari tshakula, kwa ku shangiliya ya utukufu yake.[15]Ni pale miye tena ,
Muku shikiya kusema ya imani yenu kwa Yesu na kwa mapendo yenu dju batakatifu bote , [16]Mi shi atche ku murudishiya
neema dju mweye , mina mikumbuka mu mahombi ,[17]Dju ya Mungu wa Bwana Yesu Kristo wetu , Baba ya utukufu , a
mipe Roho ya ekima na ya ufunuwo , mu ku djuwa kwake , [18]Na engaze matcho ya roho yenu , dju mu yuwe kitumaini
kani kina riunga ku mwito yake , butadjiri kani ya utukufu ya kuriti kwake ana tchungiya batakatifu,[19]Na iko dju yetu
shiye tu amini bunene ya Nguvu yake ya sho mwisho, ina djonesha na nguvu kupitiya buzuri ya nguvu yake. [20]ile ari
weka mwa Kristo , mu ku mulamusha mu bafu , na muku mwikarisha ku mukono ya mwanaume yake mu ma fashi ya
yulu , [21]Yulu ya utawa yote , ya madaraka yote , ya nguvu yote, ya makustaili, na ya ma djina ile ba tezi kutaya , apana
paka mu wakati ya sasa , lakini tena mu waka ya ku mbele.[22]Ana weka biote tchini ya mikulu yake, na leta dju ya
mukubwa wa yulu ya kanisa , [23]ile ni Mwili yake , utawa ya ule ana yaja yote mu biote.

2
[1]Murikuya ba kufa kupitiya ma bubaya yenu na kupitiya ma zambi yenu, [2]Mule murianza kutembelele yamo, vile
mandjiya ya dunia , vile kyongozi a madaraka ya mu pempo , pempo mutshafu ile iko na tumika dani ya mtoto ya
butomboji. [3]Shiye bote tena , turi kuya ba ile kikundji , na turianza ku ishi vile mapenzi ya mwili yetu , muku fanya
mapenzi ya mwili na mawazo yetu, na tu rikuya kupitiya mufano ya batoto ya makari , sa bengine...[4]Lakini Mungu , eko
mutadjiri mu reema , dju ya mapendo munene ile ari tu penda , [5]Shiye turi kufa kupitiya bubaya yetu , ana tu rudishiya
bujima na Kristo5 (ni kupitiya neema djo tu riokolewa) ; [6]Ari tu fufula pamoya , na ana tu ikarisha pamoya mu ma fashi
ya yulu, mwa Yesu Kristo, [7]dju ya ku onesha mu mashiku ya kumbele utadjiri ya sho kwisha ya neema yake kupitiya
buzuri yake kwe tu shiye mwa Yesu Kristo.[8]Kwamana ni kupitiya neema dju muri okolewa , kupiya imani . Na ile ayi toke
kwenu , ni kipadji kia Mungu. [9]Ayina kupiti matendo , djo muntu ashi ri tukuze. [10]Kwamana tuko biumbe biake, tu
riumbiwa mwa Yesu - Kristo dju ya matendo muzuri, ile Mungu ari tayarisha ku mwandjo, djo tu y weke mu matendo.[11]Ni
dju ya ile , mweye murikuya ba pagano dani ya mwili , bari mita ba sho kutahiriwa kwa bale beko ba ku tahiriwa na na
beko bakutahiriwa mukimwili kupitiya mikono ya muntu, mu kumbuke [12]Ile murikuya mu ile wakati pashipo Kristo, ku
katariwa kustaili ya mukini mu israeli , bageni ku magano ya malako , pashipo kitumaini na pashipo Mungu mu dunia.
[13]Lakini sasa , mwa=Yesu Kristo , mweye murikuya banri , muna kuya karibu kupitiya damu ya Kristo. [14]Kwamana eko
salama yetu, yeye kwake ya biwiri ana fanya bikuyu mukimoya, na ana angusha kibumbashi kiritukabula, [15]Bu adwi, iri
labiki kupitiya mwili yake sheria ya mipango dani ya miandjiko yayo , dju ya ku umba mwake ye moya na yo biri muntu
wa sasa moya, mu ku weka salama , [16]Na ku ba roudisha , moya na ule mu mwili moya, na Mungu kupitiya musalaba , mu
ku aribisha kupitiya yeye bu adwi.[17]Ari kuya kuleta salama kwa mweye muri kuya bari, na kwa bale bari kuya karibu,
[18]kwamana kupitiya yeye tu na kuya ba moya kwa bengine kufika (kwingiya) karibu na Baba, dani ya Roho moyan .[19]Vile
seke , amuna tena bageni , wala bantu ba indje ; lakini muko pamoya na batakatifu, bantu ba munyumba ya Mungu.
[20]Bari mifudisha yulu ya madjengo ya ba mitume na ya nabi , Yesu-Kristo ye moya eko ribwe ria kushimamisha. [21]Mwake
yeye ekulu yote, bina angariwa muzuri, kulamuka djoya kuya ekalu takatifu dani ya Bwana. [22]Mwake tena muna
fundichiwa djo ya kuya nyumba ya Mungu mu kiroho.

3 [1]Dju ya ile , miye Paulo, mufungwa ya Kristo djo yenu meye ba pagano... [2]Kama muri yuwa ku bembelesha neema ya
Mungu , ile ari nipa dju yenu.[3]Ni kupitiya ufunuwo djo ni riyuwa bia kufutshama ku bile mina miandjikiya mu misemo
kiloko . [4]Muku bisoma , mutezi ku onesha akiri ile niko nayo ya bia kufuntshama bia Kristo. [5]A bi kurionesha ku batoto ya
bantu mu ma wakati ingine , sa vile iri funguriwa apa sasa kupitiya roho ku ba takatifu mitume na nabie ya Kristo.[6]Iyi
siri , ni kusema ba pagano beko nabo ba riti , bana kuya tena mwili moya na bana ingiya tena ku malako mwa Yesu -
Kristo kupitiya endjili, [7]Djo miri fanyiwa waziri kwa kipadji ya neema ya Mungu, ile iri ni pewa kupiya nguvu ya uwezo
yake.[8]Kwa miye , niko wa mwisho ku batakatifu bote, iyi neema niri pata kusema ku bapagano ma butadjiri ya sho ya

Kristo, [9]Na kuweka ku mwangaza ni nini matayarisho ya siri ya kufuntchama ya wakati yote mwa Mungu ari umba bintu
biote.[10]Dju ya butawala na waongozi mu ma fashi ya yulu kudjuwa leo kupitiya kanisa ekima ya kwendeleya pashipo
mwisho ya Mungu, [11]kwa vile mipango ya milele ile ari weka mu matendo kupitiya Yesu-Kristo Bwana wetu.[12]Mwa ule
tuku na , kupitiya imani mwake yeye , uru ya tu tshofe kwa Mungu na kitumaini , [13]Tena mina milomba mu shipoteshe
bidi dju ya mateso yangu djo yenu : ni utuku yenu.[14]Dju ya ile , mina twanga magootshi bele ya Baba , [15]kwakew ma djama
yote ina beba djina mu bingu na pa dunia, [16]dju a mipe , kwa vile utadjiri ya utukufu yake , ikuye na uwezo ya nguvu
kupitiya roho yakedani ya muntu.[17]Djo Yesu a ikale dani ya ma roho yenu kupitiya imani , dju mukuya wa kushimama na
kwila dani ya mapendo , [18]Mu shikiye na ba takatifu bote nini bufupi , bulefu , bu nene , na bulefu , [19]Na kudjuwa
mapendo ya Kristo , ina pita kudjuwa kote , dju ya kusema mu kuye benye ku ya jiwa paka mu ku tawala ya Mungu.
[20]kwamana , kwa ule atezi kufanya , kupitiya uwezo ina tenda dani yetu , pashipo mwisho yulu ya biote bile ana tu
nalomba wala kuwaza, [21]Kwa yeye utuku dani ya kanisa na mwa Yesu-Kristo , mu ma wakati yote , mile na mile ! Amina!

4

[1]Mina na misubutisha seke , miye , mufungwa mwa Bwana , ari tembeya munamuna inapasha kwa ku mitiwa ile iri
miangariria , [2]Mu kurishusha kote na bupole , na utulivu , muku ritshikiya ba moya na bengine na mapendo, [3]muri weka
mu kutchunga mukimoya ya roho kupiliya kifungo ya salama.[4]Kuku mwili moya na roho moya , sa vile tena muri itiwa
ku kitumaini moya kupitiya mwito yenu ; [5]Kuku Bwana moya , imani moya , ubatizo moya, [6]Mungu moya na Baba moya
wa bote, eko yulu ya biote , na kati ya bote , na mwa bote.[7]Lakini kwa kila muntu kati yetu aripata neema kwa kipimo ya
kipadji ya Kristo. [8]Ni kwamana ime sema : muku panda yulu , ari beba bafungwa , na ari fanya makipadji ku bantu.[9]kwa
lakini , ina sema nini : ari panda , kama siyo ari shuka tena mu ma fashi ya tshini ya bulongo? [10]Yeye djo ari shuka , ni
yeye paka ari panda yulu ya ma bingu yote, djo ya kuyaja bintu biote.[11]Na arikabula bamoya sa vile batumes , bengine sa
vile banabi, bengine sa baengiliste , bengine sa batshungadji na batuzadji, [12]Dju ya kushima kwa kweri ya batakatifu djo
ya kaji ya uduma na kufundisha ya mwili ya Kristu, [13]Paka pale shiye bote tu tafika mukuya mukimoya mu imani na
mukudjuwa Mtoto ya Mungu, mu ali ya muntu kufanyiwa , mu kipimo ya mufano ya vile inapasha ya Kristo,[14]Djo tu shi
bakiye paka batoto , yulu yulu na kubebewa ku ma pempo yote ya mamafundisho , kupitiya bongo ya bantu , kupitiya
bukalamushi mu mufano ya kudanganyiwa [15]Lakini , tumikiya ukweri dani ya mapendo, tuna endeleyagambo yote mwa
ule ni mukubwa , Kristo. [16]Ni kwake , na neema ku bifungo biote ya usaidizi , mwili yote , inogonziwa muzuri na ina kuya
nguvu muku riunga, ina kokota kwendeleya yake kwa vile nguvu inapasha kwa bipande yake , na ina rifundisha yo
yenyewe dani ya mapendo.[17]Ona seke ile mina sema na ile mina semeseya dani ya Bwana, ni kusema amu wezi ku tembe
tena sa bapagano, beko na tembeya sa vile mawazo yabo ina ba peleka kubintu bia sho mana. [18]Beko na akili ya
kufunika , beko bageni ku maisha ya Mungu, djo ya kukosa kuyuwa ile iko dani yabo, djo ya roh yabo ya nguvu . [19]ba na
potesha amu , ba na ripeleka mu bia kutchangatchanga, dju ya kufanya mambo ya butchafu yote ile ina riunga ku taama.
[20]Lakini mweye , ayina vile barimifundisha kwa Kristo, [21]Kama bele muri mushikiya , na kama , muri riweka vile
inapasha ku ukweri ile iko mwa Yesu, ni mwake djo murifundishiwa, [22]ku ritosha , kumitosha , ku weka penbeni ku
maisha yenu ya zamani , kwa muntu wa zamani ari landiwa kupitiya taama ya bongo.[23]Kwa kuya wa kuzarika tena dani
ya roho ya akiri yenu, [24]Na kuvala muntu wa sasa , ku umbiwa kwa vile Mungu dani aki na butakatifu ile ina zala ukweri.
[25]Ni kwamana , katala bongo , na ile kila muntu katshi yenu aseme kwa ukweri kwa djirani wake ; kwamana tuku wa
member ba moya na bengine. [26]Kama muna shikiya makari , ushi fanye zambi; djuwa ishi lale uko paka na kishilani, [27]Na
ushi kabule shetani djiya.[28]Ule eko na iba ashi ibe tena; lakini a tumike , mukufanya na mikono yake bile biko bizuri, dju
ya kupata nini ya kukabula ule eko nayo lazima na yo . [29]Mukinya yenu mushi toke misemo mubaya, lakini , mutoke, ma
misemo muzuri , ile ina saidiya kuyenga na kuleta neema kwa bale bana ishikiya. [30]Mushi sikitishe Roho - Mutakatifu ya
Mungu, kupitiya ile muri pikiwa djo ya shiku ya ukombozi.[31]Butshungu boyte , bunyama bote , na makari ya namuna
yote , y poteye katshi katshi yenu. [32]Mukuye bazuri ba moya kwa bengine, musaidiyane , mu rumiyane bengi na bengine ,
sa vile Mungu ari mi rumia mwa Risto.

5

[1]Mukuye seke ba bana mufatirisha Mungu; sa batoto bapendwa; [2]Na mutembeye dani ya mapendo, kwa mufano ya
Kristo, ule ari tupenda , na ari ritowa ye moya kwa Mungu djo yetu sa sadaka na matolewo ya arufu muzuri.[3]Bucharati ,
kushikuye butshafu iyi namuna , na taama , ishi taiwa ata katchikatchi yenu, djo vile ina pasha kwa batakatifu. [4]Bashi
shikiye wala misemon ya sho eshima , wala mitshezo ya bubumbafu, wala mamitshezo , bintu biko kinyume ku buzuri ;
tushi kiye matendo ya shukrani.[5]Kwamana , mudjuwe muzuri , busharati ata bumoya , wala butshafu , wala taama , ni ku
sema , wa kwabudu , ayina na uriti mu bufalme ya Kristo na ya Mungu. [6]Muntu ashi mi lande kupitiya ma misemo ya sho
mana; kwamana ni djo ya bile bintu makari ya Mungu ita anguka kwa batoto ya butomboji. [7]Mushikuye seke na semu na
mweye.[8]Murikuya ngiza zamani , na sasa muko mwangaza dani ya Bwana. Mutembeye sa vile batoto ya mwangaza!
[9]Kwamana ma tunda ya mwangaza ina elekewa mu buzuri yote ya kila namuna, ya aki na ya ukweri. [10]Tshunguza ile iko
muzuri kwa Bwana ; [11]Na mushi riunge ku matendo mubaya ya ngiza, lakini mu yi ukumu. [12]Kwamana ina leta aya ya
kusema bile beko na fanya muku futchama;[13]Lakini bile biote bina ukumiwa ina onekana kupitiya mwangaza , kwamana
bile biote bina rionesha ni mwangaza. [14]Ni dju ya vile iriendikiwa : lamuka , weye uko na lala , lamuka weye mu bafu, na
Kristo ana kwangaza.[15]Mwepuke kuritebesha na ekima , apana kama vile ba bumbafu , lakini sa vile bantu ya akiri; [16]mu

 generated on Sun Jan 11 09:45:04 2026

uze wakati , kwamana mashiku iko mubaya. [17]Ni djo mana mushi kuye ba sho beyi , lakini mushikiye ni nini mapenzi ya
Bwana.[18]mushi lewe vinio : ni bucharati. mukuye , kwanza , benye ku djaziwa na Roho Mutakatifu ; [19]mu patane kupitiya
ma zaburi , mamimbo , na kupitiya mimbo ya kiroho , mu imbe na kushukuru na roho yenu yote matukuzo ya Bwana;
[20]Murudishi kila wakati neema dju ya bintu biote kwa Mungu Baba, mu djina ya Bwana wetu Yesu-Kristo, [21]Mu rishushe
ba moya kwa bengi dani ya Boka bwa Kristo.[22]Mwana muke , muti ba bwana yenu , sa vile kwa Bwana; [23]Kwamana
Bwana ni chefu wa mwana muke, sa vile Kristo ni chefu ya kanisa, ile ni mwili yake , na ile eko Mukombozi. [24]kwa lakini ,
sa vile kanisa ina ti kwa Kristo, bana muke nabo bana pasha kuya vile kwa ba bwanabo mu bintu biote.[25]Bwana , mupede
ba bibiyenu , sa vile Kristo ana penda kanisa, na kuri peleka yemo dju yayo , [26]Djo ya kutakasa kupitiya neno , kisha ku
itakasa kupitiya ubatizo ya mayi, [27]Djo ya ku onesha bele yake ile kanisa utukufu , pashipo butshafu , wala zagila , wala
pashipo kufana nisha, lakini butakatifu na shaba.[28]Ni djo vile babwana panapasha kupenda ba bibi yabo sa vile mwili
yabo . Ule ana penda bibi yake ana ripenda ye moya. [29]Kwamana akuna muntu atezi ku tchukiya mwili yake ; lakini ana
irishaka na ku itengeneza ,sa vile Kristo ana fanyaka dju ya kanisa, [30]djo tuko bipande ya mwile yake.[31]Djo kwamana
mwanaume ata atcha baba na mama yake , na kuriunga kwa bibi yake , na bo bawiri batakuya mwili moya. [32]Iyi Siri iko
munene ; mina sema dju ya Kristo na ya kanisa. [33]Mu kinyume , muntu wote katiyenu a pende bibi yake sa vile ye moya,
na bibi a echimiye bwana yake.

6

[1]Batoto , mushikiye bazazi yenu , vile Bwana , kwamana ile iko aki , [2]Echimiya baba yako na mama yako (ni embri ya
kwanza na malako) , [3]Djo ukuye na furah na u ishi mwaka mingi pa dunia.[4]Na mweye , ba baba , mushi tshokoze batoto
yenu , lakini mu ba fudishi mu ku batengeneza na mu ku ba fudisha mwa Bwana.[5]Bafanya kazi , mweshimiye ba kubwa
benu mu ki mwili , na boka na kutetemeka, mu ku rishusha ya roho yenu, sa vile kwa Kristo, [6]Apana paka bele yabo , sa
vile kufuraisha bantu, lakini sa vile ba fanya kaji ya Kristo , banafanya na roho muzuri mapenzi ya Mungu. [7]Mu ba
tumikiye na roho yote , sa vile munatumikiya Bwana na apana bantu, [8]Muyuwe asema mutu wote , akuye mutumwa ,
wala uru , atapata kwa Bwana mu ile ata fanya ya muzuri.[9]Na muye , bakubwa , mu fanya na mweye vile kwabo, na mu
epuke fudjo , mu djuwe asema mukubwa wabo na wenu eko mu bingu, na kumbele yake akuna butchakuzi ya bantu.
[10]Kwa ina bakiya , Muri kabule nguvu mwa Bwana , na kupitiya nguvu yake uwezo yote . [11]Mu vale ma sila yote ya
Mungu , djo mu shimame imara ku bukalamushi ya shetani.[12]Kwamana a tuna apa dju ya ku kombana na mwili na
damu , kwalakini ni na matawala , na uongozi , na bariti ya iyi dunia ya ginza, na ma pempo ya makari mu mafashi ya
yulu. [13]ni vile , mubebe ma sila ya Mungu , djo ya kushimama mu machiku ya mubaya , na kuchimama imara kisha
kutambuka.[14]Muchimame seke imara : mukuye na ukweri kama muchipi mukivuno yenu; muvale gambo ya aki; [15]Muvale
dju ya bilato kumikulu yenu mabao ile ina leta engili ya salama ; [16]Mubebe yulu ya biote ukingo ya imani, na ile mutezi
kujima ma djiya yote ya moto ya mukalamushi;[17]Mubebe tena chapo ya kokolewa , na mupanga ya kiroho , ile ni neno ya
Mungu. [18]Mufanye mu wakati yo kupitiya roho mahombi ya namuna yote na ya buluma . muchimame ku ile na
kwedeleya beleyote , na muhombe djo ya batakatifu bote.[19]Muhombe djo yangu , dju ni pewe , pale mitafungula kinya , ya
kudjuwisha vile inapasha na uru siri ya engili , [20]Djo ya ile niko mushimamizi dani ya bifungo , na ile mina sema na
kwakikisha sa vile mina pasha mu kusema[21]Dju na mweye , muyuwe ile ina nyangariria , iyi ni na fanya , Tychike ,
mupendwa nduku na mukamilifu na mwaziri dani ya Bwana , ata mionesha biote. [22]Mina mutuma biyobiyo kwenu , djo
mu yuwe ali yetu , na djo a poleshe ma roho yenu.[23]Salama na mapendo na imani imi pewe ku banduku kutoka kwa
Mungu Baba na kwa Bwana Yesu - Kristo! [24]Neema ikuye na na mwebote muna pemda Bwana Yesu - Kristo kwa mapendo
ya mushimamo.

Colossians

1

[1]Paulo , mutumishi ya Yesu Kristo kupitiya mapezi ya Mungu , na ndu Timothe , [2]Ku batakatifu na ba nduku baminifu
dani ya Kristo beko ku kolosayi; asema neema na salama imipewe kwa Mungu Baba yetu, [3]tuna mudisha shukrani kwa
Mungu , Baba wa bwana yetu Yesu Christo , na atwache ku omba dju yenu,[4]Turiweza kupata habhari ya imani dani ya
Yesu Kristo na mapendo dju ya batakatifu , [5]Dju ya kitumaini ile barimitshungiya ku bingu , na neno ya kweri, neno ile ya
endjili baritudjilisha. [6]eko katchikatchi yetu , na dani ya dunia yote ; ana kuya na maotunda , na ata komeya , kama vile
tena katchikatchi yenu , kwaziya shiku murishikiya na kuwona neema ya Mungu kufata na ukweri,[7]Kupitiya magizo ile
muripata kwa Epefra , mupendwa mwetu rafiki ya mukaji, ule eko dju yenu mutumishi mwaminifu ya Kristo , [8]na ile
aritu fundisha mapendo roh imisukume.[9]dju kwamana na shiye , kwaziya shiku ile turipata , atwatche kumopmba
Mungu dju yenu, na kulomba asema mudjazwe na kudjuwa mapezi , mu ekima yote na akiri ya kiroh, [10]dju ya
kutepmbeya munamuna ya Bwana na kumupendeza shibote , kuya na matunda ya kwadjana mumatendo na kwedeleya
kupitiya kudjuwa Mungu,[11]tukabulane nguvu fashi yote dju la utukufu ya nguvu , dju kwamana tukuye paka na furah ya
kwedelea na utulivu' [12]tushukuru Baba , ule aritufanya tukuya nafashi ku uriti ya batakatifu dani ya mwangaza,
[13]Iritukombola ku nguvu ya magiza na kutu peleka dani ya ufaleme ya mapen ya Mutoto yake, [14]dani yake turiokolowa ,
na kwatchiliwa ya zambi yetu .[15]Eko mufano ya Mungu washo konekana, muzalikwa wa kwanza ya biumbe biote.
[16]kwamana dani yake bintu biote biriumbiwa mubingu na padunia, biaku onekana na biasho kuonekana , kitshi ,

bukubwa , butukufu, butawala . biote biriumbiwa kwake na dju yake. 17Arikuyako kumwanzo ya bintu biote, na bintu
biate bina tokeya kwake.18Eko kitcha kia kanisa ; eko mwandjo , muzaliwa wa kwanza ku bafu , dju akuye wakwanza
19kwa mana Mungu aripenda utala yote ikuye dani yake, 20Aripenda dani yakwe kurundisha bintu biote naye , bile biko
padunia na bile biko mumbingu, mukufanya salama kupitiya yeye , kwa damu ya musalaba yake,21na mweye ,
murikuyaka bageni na ba adwi kupitiya mawazo na kupitiya mifano mubaya yenu , aritu unga sasa . 22kupitiya lufu
lwake mumili , dju ya kutuonesha batakatifu bele yake, ba aki na pashipo kosa , 23kamatu muna shimamia pa musingi na
pasho kutenka dani ya imani, pashipo kweda pembeni ya kitumaini ya endjili ile murishikiya , ile barifundisha bi umbe
biote tshini ya bingu , na ile miye Paulo , mirifaniwa mutumishi.24MInafurayi sasa dani ya mateso yangu dju yenu; na ile
ina kosa ku mateso ya Kristo, mina yuwa mu mwili , dju ya mwili yake , kanisa. 25ni kwake dju iridjifanya kuya
mutumishi , kufatana na kaji mungu Mungu arinipa kwenu, dju ya ku hubiri sana sauti ya Mungu, 26Uduma ya
kufutshama mu wakati nyote na miaka yote, anaoshe sasa ba takatifu bake , 27kwa ule Mungu aripenda kudjulisha nini
utukufu ya butadjiri ya ile Uduma katchikatchi ya bapagano, kudjuwa ; Kristo dani yenu , kitumaini ya utukufu.28Ule ana
tutangaza , na kusubutisha muntu yote, na ana fundisha muntu yote ekima , dju ya ku onesha Mungu kwa muntu yote,
kuya muzuri dani ya Kristu. 29ni kwa nini na tumika, muku kombana na nguvu , ina tumika nguvu dani yangu.

2

1Minapenda , kwama , mudjuwe kwamala bukovi bule mina mikombaniya buko bunene, na dju yenu muna ikala ku
Laodikia, na dju ya bale bote aba kuone sula yangu mukimwili, 2Dju ya bakuye na roh ya kimia , bakuye mukimoya dani
ya mapendo, na kupata akiri dju ya kuyuwa bile Mungu arifutshika , kumuyuwa Kristo, 3Mubile biakufutchama dani
yabio munafutchama butadjiri bwa ekima na kujuwa .4Mina sema vile dju muntu ashi milande na misemo yabongo,
5kwamana ka shina na mweye mu kimwili niko na mweye mu ki roh, mukuona na furah vile usawa iko katchikatchi
yenu, na bwaminifu ya imani dani ya Kristo.6Kama vile bashi , vile muri pata Bwana Ynesu Kristo , kutembeya dani yake ,
7Vile tuku benye ku ikalqa dani yake, na bukamilifu dani kupitiya imani, kufatana na magizo ile bari tupa , na dani ya
upako yakuyala na neema.98mukebe ange dju mutu ashimifanie kiakuria kiake kupiya mafudisho na bongo bwabule ,
buneka pa mafundisho ya bantu, pa bukalamushi ya dunia , na apasna kwa Kristo. kwamana dani maungu yake muna
ikale bumungu bwake bote.10Muku na biate dani yake , eko yule ya utawala yote na uwezo yote. 11Na ni dani yake
muritahiria kwa kutauriwa ile mukono ya muntu ayitaweza kufanya, kwalakini na kutahiriwa ya Kristo , ile ina kuya
dani ya kutosha maungu ku mwiri ; 12Muku mijika naye kupitiya ubatizo , mukiri fufuka dani yake na yeye , kupitiya
2imani ya nguvu ya Mungu , irimulamusha kubafu.13Mweye murikufu kupitiya ma zambi yenu na kupitiya kutahiriwa ya
mwiri, aritu rudisha ku bujima na yeye , mukutu fanya neema dju ya mazambi yetu yote ; 14arijimisha tendo ile iriyanza
kutu ukumu na ile irikuya yulu yetu , na ariaribisha mukuyi tudjika kumusalabani; 15Arinyanganya utawala na madara ,
na ana batcha waji muku bashutusha , na kubawina kupitiya musalaba.16Muntu ashi miukumu dju ya kiakuria wa dju ya
kunya , wala dju ya feti , wala shiku yaya, ya sabato; 17Ni kinvuri ya bintu bia kuya , lakini mwili iko dani yesu.18Akuna
muntu ata moya , tshini ya mufano ya kurishusha na kupitiya mukoniko ya ba malaika , ashi minyanganye beyi ya biyo ,
kwalakini ana djasha ku ma onyo na kudi yaja na kiburi kia bule kupitiya ma wazo ya kimwili, 19Pashipo kuriunga kwa
chefu , na mwili yote , inasaidiya na nguvu kupitiya maungano na bifungo , inakokota maendeleo ile Mungu ana leta.
20kama murikufa na Yesu ku mapasha ya dunia, dju ya nini, savile muna ishi dani ya dunia, inamilomba magizo yake ;
21ushi bebe , ushi pime , ushi bambe, 22Mambo yote ile inaribika , mukufata magizo na mafundisho ya Mungu, 23bana
djonesha beko naukweri , na ekima , bana rileta ku makutano , ya kurishusha na kubeula maungu , lakini aba fanye
kintu na kurileta kufurah ya maungu.

3

1Kama unafufuka na Kristo , mutafute bintu bia yulu , kule Yesu anekala ku ume ya Mungu. 2mwangariye bintu bia yulu ,
na apana bile bia dunia. 3kwamana murikufa , na maisha yenu iko yakufutshika na Yesu dani ya Mungu. 4Pale Yesu ,
mqisha yenu , inaonekana, kisha mutaonekana tena dqni ya utukufu.5Mu uwe mifano ya dunia , busharati , butchafu ,
tamaa , mambo mubaya , na tamaa , ile ina kuya kwabudu salamu. 6ni kupiti ibi bintu djo makari ya Mungu ina anguka
ku baba batonboji, 7mule murikuya muku na tembeyaka , pale murianza ku ishi mu ile ma zambi. 8kwanzi apa sasa ,
mukatale bintu biote , ku makari , ku buniama , ku makarikari, ku kosana , ku misemo yasho eshima etezi ku toka
mukinya yako.9Mushi lande mudja kwa begine , muritoshewa na muntu wa zamani na matendo yake. 10Na murivale
muntu wa sasa, ana geuka ,dani ya kudjuwa , kwa uso ya ule arimu umba . 11akuna apa ata Mugrec ata muyuda , ata
waku tahiriwa , ata washo kutahiriwa , ata wa mafudjo , ata mufanya kaji ata wa huru , kwalakini Kristo eko biote na
dani ya biote .12Kwa vile sasa , sa batshakuliwa ya mungu , batakatifu na bapendwa , ya buzuri , kurishusha , na
unyenyekevu , ya kutshunga . 13Muritshikiye mumoya na bengine, na kama moya eko na biakuririya dju ya mwingine ,
murirumiye moya na mwingine. sa vile Kristo arimirumiya, murirumiye na mweye. 14 Lakini yulu ya biote mukuye na
mapendo, dju maunganisho ya kweri.15na amani ya Kristo, kwa ile muri itiwadju ya kuya maungu moya, itawale dani ya
ma roh yenu. Na mukuye na ku itshikiya . 16Na neno ya Kristo ikale dani yenu ya mingi sana ; murifundishe na
kudjisubutisha bamoya na bengine mu ekima yote , kupitiya ma mimbo , kupitiya ma mimbo ya kiroh, muyimbi Mungu
dani ya maroh yenu tshinyi ya neema. 17Na kwa ile yote muta fanya , kwa sauti wala kwa matendo , muyi fanye yote mu
djina ya Bwana Yesu , kwa kumurudishiya matendo ya neema ya :Mungu Baba.18Banamuke , mukuyez na kurishusha kwa

babwana yenu , sa vile ina kuya dani ya Bwana , [19]Babwana , mupendez ba bibienu, mushikuye na makari nabo. [20]Batoto ,
mweshimiye mu mambo yote bazazi yenu, kwamana ile ipendeze dani ya Bwana. [21]Bababa , mushishirikishe batoto
yenu , dju ba shitoke mu djiya .[22]Batumishi , mweshiye mu mambo yote ba mwarimu benu munamu ya kimwili, apana
pakaka kubele yabo , sa vile dju ya kufuraisha bantu, kwalakini na kurishusha roh, dani ya boka ya bwana . [23]Bile ,
murifanye, muyifanye na roh muzuri, sa vile dju ya Swana na apana dju ya bantu. [24]Mudjuwe asema muripata kwa
Bwana , uriti dju . Mutumikiye Kristo , Bwana. [25]kwamana ule ana tenda vile ayipashe ata pata spaka kufatana matendo
yake , na akuna kwitshikiya bantu.

4

[1]Mwarimu , itshikiya ba tumishi kile kiko aki na pamoya , muku djuwa asema uko na we na mwarimu dani bingu.
[2]Mwedeleye dani ya maombi, mushimame na ma tendo ya shukurqni. [3]Mu tuombeye na shiye , kwamana dju Mungu a
fugule mulango , dju ni semezeye mambo ya kufutshama ya Kristo , dju ya ile niku dani ya geresa [4]Na ku mu djuwisha
vile ina pasha.[5]Mu tembeye na ekima kumbele ya bapagano, na mutumikishe muzuri wakati yenu. [6]Misemo yako ikuye
yenye kushidiki na neema , ya kufuraisha , dju udjuwe vile uta djibu mutu yote .[7]Tychike , nduku mupedwa na
mutumishi mukamilifu rafikiya yangu wa mukaji dani ya Bwana , museme biote bile bina sema dju yangu. [8]Mi na ituma
nbiyo nbiyo kwenu, dju muyuwe vile tuna ishi, na dju imipe nguvu mu maroh yenu, [9]Na ituma na Onesimu ,
mukamilikwa na nduku mupendwa , ule eko wenu , ata mi onesha biote .[10]Aristake , rafiki yangu wa mugeresa , ana
milamukiya , na Marko , nduku yake mwanamuke ya Barnaba , kupitiya ile muri pata magizo (kama ana kuya kwenu
mumu pokeleye); [11]Yesu , ari mwita Justus , ana milamukiya na yeye. Bana kuya mu bwingi ya bale basha ku tahiriwa , na
bale peke baritumika na mimi dju ya ufalme ya bingu ya Mungu , na bqrikuya dju yangu ba kunipa nguvu.[12]Epafra , eko
wenu , ana milamukiya : mutumishi ya Yesu , ashatshe ku kombana dju yenu dani ya maombi , dju ya , ya mukomeye , na
kushima dani ya unyenyekevu yote ku mapezi ya Mungu . [13]Kwamana mina murudishiya ushuda , ana tumika sana dju
yenu, dju ya bale ba mu Laodicia, na bale ba mu Hierapolicia . [14]Luka , mutuza ba malari mupendwa , ana milamukiya ,
na Demacia.[15]Lamukiya ba nduku beko ku Laodicia , na Nymphacia , na kanisa iko dani ya nyuba yake. [16]pale iyi
mukanda ita somewa kwe , mu fanye nguvu tena dju ya kuyi soma mu kanisa ya Laodiciayo , na muyi some na mweye ile
ita toka ku Laodicia. [17]na umwambi Archippe : Angarishisha mu uduma ile unapata dani ya Bwana , dju ya kuyitshunga
muzuri.[18]Na milamukiya , miye Paulo , kwa mikono yangu , mukubuke bifungo biangu, neema ikuye na mweye.

1 Timothy

1

[1]Paulo , mutume ya Yesu Kristo , kupitiya magizo ya Mungu mukobozi wetu na kwa Yesu Kristo imani yetu, [2]Kwa
Timoteo , mutoto yangu wa upeke dani ya imani : neema , uruma na salama , ikupewe kupitiya Mungu Baba na Yesus
Kristo Bwana ![3]Na ku kumbusha masubutisho ile miri ku onesha , mukweda dju ya Marcedwa, pale niriku onesha
ubakiye mu Epheso , dju ya kwambiya bantu bengine bashi fundishe mafundisho ingine , [4]Na bashi riunge kuma historia
na misemo ya sho mana , ina leta makokotana dju ya kaji ya Mungu ishende kumbele dani ya imani.[5]Shaba ya magiso , ni
mapendo ile ina toka ku roho ya kutakata, ku mawozo muzuri, na imani ya biakweri. [6]Bengi bariyenda ku pembeni ya
bile bintu , ba na enda pebemni na missemo ya sho mana ; [7]Bana penda kuya bafundishadji ya sheria, na aba shikiye kitu
wala bile bana sema, wala bile bana akikisha. [8]Atukatale asema seriya iko muzuri, dju tu itumiki yo peke.[9]tu djuwe asema
sheria ayi ku fanyiwe dju ya benye aki, lakini dju ya bantu ba makari na batomboji , batenda zambi , bale abapende
mambo ya Mungu na ba pagano , ba uwadji, [10]basharati , bale baku geuza mambo ya Mungu mu mapenzi yabo , ba
mwinji ya bantu , baku landa , na bale bote beko na pinga mafundisho takatifu , [11]kufatana na endjili ya utukufu ya
Mungu , endjili ile ari nipa.[12]Na tukuza ule ari nipa nguvu , kwa Yesu Kristo Bwana wegu , kwa ile a na ni ona
mukamilifu , muku nyeka dani ya uduma , [13]Miye mu uwadji , muntu wa fudjo . kwalakini minapata uruma , kwamana
mirianza kufunya abio muku kosa kudjuwa, dani ya kupoteya; [14]na neema ya Bwana wetu iri ni pitiya , na imani na
mapendo ile iko dani ya Yesu Kristo.[15]Ni Neno ya kweri na yote ina staili kuyi pokeleya , asema Yesu Kristo arikuya pa
duniya dju ya ku okowa bantu ba zambi , kwaili niku wa kwanza. [16]kwalakini miripata reema , dju ya Yesus Kristo a wone
mwangu , dju ya ku onesha mufano kwa bale bana amini kwake dju ya maisha ya milele . [17]kwa mufalme wa milele , wa
shipo lufu , ashi onekane , Mungu peke , a eshimiwe na kutukuziwa , mukila wakati na wakati! amina![18]Ma kanuni ile ni
rikwambiya , Timoteo , mutoto yangu , kupitiya matabiri iri semewa dju yako, kupitiya yo , tumika file inapasha sa
askari, [19]Muku tshunga imani na mawazo muzuri. iyi mawazo , bamingi bari ipotesha , na barianguka dju ya imani. [20]Mu
ile bwingi tuku na Hymene na Alexandre , miri ba towa kwa shetani , dju ba yuwe kurieshiya.

2

[1]Mina subutisha , bele ya bintu biote , kwa kufanya mahombi , kuriria , ma tendo ya shukrani , dju ya bantu bote , [2]Dju
ya bafalme na dju ya bale bote bana nanyuriwa yulu , dju ya ku onesha maisha ya salama na kimia , mu eshima . [3]Ile
iko bien na furah bele ya Mungu mukombozi wetu, [4]ina penda bantu bote bakombolewe na kufika mukudju ukweri.
[5]Kwamana kuna kuya Mugu moya , na tenant wa pakatchikatchi ya Mungu na bantu , Yesu Kristo muntu [6]Ari ritowa ye
moya dju ya bantu bote. dju ile ushuda barileta muwakati yake, [7]Na dju ya ile miri wekewa mu ubiri na mutume , mi na
sema ukweri , mishi lande , bujito ya kufundisha bapagano dani ya imani na ukwei.[8]Na penda bantu ba hombe fashi yote,

muku nyanyuwa mikono yenye kutakasiwa, pqshipo makari ata mawazo mubaya. 9Na penda tena banamuke , ba vale
mumufano ya eshima , na muzuri , bashi kabule ata kushuka , ata zaabu, ata bikomo , ata manguwo yasho eshima,
10kwalakini bakuye mifano muzuri, sa vile ina pendezwa kwa banamuke bale beko na tumikiya Mungu.11Na mwanamuke
ashikiye mafudisho mu kimia, na kurishusha , 12Mi shi rusu mwanamuke afundishe , ata ku beba madaraka yulu ya
mwanaume ; kwalakini a ikale dani ya kimia.13Kwamana Adamu ariumbiwa wa kwanza , Eva anafata; 14na ayina Adamu
arivutiwa , ni mwanamuke dju , arivutiwa , a na ri ukumu kupitiya kosa laque . 15Ata okolewa mukuya maman , kama ana
endeleya na imara dani ya imani , dani ya mapendo , na dani butakatifu.

3

1Iyi neno iko ya kweri : kama muntu anataka kuya mzee wa kanisa , ana tshakula kaji muzuri . 2Ina pasha mzee wa
kanisa akuye wa kurieshimia , bwana wa bibi moya , wa kuwaza bien , ashi kuye na bia kufanyafanya , ana angaria
mwenedo yake , wa furah na bageni , ana tembeya kufatana na mafundisho , 3na pasha ashikuye wa kunya kunya
pombe , ata wa fudjo , kwalakini kimia na amani.4Ina pasha a fundiche muzuri bantu ba munyumba yake, na atshunge
batoto yake mukurishusha na dani ya eshima ; 5kwalakini kaman muntu ashi yuwe fundisha nyumba yake , namuna kani
ata tshunga kanisa ya Mungu?6Ina pasha ashikuye wa sasa muku muyuwa Mungu , dju ashi kuye na kiburi , na a
ukumiliwe , 7Ina pasha akuye na ushuda muzuri kwa bale ba indje, dju ashi anguke dani ya kukosa neema na dani ya
miteko ya shetani.8basimamisi nabo inapasha bakuye baku tembeya mu ukweri , ba epuke kusema sema mingi , basho
kunya pombe sana , kupata bintu pashipo kutumika, 9Kutshunga ukweli ya ufunuwo ya imani dani ya mawazo ya
butakatifu, 10Ba batshunguze bele , na batumique sasa mu uduma yabo , kama abana pashipo kosa.11Banamuke , nabo ,
banapasha kuye na mwenedo muzuri, a pana baku kosana na bantu, ba kamilifu mu bintu biote . 12Basimamizi
banapasha ku na bibi moya , na kuyuwa ku ongoza batoto na nyumba yabo; 13kwamana bale bana weza vile ina pasha
uduma yabo bana pata fashi ya eshima, na kwitshikiya kwa nguvu dani ya imani mwa Yesu Kristo.14Mina kwandjikiya ibi
bintu , na kutaka kuya sasa kwako , 15kwalakini dju udjuwe , kama mina kawa , vile inapasha kutembeya dani ya nyumba
ya Mungu, ile na kuya kanisa ya Mungu muzima , guzo na ushimamisho ya ukweri.16Na , pashipo kupinga , ukweli iri
onekana kupitiya Mungu iko munene ,: yeye dju aridjonesha dani ya mwili, kwakikisha kupitiya Roh , bamalaika
bariona , kufundisha ku bagentils , kwitshikiya dani ya duniya , kunyanuliwa dani ya utukufu.

4

1Kwalakini Roho ina sema biyo biyo , muwakati ya mwisho , bengine bata atcha imani , dju ya ku riunga ku ma roho ya
bongo na mafundisho ya bademona , 2kupitiya kurifutshamisha kama ba mwarimu babongo beko na alama yenye
kufanyiwa na kwuma kia moto dani ya mawazo yabo,3Kufundi ya kusema bashiowe , na bashikurie biakuria bile Mungu
ariumba dju baonekane na matendo ya shukrani kupitiya bale beko bakamilifu na bari djuwa ukweli. 4Kwamana bile
biote Mungu ariumba biko bizuri, na akuna kintu kitezi kutupiwa , kama tuna kuria na matenda ya shukrani, 5kwamana
biote bime takasiwa kupitiya neno ya Mungu na kupitiya mahombi.6Mu fundishe ibi bintu ku ba nduku, utakuya waziri
ya Yesu Kristo , ku barisha maneno ya imani na mafudisho muzuri ile barikufundisha muzuri. 7Mukatale ma arishi yasho
ukweri na ya bubumbafu. Mudji weke mukufanya bintu bina pendeza Mungu; 8Kwamana kutumikisha maungu ni kwa
lazima kubintu kiloko, kwamana kufuraisha Mungu ni kwalazima ku biote, ina kuya na malako ya maisha ya leo na ya
kesho.9Ni ile neno ya kjweri na inapendeza kupokeya. 10Tuna tumika , na tuna kombana dani ya Mungu mujima , ule eko
Mukombozi ya bantu bote , kwa bale bana mwitshikiya.11Sema ibi bindu , na uba fundishe. 12Muntu ashi beule bujana
bwako; kwalakini kuya mufano dju bakamilifu , mu neno , mu kutembeya , mu mapendo , mu imani na mubutakatifu.
13Paka pale ta kuya , udjiweke muku soma , muku subutisha , na ku mafundisho.14Ushi beule ile iko dani yako, na ile
uripata kupitaya matabiri na ku kuweka mikono kwa kinkudji kia bazee. 15Tshunga muzuri bile bintu , udjiweke weye
wote kwabio , dju kwedeleya kwako kusaidiye bantu bote , 16Uritshunge we moya na ku mafundisho yako ; endeleya dani
yabio , kwamana , muku tenda vile , uta djokowa we moya , na bale ba na kushikiya.

5

1Ushi fokeye bantu bakubwa, lakini ubasubutishe kama baba ; subutisha bidjana kama ba nduku, 2Ba mama bakubwa
kama ba mama , bale beko babijana kama ba nduku banamuke, mubutakaso bote.3Eshumu wa mama wadjane bale beko
ba djane ba kweri. 4kama mudjane moya eko na batoto wala bankana , bafunde bele ya biote kutembeya muboka bwa
Mungu ku ma famille yabo , na kurudishiya bazazi yabo ile baripata kwabo ; kwamana djo ile iko muzuri kwa Mungu.
5Bale beko badjane babiakweri , na bale bana na familia , ba weke kitumaini dani ya Mungu na kwedeleya bushiku na
mudjuwa dani ya kuria na maombi. 6kwalakini bale ba naishi dani ya furah nbeko bakufa , ata eko na ishi.7Ubambiye ibi
bintu , dju bakuye na mwenendo muzuri. 8Kama muntu ashi saidiye banduku yake , na bele bale ba famille yake ,
anatenda kinyume ya imani , na eko mubaya ku pita na mupagano.9Mudjane , dju adjandikishe mukazi , ashikuye tshini
ya miaka makumi sita, arikuya bibi wa bwana moya, 10awekewe kupitiya matendo muzuri, akuye wa ku tshunga batoto ,
wa kupokeleya bageni , ku nausha mukulu ya batakatifu, ana saidiya bakuteswa , kutumikia mambo muzuri yote.
11Kwalakini kataria ba bidja badjane , kwamana , baha kudjunka kufurah ya mwili na kolewa, 12na aba eshimiye vile ina
pasha misemo yabo bele ya Mungu. 13Na ile , beko bakusema matushi , apana paka ba kusema matushi , kwalakini tenant
beko na djiweka mukusema bintu bile ayipasha kusema.14Napenda bakidjana ba olewe , bakuye na batoto, ba ongoze
nyumba yabo , na bashi atshe djiya kuba adwi ; 15kwamana bengine basha kugeuka dju ya kumufata shetani. 16Kama

bakamilifu , mwanaume wala mwanamuke , eko na ba djane , aba saidiye , na kanisa ishi basaidiye, dju isaidi bale beko
ba djane bakweri.17Bazee bale beko na ongoza kama banapasha eshima mala biri, bele bale beko na tumika ku maubiri
na ku mafundisho. 18kwamana mwandjiko ina sema : a usta uwa gombe pale eko na toshe beko, na mufanya kazi
inapasha apate maripo yake.19Mutshike mambo yote ile bata sema dju mzee wa kanisa , kwalakini kama akuna ushuda ya
bantu ba wiri wala batatu. 20Bale beko nafanya zambi , ubasubutishe kumbele ya bantu bote , kwamana bingi bakuye na
boka.21Mina kusubutisha bele ya Mungu , bele ya Yesu Kristo na bele ya bamalaika batshakuliwa, bangarishishe ibi bintu
pashipo , na bashi fanye kintu na butchakuzi , 22Mushi weke mikono kwa muntu na biyo , na saidiye ku mazambi
yabenyewe , we moya uri tshunge wa sasa.23Mu shendele kunya paka mayi,; kwalakini kunya tu vigno tkiloko, dju ya
estoma na . 24Mazambi ya bantu bengine ina onekana , vile tena bele ya kumukumu , lakini kubengi , ina onekana ku
mwenda mashiku. 25vile vile matendo muzuri ina djonesha , na ile ayina muzuri ayezi kufutchama.

6

1Bale bote beko tshini ya kifungo ya butumwa bana angaria ba mwarimu yabo sa baku eshimiya sana , dju djina ya
Mungu na mafundisho ishi beuliwe. 2Na bale beko benie kukamilika dju ya bamwarimu bashi beuliwe , mukuyuwa
asema beko banduku; kwalakini ba tumike bien sa bakamilifu na bapendwa badjiunge ku ba fanishiya bizuri. Fundisha
ibi bintu na ku bilomba.3Kama muntu ana fundicha mafundisho ya bongo , na ashi djiunge ku neno takatifu ya Bwana
Yesu Kristo na mafundisho ile iko mudjiya ya Mungu, 4Ana yazwa na kiburi , ashi yuwe kintu , eko na malari ya ma ulizo
na makukokotana ya misemo, kule kuna toka tamaa , makukokotana, na mawazo mubaya , 5Ma misemo ya sho mana ya
bantu bakorofi na kushikiya, bakupotesha ukweri , na kuwaza a semant kufurahisaha Mungu ni tchemtchem ya kupata
makuta.6Ni , djo vile ,tchemtchem munene ya kupata bintu biamingi kuliko kufurashisha na kufurayi ; 7kwamana atuna
na kiakuleta dani ya dunia, na iko vile atuwezi kuleta kintu mu dunia; 8Kama seke tuko na biakuria na manguwo,
inatweneya.9Kwalakini bale bana penda kuya batadjiri banguke dani ya majaribu na dani ya muteko, na dani ya furah ya
mingi ya bububafu na ina angusha bantu dani ya kwalabika na kupoteya. 10kwamana mapendo ya makuta ni mujiji ya
bubaya,; na bantu bengi , bari , bana enda pembeni na bari ya imani, na bana ritupa bobenyewe dani ya manuguniko.
11Dju yako , muntu wa Mungu , kimbiya bile bintu , na tafuta aki , kufuraisha Mungu , imani , mapemdo , kutuliya ,
utulivu. 12kombana bukovi bwa imani , tshakula maisha ya milele, ku ile iritiwa , na dju ya ile uri tubu muzuri kumbele
ya bashuda .13Mi na kutowa , bele ya Mungu ule analeta bujima kubintu biote , na bele ya Yesu Kristo , ari tubu muzuri
bele Ponce pilato, 14ya kutshunga mapasha , na ku ishi pashipo butshafu , pashipo kukusemeya mubaya, paka kuya kwa
Bwana Yesu Kristo,15Ina djonesha mu wakati yake anapasha kutukuziwa na ku eshiwa ye moya, mfalme wa bafalme, na
Bwana wa babwana, 16peke eko na bujima bwa milele, ana ikala mu mwangaza ile muntu ashi wezi kwingiya , ile ata
muntu ashi one na ashi wezi kona, ule kueshimia ni yake na nguvu ya milele. Amina!17U bambiye batadjiri ba wakati ya
sasa bashikuye na kiburi, na bashi weke kitumani yabo dani yamari ayina na bujima , kwalakini ba riweke mwa Mungu,
ana tupa na utele bintu biote dju tufurai nabio. 18Ubambiye banye bizuri , bakuye batadjiri mu matendo muzuri, kakuye
uru , na furah, 19Na batshunge bingine dju ya mashiku ya kumbele zawadi unekala yulu ya musingi ya nguvu , dju ya
kupata maisha ya kweri.20O Timoteo, tshunga ile barikupa , muku epuka ma misemo ya sho mana na ya pagano , na
makukokotana ya mafudisho ya bongo 21ile begine beko na tumikiya , na bana geukiya imani. Neema iku na mweye!

2 Timothy

1 1Paulo , mutume wa Yesu Kristo , kupitiya mapenzi ya Mungu, dju ya kupelepka malako ya usima ile iko dqni ya Yesu
Kristo, 2kwa Timoteo , mutoto yangu mupendwa : neema , uruma na salama iku pewe kupitiya Mungu Baba na Yesu
Kristo bwana wetu!3Na rudisha neema kwa Mungu , ule bakambo yangu bari tumikia, na ule niko na tumikia na roh ya
kutakata , dju ya ile bushiku na mudjuwa mina kukumba dani ya mahombi yangu kilasa, 4mna kumbukamatshozi yako,
na kupenda kukuhona dju ni djazwe na furah, 5kutunga mawazo ya imani ya kweri iko dani yako, ile inekala mbele dani
ya kambo yako Loïs na dani ya mama yako Eunice , na ule , mina hona , ina ikala tene dani yako.6dju pale niko na
kusubutisha u lamushe zawadi ya Mungu ile uri pata kupitiya kukuwekeya mikono yangu, 7Kwalakini ayina rho ya baridi
baridi ile Mungu ari tupa, lakini roh ya nguvu , ya mapendo na ya ekima.8Ushikuye na aya ya ushuda ya kumurudishiya
Bwana wetu , ata ya miye mufungwa wake, lakini teswa na miye dju ya endjili , kupitiya uwezo ya Mungu 9ule ari
tuhokowa, na kutu honesha mwito ua butakatifu, apana dju ya matendo yetu , lakini kwa mapenzi yake ye moya , na kwa
neema ile iritu upiwa dani ya Yesu Kristo kumwazo ya wakati ya milele, 10Na ile iridji honesha kupitiya kuhonekana kwa
mukombozi wetu Yesu Kristo , arialabisha lufu na anaweka dani maisha na bujima bwa lote kupitiya endjili. 11ni kwa iyi
endjili djo miriwekewa mupasha abari na mutume, wa kupewa muziko ya kufundisha bapagano.12na ni dju ya ile bintu
djo miriteswa ,lakini shina na aya , kwamana mina djuwa mwa nani miri itshikiya, na mia hona ya kusema eko na uwezo
ya kutshunga akiba yangu pqkq na leo . 13Bamba dani ya imani na dani ya mapendo nani djo Yesu Kristo mufano ya neno
ile uripata kwangu . 14Tshunga akiba muzuri ,kupitiya Roh Mutakatifu dani yetu.15Una dju asema bale bote beko mu Asia
bariniatsha , kati yabo muku Phygelle na Hemog ne . 16Bwana ashushe uruma yulu ya nyumba ya Onesime , kwamana
arianza kwa kunihona na ashi kushikiye aya ya bifungu biangu ; 17kwa nyume , pqle arikuya mu Roma, ari nitafuta na
roh yake yote , na ari ni pata. 18Bwana amupe kupata uruma karibu ya Bwana shiku ya ile shiku. una djuwa muzuri ile
ma kaji ari ni fanishiya mu Epheso.

2

1We sasa , mutoto yangu , udji kaze dani ya neema ile eko mwa Yesu Kristo. 2na ile uri shikiya dju yangu bele ya bashuda ,
udji unge ku bantu bakamilifu , bale batezi kufundji tena bengine.3Teswa na miye , sa vile soda muzuri wa Yesu Kristo.
4Akuna soda ata moya ataweza kutumika kama ashatchane na membo ya mumaisha, kama ana penda kufuraisha chefu
yake; 5na ule ana kimbiyaka ashi wezi kupata taji , kama ashi combane kufatana na magizo.6ina pasha mulimadji a
tumike bele ya kuvuna matunda. 7Shikiya ibi mina sema , kwamana Bwana a ta kupa akiri mu bintu biote.8Ukumbuke
Yesu Kristo , ana toka mu kizazi ya Daudi, ari fufuka mu bafu , kama vile Engili yangu, 9dju yake mina teswa na kufika
mukufungiwa sa mwizi. kwalakini neno ya Mungu ayina ya kufungiwa. 10Djo kwamana mina vumiliya biote dju ya
batchakuliwa, kwamana bo na bo bapate okovu ile iko dani ya Yesu Kristo, na utukufu ya milele.11iyi neneo iko ya kweri,
kama turi kufa na ye , tu na ishi na ye; 12kama tu na endeleya , tu ta tawala naye kama tu na mukatala , na yeye a ta tu
katala ; 13Kama atuna bakamilifu , ana ikala mukamilifu , kwamana ashi wezi kurikata ye moya.14Kumbusha ibi bintu,
mukulapa bele ya Mungu tu katale makukokotana mu masauti, ile ina saidiye kwalabika kwa bale bana ishikiya. 15Udji
kaze ku djionesha bele ya Mungusa sa vile muntu ule ana fuisha, mufanya kaji ule ashi nune nune ana leta vile ina pasha
neno ya ukweri.16Atsha ma zungumozo ya sho mana na ya kipagano ; kwamana bale beko na itchunga banendeleya dani
ya bubaya, 17na maneno ita banakuria sa vile kilulu katshi yabo tuko na Hymenee na philete, 18bari tupiya mukongo
ukweri , mukusema ufufuko isha kufika , na twangushe imani ya bamoya.19lakini , musingi ya nguvu ya Mungu ina
bakiya ya kushimama, na maneno uli ina musaidiya ya alama : Bwana ana djuwa bale beko bake; na : uke wote sema
djina ya Bwana , a tshofe banri na zambi . 20dani ya nyumba munene, amuna paka mitungi ya zaabu na ya makuta , lakini
muko tena ya nbawo na ya bulongo ; ba moya ni ya eshima , na ingine ni ya sho eshima. 21kama seke mumodja ina
djitunga ya sasa , mukuritshunga kubile bintu , ata kuya mutungi ya eshima , ya kudji towa, ya mana dju ya chefu yake ,
wa sasa ku matendo yote muzuri.22Kimbiya tamaa ya bujana , na tafuta aki , imani , mapendo , salama , na bale beko na
muhomba B wana na roh mweupe. 23Tshofesha bari misemo ya majimu na bule , na kudjuwa ina zala makokotano.24Ina
pasha mutumishi wa Bwana ashikuye na makukokotano ; ina pasha , kinyume , akuye utulivu dju ya bote , akuye safi
mukufundisha , wa kuyaja na kurishusha; 25Ana pasha kufundi na na utulifu ba adwi , dani ya kitumaini ile Mungu ata
bapa kuhomba buluma dju ya kufika muku djuwa ukweri, 26Na barudi mudjiya , bata toka mu miteko ya shetani , ari
bafunga dju ba itshikiye mapenzi yake.

3

1Yuwa asema , mu wakati ya mwisho , kutakuya ma wakati mybaya. 2kwamana bantu bata kuya ba kuripedeleleya,
barafiki ya makuta , basho mapendo ya kweri , ba roh nguvu , ba ku geuza ukweri , batombozi ku ba zazi yabo, basho ku
djuwa bizuri, basho ku penda mambo ya Mungu, 3basho mapendo , basho eshima , baku shimangana , basho kurishusha ,
baku kosana , adwi wa bantu bazuri , 4baku geukiyana , ba kunyanguriwa , benye ku yajiwa na kiburi , bakupenda furah
ya dinia kupita Mungu5Bana onesha asema beko na mufuraisha Mungu , lakini bana katala bile bina fanya nguvu yabio.
Kuya bari na bale bantu bale . 6kuku katshikatshi yabo banahingiya munyumba , na bana oneya banamuke bale bekona
roh nguvu na ya kukamilika , benye ku yajiwa na mazambi , beko yulu yulu kupitiya ma mawazo ya manamuna yote,
7Bana funda paka na abezi kufika mukudjuwa ukweri.8Sa vile Jannes na Jambres bari kombanisha Musa , sa vile bale
bantu bari kombanisha ukweri , benye ku geukiwa na kushikiya , tshunguza (kuba pima) kuyile ina semezeya imani.
9Kwalakini abata endeleyaka mbele ; kwamanamajimu yabo ita rihonesha dju yabote , sa vile irifanyika na bale bantu
bawiri.10Dju yako , uri fata karibu mafundisho yangu , mwededo yangu , matokeyo yangu , imani yangu , kurishusha
kwangu , mapendo yangu , kukamilika kwangu , 11Kuteswa teswa kyangu , matso yangu , kuteswa kani kule mishi kuhone
mu Antiocha , kwa Lystre ? kuteswa kani shi kubebe? na Bwana ari ni toksha mote. 12kwamana , bale bote ba na penda ku
ishi ya kufuraisha dani ya Yesu Kristo bata bateswa. 13kwalakini bantu bamakari na kurifutchamisha bana endela tena
sana dani ya bubaya , na kupotesha bengine na kudjipotasha bobe nyewe.14Weye , ikala mubintu bile uri funda , na djuwa
ile , sakuyuwa kwa nani urifundishiwa. 15Kwanziya butoto bwako , una djuwa mwikanda takatifu, ile itezi kuku kuisha na
ekima ku okovu kupitiya imani mwa Yesu Kristo .16Mwandiko yote inatoka kwa Mungu , na yamana dju ya kufundi , dju
ya ku akikisha , dju ya kutengeneza , dju ya kuyengewa dani ya aki, 17kwahile muntu wa Mungu akuye wa kweneyana na
safi kumate yote muzuri.

4

1Mina kulapiya mbele ya Mungu na Mbele ya Yesu Kristo , ule anapasha ku ukumu bajima na bakufwa , na mundjina ya
konekana kwake na ufalme yake 2ubiri neno , kazisha mu wakati yote, muzuri wala apana , rudisha , subutisha , na
utulivu yote na mu kuyenga.3Kwamana kuta kuya wakati ile bantu aba ta penda mafundisho takatifu ; kwalakini , bana
kuya lazima ya kushikiya bintu bizuri , ba ta djikabila makudji ya tuzadjin kufata na mapezi yabo, 4Ba ta geuza mashi ku
ukweri , na ita geuka ku ma arishi . 5Lakini weye , kuya , wa kukalamuka mumambo yote, itshikiya mateso , fanya kaji ya
mupeleka enjili, yaja uduma yako muzuri.6Kwamana dju yangu , mi sha kwanza ku telemuka , na wakati yangu ya
kwenda iko karibu. 7Miri kombana bukonvi buzuri, na mina isha mwendo yangu , miri tshunga imani. 8Kwaziya leo tadji
ya aki basha kunitshungiya ; Bwana , musambishadji wa aki , ata nipa ayo mu ile shiku , na apana paka miye , lakini tena
kwa bale bote ba ripenda kurudiya kwake.9Kuya biyo kwangu ; 10kwamana Demas ari ni atsha , kupitiya mapendo dju

wakati ya sasa , na arienda ku Thessalonisia ; Crescens arienda ku galatia , Tito mu Dalmatie.[11]Luka yemoya eko na miye .
Beba Marco , na akuye na weye , kwamana eko wa mana dju ya uduma , [12]Miri mutuma Tychike mu Epheso. [13]Pale
utakuya, leta kotshi ile miri atsha mu Troas kwa Carpus , na bitabu , yamana sana kia ku onesha djiya.[14]Alexandre ,
mutegeneshadji wa biuma , ari nifanyiya bubaya bwa mingi. Bwana ata murudisha kufata na matendo yake , [15]udjeouke
na yeye, kwamana ari tu kombanisha sana mu maneno yetu . [16]Wakati ya kusamba kwangu kwa kwanza , akuna muntu
ari kuya na miye , lakini bote bari ni atsha. bashi ukumiwe.[17]Ni Bwana djo ari ni saidiya na arini pas nguvu , djo ya
kupitiya miye neno i ubiriwe na bapagano bote ba ishikiye . Na miri okolwa mukinya kia simba. [18]Bwana ari ni okowa mu
mambo mubaya yote, na ata niwokowaka dju ya kuni ingisha dani ya bufalme bwake bwabingu. kwake apewe utukufu
milele na mile ! Amina![19]Umu lamukiye Prisca na Aquilas , na familia ya Onesiphore. [20]Eraste aribakiya ku Corinto , na
miriatsha Trophime malari ku Milet. [21]Fanya nguvu ukuye bele ya wakati ya baridi. Eubulus , Pudens , Linus , Claudia , na
banduku bote bana kulamukia. [22]Bwana akuye na roh yako ! Neeme ikuye na mweye.

Titus

1 [31]Paulo , mutumishi , wa Mungu, na mutume wa yesu Kristo dju ya imani ya batshakuliwa ba mungu ba Mungu na
kudjua ukweri ya kufundisha na utakatifu. [2]. Fashi ina ikaliya kitu;aini ya uzima ya milele , ile irilakiwa kutoka zamani
na mungu ashiladake. Na aridjonesha na neno yake mu wakati yake kupitiya mahubiri ile miripokeya kufatana na sheria
ya Mungu mukombozi wetu.[4]Kwa Tito , mutoto yangu wa upeke dani ya Yesu moya ; neema na salama uyipokeye kutoka
kwa Mungu Baba na kwa Yesu Kristo Mokozi wetu. [5]Mirikwatsha ku pKrete , dju utegene bile biribakioya , na kufatana na
mafudisho yangu , uweke bazee mumidji yote.[6]Kama unakuta muntu mwenye aki, bwana wa bibi moya , akuye na batoto
baminifu , bashibakute mubusharati na mubutomboji. [7]Kwa mana inastahili muoshimamizi akuye mwwenye aki sa
myenye ekima wa mungu , ashikuye muntu wa kiburi wala kishilani , mulevi wala wa fudjo , ashikuye muntu wa kupata
makuta mudjiya ya shipo staili.[8]Lakini akuye muntu wa kupokeya bageni , rafiki wa salama na bantu bote , mwenye aki ,
mutakatifu. [9]Ambatane na neno ya kweri vile arifundishiwa , dju akuye na uzadji ya subutisha kufatana na mafudisho
takatifu na ushibatshiye benye kubishana weye wakati.[10]Kwa sababu , kunakuya abati , bakuya batombozi kwabule , na
weko wadanganifu. [11]Na ufunge kinya yako bele yabo bana kokota ma djama yote , bana fundisha dju ya faida yabo bile
abiwezi kufudishiwa.[12]Moya katikati yabo , nabi wabo arisema ; Bakrete ni babongo shiku yote , banyama na beko ba
vivu. [13]iyi ushuda ni ya biakweri dju kwamana ubafokeye sana , dju bakuye na imani takatifu.[14]bashikiye ma arishi ya
bayuda , na makanuni ya bantu na ina batosha ku ukuri.[15]Bintu biote biko isafi kubale beko safi , akuna kia safi kubale
banesha kudjitchafuwa na moyo mugumu , akiri yabo na zamiri yaba iko yenye kutshafuka. [16]Banadifanya ku mudjuwa
Mungu , lakini ba na ;ukatala kupitiya matendo yabo , ni benye machukizo , batombozi , na aba wezi kutenda
matendo .muzuri.

2

[1]Dju yako, sema bitu bienye kwambatana na mafundisho takatifu. [2]Ubambiye bazee na bidi , benye aki , bapole ,
batakatifu dani ya imara , na dani ya mapendo , dani ya uvumilivu.[3]Ubambiye banamuke bakubwa banapasha kuya na
mwenedo ya butakatifu , bashikuye bakusema bongo , ni balevi , banapasha kuleta mafundisho muzuri. [4]Bakuye ba
kufidisha babidjana banamuke namuna ya kupenda babwana na batoto yabo. [5]Bakuye na akiri , na usafi , bakutumika
makaji ya munyumba , ba eshimiye babwana yabo , dju neno ya Mungu ishitshamburiwe.[6]Na ubasubutishe ba biyana
vile vile kuya na mwenedo muzuri. [7]Na udji woneshe we moya kuya mufano na matendo muzuri, na ulete mafudisho
safi , yenye kustahiri. [8]Ukuye na neno ina leta bujima , na yenye aki dju adwi apate aya , ashikuye na bubaya bule ata
sema dju yetu.[9]Ubasubutishe batumishi bakuye batihifu kubamwarimu yabo , na kubafuraishabmubintu biote ,
bashikuye ba kubishana nabo. [10]Bashihibe , lakini bakuye paka bantu bakuhonesha bwaminifu bwabo , dju ya kuleta
eshima kumafundisho ya Mungu Mukombozi wetu.[11]Kwamana neema ya Mungu , ni Tchemutchemu ya okovu kwa bantu
bote , iridjonesha. [12]ina tufundisha kukata tama ya dunia , na ku ishi muwakati ya sasa ku tafutana na ekima , uwaki na
usafi, [13]Mukutshunga baraka dani ya kitumaini , na kuonesha utukufu ya Mungu Mukubwa na mukombozi wetu Yesu
Kristo,[14]Aridjitawa yemoya dju yetu , dju ya kutukombola kububaya bote , na kutufanya kuya bantu bake , tuna takasiwa
kupitiya yeye na tuna bidi dju ya muzuri.[15]Sema ibi bintu , subutisha , na ubafokeye na guvu yote. Muntu ashi kuzarau.

3 [1]Ubakumbushe wakuye na eshima kumbele ya baamzi na benye kutawala ,na bakuye kutawa , bakuye tayari ku kaji
yote. [2]Bashi binge muntu , bakuye bakuhishi muzuri na bantu,[3]Kwamana nashiye , Turikuya bashipo akiri, basho
eshima , benye kudanganyika , turitumikiya tama na buzuri bwa dunia bwanamuna yote , tunatshukiya ba moya kwa
bengine.[4]Lakini , wakati buzuri bwa Mungu mukombozi wetu na mapendo yake irionekana dju ya bantu. [5]Iri tukombola ,
shiyo kwa matendo yetu ya aki turitenda , lakini kufatatana na reema yake , kwa ubatizo ya kuzarika wa sasa kwa roh
Mutakatifu.[6]Ile arimwanga dju yetu na utele kupiya Yesu Kristo Mukombozi wetu, [7]Dju , na turiesabiwa kupitiya yake , tu
nakuya , dani ya kitumaini ya uriti ya uzima ya milele,[8]Iyi neno ni yakweri , Minapenda wakikishe ibi bintu , dju bale
batahamini dani ya Mungu batumikiye na weka matendo mazuri.[9]Mwangarie bile biko bizuri , na fahida ku bantu; lakini
mwatchane na mabishano , bisasi , kukokotana , kukosana kufatana na sheria , kwamana ni biabule na abina fahida.
[10]Kuya banri , kisha kukushauriya mala ya kwanza na ya piri , ule eko na leta kukokotana. [11]Updjuwe ya kwamba muntu
wa iyi namuna eko mwenye kupoteya , anafanya zambi , na adji ukumu yemoya.[12]Pqle mitakutumiya Artema , awo

Tikiko, ukuye araka kwa kunikuta Nikopoli , lakini nikule miritengeza djo ya kupita waka ya baridi. [13]Ukuye tayari kwa
kutengeneza safari ya Zenasi , mwarimu ya sheria , na Apolo , ili kusikose kintu.[14]inapasha betu nabo ba tu;ikiye matendo
muzuri dju ya ku djibiya kumaitadji ile tuku nayo , ili bashikuyu pashipo kuzala ma tunda.[15]Bote beko pqmoya na miye
bana kulamukiya , lamukiya bale bana tupenda dani ya imani, neema ikuye pamoya na mweye.

Philemon

1

[1]Paolo,mufungwa wa Yesu-Kristo,na ndugu Timoteo,kua Filemona,mupenua wetu na mufuanya kazi pamodia na sisi, [2]kua
dada Apphia,kua Archippo,mupikavita pamodja na sheye,na kua kanisa iko mu nyumba yako: [3]nema na salama iletewe
kwenu kutoka kua Mungu Baba na Bwana Yesu-Kristo![4]Mina mushukuru kuashipo kuchoka Mungu wangu,na kukutaya
mu maombi yangu, [5]dju banesha kunyambiya dju ya imani uko nayo ndani ya Bwana Yesu na dju ya mapendo yako dju
ya batakatifu. [6]Mi namuomba kudimgisha kuako mu imani kuwe kua ngufu dju ya Kristo,kua konesha ndani yetu bintu
biote bizuri. [7]Niko,kualakini,na fura saana na faradia dju ya mapendo yako;sababu kupitiya weye,ndugu,ma roho ya
batakatifu ili tulizikika.[8]Ndjo kuamana,ata kama ndani ya kristo niko na huuru yote ya ku kuandikiya ile inastaili, [9]ni kua
kutaka kua djina ya mapendo nakutumiya ombi modia,kua kuwa kile niko,Paulo,Mzee,na tena sasa mufungwa wa Yesu-
Kristo.[10]Mi na kuomba dju ya mutotuangu,ule milizala mwenye kuya mu minyololo,Onesime, [11]ule zamani alikuya kuako
washipo faida,kualakini ule sasa eko wa faida, na kuako na kuangu. [12]Mina kurudishiya ye tena yeye,buzazi buangu.
[13]Militamani ku muchunga karibu nsa miye,pa fashi yako,wakati niko mu minyololo dju ya enjili.[14]Kualakini,shikupende
kufuanya kintu kuasho mawazo yako,dju ya tendo muzuri yako ishikuye sa ya kukankamisha,kua lakini ikuye ya
kupenda kuako we moya. [15]Pengine ali kuya mwenye kuachanisha na weye kua wakati,dju upate ku mupokeleleya
bialote, [16]apana tena kama mutumwa,kualakini kama mukubua kua mutumwa,kama nduku mupendua sana,kuangu kua
upeke,na kuako tena ata ku mwili ata ndani ya Bwana[17]Kama bashi une nibeba kama rafikiako,umupokeye sa mi
mwenyewe. [18]n weyw kama ali kukoseya,wala kama anakupasha kintu fulani,inipindekio miye. [19]Miye
Paulo,minakuandikiya na mukono yangu mi mwenyewe,mitalipa,dju ni shi kuambiye aseme,unedipasha mwenyewe
kuangu. [20]Ndjio,ndugu,nipateko kuako iyi faida,ndani ya Bwana;tulisha roho yangu ndani ya Kristo.[21]Ni kua kuesabiya
utiifu wako mina kuandikiya,mwenye kudjua aseme utafuanya kushindiya bile mina kuambiya. [22]Kisha
tena,unitayarishiye nyumba,kuasababu,mina tumaniya kuya na mweye kupitiya maombi yenu.[23]Epaphras,mufungwa
pamoya na miye ndani ya Yesu-Kristo,anakulamukia, [24]na Marko,Aristarque,Demas,Luka,bafuanya kazi pamoya na miye.
[25]Neema ya Bwana yetu Yesu-Kristo iwe na roho yenu.

1 Peter

1

[1]Petro , Mutume ya Yesu-Kristo , kwa bale beko bageni na bakurikabula mu Pont , Galatia , Cappadoce , Asia na Bithynia,
[2]Na beko batchakuliwa mukudjuwa ya Mungu Baba , kupitiya kutakasiwa ya Roho , djo bakuye bakuti , na bariunge mu
ku mwangika kwa damu ya Yesu-Kristo ; neema na salama yongozike kenu.[3]Mungu a barikiwe , Baba ya Bwana wetu
Yesu-Kristo, ule , vile rehema yake munene , ana tupa kuzarika kwa sasa, dju ya kitumaini kijima, kupitiya kufufuka ya
Yesu-Kristo mu bakufa, [4]Dju ya uriti bule a uwezi ku oza , wala kutchafuka, wala kupoteya, ile bana mitchungiya mu
bingu, [5]Kwa mweye bale , kupitiya nguvu ya Mungu , mutchungiwe kupitiya imani dju ku okolewa karibu na kurionesha
mu mawakati ya mwisho.[6]Ni ile ina fanya furah yenu , ata vile sasa , djo ina pasha , mukuye na susi dju mu wakati kilo
kupitiya kutshunguza kanamuna yakwatshana , [7]Djo kutshungu ya imani yako , iko na beyi kupiti zaabu ya kwalabika
(ata kama ina pita mu moto) , na dju matokewo kutukuza , utukufu na eshima , pale Yesus- Kristo ata kuya ,[8]Ule muna
penda pashipo ku muona , mwa ule muna aminiya pashipo ku mu ona tena , mu na furayi furah isiyoelezekana utukufu ,
[9]Kwamana mu mu tapata kuokolewa ya ma nafsi yenu kwa beyi ya imani yenu. [10]Ba nabi , bari tabiri bana neema ile iri
tchungiwa dju yenu , bari fanya kuokolewa kama kintu kia kufunda na kutafuta.[11]Mukutafuta kuyuwa wakati na
makutano iriwekewa kupiti roho ya Kristo ile iri kuya dani yabo, na ile iri onesha bele mateso ya Kristo na utukufu ile ita
fata . [12]Bari ba onshe asema ayina dju yabo bobenyewe, lakini dju mweye murikuya ba kukabula bile bintu, ile bari
mionesha sasa bale bari mi onesha endjili kupitiya Roho-Mutakatifu kutoka ku bingu, na mu ile ba malaika bana
tamaniya kona.[13]Ni kwa vile , bamba kitsho kiako ba pashi, weka akiri kwa bile uku na waza , na kuya kitumaini kiote
dani ya neema ile ba ta mi leteya , pale Yesu-Kristo atakuya. [14]Sa vile batoto ya kutin, mushi ishi dju ya ku furaisha taama ,
pale murikuya mu ku kosa kuyuwa.[15]Lakini , Kwamana ule ari mi ita eko mutakatifu , Na mweye mukuye batakatifu mu
mwenedo yenu yote, [16]Sa vile ina endjikiwa : Muta kuya batakatifu, kwamana niko mutakatifu. [17]Na kama muna ita sa vile
Baba ule eko na sambisha vile matendo ya kila mutu , pashipo butshakuzi ya bantu, Mu tembeye na boka mu iyi wakati
kupita kwenu.[18]Mu djuwe asema ayina kupitiya bintu bia kwalabika, kupitiya makuta wala zaabu , djo muriuziwa mu
mifano ya bule ya ku ishi ile mu ririti kutokeya bababa yenu, [19]Lakini kupitiya Damu ya beyi ya Kristo, sa vile kondo wa
shipo bubaya na wa shipo butchafu.[20]Tayarishiwa bele ya ku umba dunia , na konesha ku mwisho ya ma wakati, dju
yenu, [21]dju kupitiya yeye mu tumainiye mwa Mungu, kwaule ari lamusha mu bafu na ana mupa utukufu, dju imani yenu
na kitumaini yenu ikale mwake Mungu.[22]Mukuya na ma nafsi ya kutasiwa mu kuti ku ukeri dju ya kuya na mapendo ya
bu dunku ya kweri , muri pemde mu biakeri ba moya na bengine , na roho yenu yote, [23]kwamana murizarika ba sasa, a

ina kupitiya beko ya ku woza , lakini kupitiya beko ya sho ku oza , kupitiya neno ya bujima na ya lote ya Mungu.
[24]Kwamana mwili yote iko sa vile mutshi, na utukufu yayo sa vile Mauwa ya Mutshi; [25]LAkini neno ya Bwana ina ishi
milele na milele. Na ile neno iko ile bari mi ubiri kupitiya Endjili.

2

[1]Mu tupe seke bubaya bote na bukalamishi bote , bunafiki, tama, na bunafiki bote , [2]Mutake , sa vile batoto bana zarika
sasa , maziwa ya kiroho na kutakasiwa, djo kupitiya yeye mwendeleye dju ya ku okolewa, [3]Kama muri pima Bwana eko
muzuri.[4]Mu tshofe karibu na ye , Ribwe ria bujima , ile bantu bari tupa , Lakini iri tshakuliwa na kufuraiwa kumbele ya
Mungu; [5]Na mwebenyyewe , sa maibwe ya bujima , murifundishe dju ya kuya nyumba ya kiroho , kaji takatifu, djo ya ku
towa ya kiroho, ya kupendeza Mungu kupitiya Yesu-Kristo.[6]Kwamana Mwandjiko ina sema : Ona , mina weka mu Siona
Ribbwe ya ushimamo , ile iri tshakuliwa , ya lazima ; Na ule ana aminiya mwake ashi takuya na aya.[7]Echima iko seke dju
yenu , muna aminiya. Lakini , dju ya basho kwamini , ribwe ile bana tupa kwa bale barianza ku yenga ina kuya
Ushimamo, [8]Na ribwe ya kuterezika na ribwe rinene ya muvuroko, beko na ribuntula dju aba echimiye wala ku amini
neno , na ni kwa ile bari batayarishiya.[9]Mweye , muko bantu ba ku tshakuliwa , kikudji kia bafalme , mataifa ya
batakatfu, bantu yake , djo ya sema buzuri ya ule ari mi ita kutoka ngiza paka mwanga yake ya furah, [10]mweye ku
mashiku ya kumukongo amu kukuye bantu ba Mungu , na bale sasa munakuya bantu ba Mungu, mweye a mu kupate
rehema , na sasa muna pata rehema.[11]Mupendua , mi na misubutisha , sa vile bageni na ba kupita apa ba dunia, mu kuye
bari na furah ya kimwili ile iku na kombanisha nafsi . [12]Mu kuye na mifano muzuri, djo kama bana misema mu bubaya ,
ba one mifano yenu muzuri , na ba tukuze Mungu, shiku ile ata batembeleya.[13]Mukuye baku ti , djo ya Bwana , ku ba
uongozi bote bari ba weka kwa bantu, wala Mufalme sa vile bakubwa, [14]wala ku ba tchungadji vile bari batuma kupitiya
yeye dju ku nyolosha bale bana fanya mambo mubaya na dju ya ku onesha bantu bazuri. [15]Kwamana ni mapenzi ya
Mungu muku fanya bizuri mu na epusha bantu ba bumbafu ba seme ile a ba djuwe, [16]Mukuya uru , pashipo ku fanya ile
uru guwo ina funika bubaya , lakini mu ishi sa ba tumishi ya Mungu. [17]Mwe shimiye bantu bote ; mupendez ba nduku ;
mongope Mungu ; mwe shimiya mufalme.[18]Batumishi , mukuye ba kurishusha kwa ba mwarimu yenu , ayina paka kwa
bae beko bien na kimia , lakini tena kwa bale bko na mifano ya nguvu. [19]Kwalakini ni neema kuliko ku itshikiya mateso
kupitiya matokewo ya samiri kwa Mungu ,kama tu na teswa mubaya bila aki . [20]Lakini , ni `utukufukani iko pale
kwitshikiya kuteswa dju uri fanya ma kosa? Lakini kama muna itshikiya mateso pale muna fanya ile iko muzuri, ni
neema bele ya Mungu.[21]Na Ni kwa ile bari mi itiya , djo Kristo tena ari teswa dju yenu , ana miatshiya mwenedo, djo mu
fate ma djiya yake , [22]Yeye ashi ku fanye zambi, na mu kinya kile a mu kutoke bongo; [23]Yeye ule , bari mutshambula , ashi
kwanze ku rudisha ma matushi ; ba na muteswa , ashi ku fanye fudjo , lakini ariangaria ule ana sambishaka na ukweli.
[24]Yeye ari beba ye moya ma zambi mu mwili yake ku mu salaba , djo akufe mu zambi shiye tu ishi dju ya aki ; Yeye
kupitiya bilonda biake bile muri pata matuzo . [25]Kwamana muri kuya sa vile ba kondo ba sha kwenda ku pepeni . Lakini
sasa muna rudiya kwa mutshungadji na mutshungadji ya ma nafsi yenu.

3

[1]Ba namuke , mukuye ba ku rishusha kwa ba bwana yenu, djo , kama ba moya a ba echimiye neno, ba okolwe pa shipo
neno kupitia mwendedo ya ba bibi yabo. [2]mu ku ona namuna yenu ya ku ishi mu ukweli na eshima.[3]Mukuye , apana bu
muntu bwa indje ile ina wonesha mu nyele ya kushuka , bia ku mashikiyo na mu shingo bia zaabu , wa ma nguwo ile tu
na wazaka, [4]Lakini bu muntu bwa dani na bwa kufutshama dani ya roho, bu muntu bule a bezi ku landa bwa roho
mupole na ya kimia, ile iko na beyi bele ya Mungu.[5]Kisha kurionesha ile wakati banamuke batakatifu bale barianza
kutumainiya mwa Mungu, ba kurisha kwa ba bwana yabo, [6]Sa vile Sarayi , arianza kweshimiya Ibraimu na ku mwita
Bwana wangu. Ni kwake djo munakuya ba namuke, mu ku fanya bile biko bizuri, pashipo kuriatsha ku vurikiwa kwa
boka ata bu moya.[7]Ba bwana , mu oneshe na mweye Ekima mu kupatana na ba bibi yenu , sa vile na bundji bwa sho
nguvu ; mu beshimie , sa vile mbele tena kuriti na mweye neema . y kuye vile , djo kushikuye kintu ki tezi kwalabisha
maombi yenu.[8]Mwisho , mukuye bakutshangamukiwa mweye bote na mawazo moya na , mapendo ya mingi ya
bunduku , ya buruma , kurishusha. [9]Mu shi rudishe bubaya kwa bubaya , wala matushi kwa matushi ; mu bariki ,
kwamana ni kwa ile mu ritiwa , djo ya kuriti baraka.[10]Kama muntu , kwa ile , penda maisha na kona mashiku muzuri , a
epushe lurimi yake mukusema bi bayana milo yake ku bongo, [11]Ende bari na bubaya na a fanye bizuri, atafute sala na ku
ifata ; [12]Kwamana matcho ya Bwana iko nangaria aki na mashikiyo yake iko na shikiya maombi yabo , lakini uso ya
Bwana iko na shimamia bale bana fanya mubaya.[13]Na ba miteswe , kama muku na bidi dju ya bizuri ? [14]kwalakini , pale
muku na teswa dju ya aki , muta kuya na furah . Mushi bashikiye ata boka , na mushi vurukiwe;[15]Lakini mutakase mu
roho Kristo Bwana , iko pale dju ya ku mi kombaniya , na bupole na eshima , mbele ya ule wote muna lomba sheria ya
kitumaini ile iko dani yenu, [16]Na mukuya na mawazo muzuri , dju , paka pale bana mi tshukiya sa vile kama muri kuya
mutenda maovu, bale beko na sema mwenendo yenu mwa Kristo ifunikiwe na fudjo, [17]Kwamana ana pasha ata ku teswa ,
ka ile ni mapenzi ya Mungu , mu kufanya bizuri , kuliko mukufanya bubaya.[18]Kristo na yeye ari teswa mala moya dju ya
ma zambi , yeye aki dju ya ba sho aki , djo ya ku tu peleka kwa Mungu , mukuya ba ku wekewa ku lufu mukimwili, lakini
mukuya ba kurudiwa bujima mu Kiroho, [19]Mu arienda na ku ubiri ma roho yile iri kuya mu Guereza , [20]Bale barikuya ba
sho imani , pale kuvumilia ya Mungu ina endeleya , mu wakati ya Nowa, pale arianza ku yenga buato , mule bantu
kidoko , ni kusema ,bantu ba munane, bari okolewa kupitiya mayi.[21]Ile mayi iri kuya kionesho ya ubatizo , ayina

kutakaziwa na butshafu y amwili , lakini mwito ya zamiri muzuri kwa Mungu, na ile sasa ina mikobola , na mweye tena ,
kupitiya kufufuka ya Yesu-Kristo , [22]Eko ku ume ya Mungu , paka pale arienda ku bingu, na ba malaika , ba ongozi na ba
nguvu , bari mu ti.

4

[1]Vile seke , Kristo ari teswa mu mwili , na mweye muritayarishe kuya na mawazo moya , Kwamana yeye ariteswa mu
mwili ari kabulana na zambi, [2]Dju ya ku ishi , apana dju ya kupenda kwa bantu , lakini kwa mapenzi ya Mungu, mu
mashiku ile ina iri bakiya mu kwishi mu mwili.[3]Kuna isha sasa , mu vile , mu wakati ile isha kupita kufanya mapenzi ya
bapagano, mu kutembeya dani ya kukabulana , ma tamaa , bulevi , kuria kwa kupita na kunya , na kwabudu salamu kwa
kupita. [4]Tena muna ona kigeni a mu kimbiye na bo mu buchafu bu oya bwa kupita, Na bana mi shimanga . [5]Ba ta kwa ule
eko pale djo ya kusambisha bajima na ba kufa. [6]Kwalakini Engili iri ubiriwa na kwa bale bashakufa, djo , kisha ku sambi
sa vile bantu mu mwili , ba ishi vile Mungu mu kiroho[7]Mwisho ya bintu biote iko karibu , mukuye seke na ekima na
kurifutshika , dju ya kuriweka ku maombi. [8]Bele ya bote, mukuye ba moya na begine mapendo ya nguvu, kwamana
mapemdo ina funika ma zambi ya mingi. [9]mukuye ba furah na kupokeleya muzuri ba moya kwa bengine, poshipo
kununanuna.[10]Sa vile bale baripata kipadji kizuri ya Ma neema ya kwatsha ya Mungu , Kila muntu katshi yenu a weke
mu matendo kwa bengine kipadji kile aripata , [11]Kama muntu ana sema , y kuye sa vile eko na leta madjibu ya Mungu ;
kama muntu ana yaja uduma , ayi yaje kufatana na nguvu ile Mungu ari mupa , djo mu bintu biote Mungu a tukuziwe
kupitiya Yesu-Kristo, ule ana pewa utukufu na uwezo , kwa milele na mulele amina.[12]Ba pendwa, mushi shutuke , sa vile
mu na one kintu kia sasa ki na mifikiya , kia moto ile iko katshi katshi yenu dju ya ku mi onesha. [13]Mufurayi na sana , kwa
kuriunga ku mateso ya Kristo, djo mukuye tena mu furah na mu furah ya nguvu pale utukufu yake ita onekana. [14]Kama
ba na miteswa dju ya djina ya Kristo, muku na hery , kwamana Roho ya Utuku na Roho ya Mungu ina ikala yulu yenu.
[15]Kushiku katshi yenu , muntu eko na teswa sa muhuwadji, wala mwiji , wala muovu, wa ule eko na ingiya mu mambo ya
benyewe. [16]Lakini kama muntu eko na teswa sa vile Mukristo, ashikuye na aya, na kwa ile a tukuze Mungu do ya iyi djina.
[17]Kwalaki ni wakati ile kusamba kuta anza mu nyumba ya Mungu. Lakini , kama ni kwetu ita anziya , mwisho ya bale aba
ti endjili ya Mungu ita kuya djee ? [18]Na kama ba aki beko na okolewa na mateso, sasa bantu ba baya na ba tenda zambi
itakuya djee? [19]Kwa vile , bale beko na teswa mu mapenzi ya Mungu ba rudishe nafsi yabo kwa Mumbadji wema, Mu
kufanya ile iko muzuri.

5

[1]Mone masubutisho ile mina ambiya kwa baze bale beko katshi yenu, miye muze sa bo, mushuda wa mateso ya Kristo, na
kuriunga ku utukufu ile ina pasha konekana: [2]Mukuye batshungadji na kivuko ya Mungu kile kiko tshini ya butshungadji
yenu, apana kupiya kiziwizi, lakini kwa mapenzi , ya Mungu; dju ya matokewo mchafu lakini na ukweli; [3]Apana s vile wa
kutawala yulu ya bale bari miangu mu kukabula, lakini mukuya mufano ya kivuko. [4]Na bale Mutshungadji mukubwa ata
kuya , mu tapata taji y sho ku ibiya yq utukufu.[5]Munamuna moya , muye murikuya ba kijana , mukuye ba kurishusha
kwa bazee . Na mwebote, mu kinkundji, mukuye na kurishusha ; kwamana Mungu ana shimama kwa bakiburi , lakini
ana fanyaka neema kwa bakurishusha. [6]Murishushe seke tshini ya mukono ya Mungu, djo a mi pandi mu wakati ile
inapasha; [7]na mutule yulu yake ma bujito yenu , kwamana ye moya ata mitshunga.[8]Mukuye bakufutshama , mushi lale,
adwi wenu , Shetani , eko na junguluka sa vile simba wa makari , mukutafuta nani wakuria. [9]mumushimamiye na imani
ya nguvu, muyuwe asema mateso moya moya ina shimamiya ba nduku yenu mu dunia.[10]Mungu wa ma neeema yote ,
ana mita mwa Yesu-Kristo kwa utukufu ya milele , kisha kuteswa muwakati kiloko, ata kufanya wa kweli ye moya ,
mishikamisha , kumipa nguvu, misha bakushima . [11]Kwake yeye uwezo milele na milele ! Amina![12]Ni kupitiya Silvain , eko
ku matsho yangu nduku wakweri, iyi mina miandjikiya eko ni neema ya biakeri ya Mungu . [13]Kanisa ya batshakuliwa
bale beko ku Babylona bana milamukiya, na Marko , mtoto yangu . [14]Mulamukiya ba moya na bengine kwa busu ya
mapendo.

1 John

1 [1]Kile kirikuya tagiya mwanzo , kile turishikiya , turiona na mantcho , turiona na mikono iri bamba , kupitiya neno ya
bujima . [2]na bujima buridjionesha , turiona na turishudiya , na turimiubiri bujima bwa milele , iri kuya pembeni ya
Baba na irionekana kwetu'[3]bile turiona na kushikiya , turimioneshayo, kwenu na mweye , dju mukuye poya na shiye
mukimoya, kwalakini , umodja wetu iko na Baba na mutotoyake Yesu Kristo. [4]Na shiye tuandjike ibi bintu , kwamana
furah yetu ikuye ya kweri.[5]Habari ile turipata kwake , na turimiubiri , asema Mungu ni mwangaza, na na akuna ginza
dani yake. [6]Kama tunasema tuko pamoya naye , na tuna tembeya mungiza , tunalanda , na atutembeye ukweri. [7]Kama
tunatembeya mu mwangaza , sa vile eko yemoya dani ya mwangaza , tuko shibote pamoya, na damu ya Mutoto yake ina
tunausha kububaya bote.[8]Kama tunasema atuna na zambi , tunarilanda shibenyewe , na ukweri ayina dani yetu. [9]Kama
tunatubu ma zambi yetu , eko mwaminifu na mwenye aki dju yaku turumiya, na kututakasa kububaya bwetu bote .
[10]Kama tu na sema atukufyanwe zambi , tu na mufanya wa bongo, na neno yake ayina dani mwetu.

2

[1]Batoto yangu kiloko , na miandjikiya ibi bintu , dju mushifanye zambi. na kama muntu ana fanya zambi , tuko na
wakutusambiya kumbele ya Baba , Yesu Kristo wa aki. [2]Eko yemoya sadaka djo ya ma zambi yetu, apana paka dju yetu ,
na kwabale beko mu dunia yote. [3]Kama tu natshunga mapasha yake , pale tuta sema tunamudjuwa.[4]Ule ana sema ; niri
mudjuwa , na abatshunge mapasha , eko wa bongo , na ukweli ayina dani yake. [5]lakini ule anatchunga neno yake ,
mapendo ya Mungu iko ya biari dani yake. [6]ule ana sema eko dani yake anapasha kutembeya nayeye savile aritembeya
yemoya.[7]Bapendwa , ayina mapsha ya sasa ile na miadikiya , kwalakini ni mapasha ya zamani ile muripata kwaziya
mwandjo; ile mapasha ya zamani , ni ile neno murishikiya. [8]Kwalakini, ni mapasha ya sasa ile mirimiandjikiya , kile kiku
kia kweri dani yake na kiko dani yenu, kwamana ginza inapoteya na mwangaza yakweri ina onekana sasa.[9]Ule ana sema
eko mu mwangaza , na ana mutukiya dunkwake , akingari dani ya ginza . [10]Ule ana penda dunku yake eko mu mwangaza,
na dani yake amustakuya bubaya. [11]kwalakini ule ana tchukiya nduku yake eko mu ginza , na ana tembeya dani yayo , na
ashi djuwe kule anenda, kwamana ginza inalabisha mantcho yake.[12]na miadjikiya , batoto kiloko , kwamana zambi yenu
banairumia dju ya djina yake. [13]Na miandjiikiya , bababa , kwamana murimudjuwa ule eko tangiya zamani. Na
miandjikiya , bijana , kwamana muriwina mukalamushi. na mwandjikiya , batoto kiloko , kwamana muridjuwa Baba.
[14]na mwandjikiya , bababa , kwamana muriyuwa ule eko kwanziya mwanzo. Na miandjikiya , bidjana , kwamana muko
na guvu , na neno ya Mugu inekala dani yenu, na muriwina mukalamushi.[15]Ushi pende dunia , wala bintu bia dunia .
Kama muntu anapenda dunia , mapendo ya Baba ayina dani yake. [16]kwamana biote bile biko dani ya dunia , tama ya
mwili , abatoke kwa Baba, lakini ni ba mudunia. [17]na dunia inapita , tama yayo nayo inapita ; kwalakini ule eko na fanya
mapenzi ya Mungu ana ishi milele.[18]Batoto kiloko , ni wakati ya mwicho , na vile barimifundisha asema mupinga Kristo
eko na kuya, ku nakuya sasa bapinga Kristo bamingi; kupitiya ile tuna djuwa asema tuko mu wakati ya mwisho.
[19]Baritoka katchikatchi yetu , kwalakini abakukuye ba shiye ; kwamana kama barikuya na shiye , bari pasha ku ikala na
shiye, kwalakini anafika dju tujuwe asema bote abana na shiye .[20]dju yenu , muripata upako kupitiya ule eko mutakatifu ,
na mwebote munadjuwa. [21]Na mwandikiya , ayina djo muyuwe ukweri, kwamana munamudjuwa, kwamana akuna
bongo buna toka dani ya ukweri.[22]Nani Ule eko na bongo, kama ayina ule anabisha kama Yesu ni Kristo ? Ule ni mupinga
Kristo, ana bisha Baba ns Mutoto. [23]Ule wote ana bisha Mutoto ana ata na Baba ; Ule wote ana mwitchikiya Mutoto ana
mwitchikiya na Baba.[24]Ile murishikiya kwanziya mwandjo inekala dani yenu . Kama ile murishikiya kwanziya mwandjo
inekala dani yenu , na munekala dani ya Mutoto na dani ya Baba. [25]Na malako ile aritulaka , ni uzimz ya milele.
[26]Namiandikiya ibi bintu kupitiya bile bina miangaria.[27]Dju yenu , upako ile muripata kwake ina ikala dani yenu , na
amuna na lazima ba mifundishe , laki sa vile upako yake ina mifundisha kintu kiote , na iko ya biakweri na ina bongo ,
inekala dani yake kupitiya mafundisho ile arimipa. [28]na sasa , batoto , mwikale dani yake , kwamana , pale atakuya ,
tukuye na imani , na mukatiya ya kuridi tushi kuye bari na yeye . [29]kama munadjuwa asema ni mwenye aki , mudjuwe
assement ulewote eko na tumikia aki ana zarika mwake.

3 [1]Mone mapendo ya Baba ina tu shudiya , dju batu ite batoto ya Mungu! nq tuko bqtoto yqke . kamq dunia ayi tudjuwe ,
nikusema qshi mudjuze. [2]Bapendwa , tu na kuya sasa batoto ya Mungu , na ile tu takuya ayi ya onekana , tutakukuya sa
yeye , kwama tuta mu ona vile eko. [3]ule wote eko na ile imani dani yake aritakase , sa vile eko yemoya eko mutakatifu.[4]
[5]kwalakini , munadjuwa , Yesu arikuya kutosha zambi , na akuna zambi dani yake. [6]ule wote anekala dani ya zambi ana
wake ; ule wote a natenda zambi ashi kumone , na ashikumudjuwe.[7]Batoto kiloko , muntu ashimilande , ule wote ana
tumikia ukeri eko na aki, sa vile ye moya eko aki. [8]ule ana fanya zambi eko wa shetani , kwamana shetani arifanya zambi
kwazi kumwanzo . Mutoto ya Mungo ari djionesha dju ya kwalabisha matendo ya sheitani.[9]Ule wote arizarika na Mungu
ashi fanyake zambi, kwamana beko ya Mungu iko dani yake ; na ashiwezi kufanya zambi, dju arizarika na Mungu. [10]Djo
kule tuna djuwa batoto ba Mungu na batoto ya shetani. Ule wote ashi tumikiye ukweri ana wa Mungu , naule ashi pende
nduku yake.u[11]kwamana barimionesha na murishikiya kwaziya mwandjo , kusema inapasha tupendane bamoya na
bingine. [12]na mushi mufane Kaina ,, arikuya wa mukalamushi, na ariuwa nduku yake . Et na djoyanini ariuwa ?
kwamana matendo yake irikuya mubaya, na na ile ya nduku yake irikuya muzuri.[14][13]mushi shanga , badunku , kama
dunia ina mitshukiya. [15]ule wote eko na tshukiya nduku yake ni muwuwayi, na muna djuwa asema akuna ata
muwuwadji eko na maisha ya milele a nekala mwake.[16]Turidjuwa mapendo , kwavile aritowa maisha yake dju yetu;
nashiye tu na pasha kuleta maisha yetu dju ya banduku yetu . [17]Kama muntu eko na bintu bia dunia , na ana ona nduku
yake ana kintu , na ana mufungiya roh , kwamana kani mapendo ya Mungu ita ikala dani mwake? [18]Batoto kiloko ,
mushipende kwa misemo bule na lurimi , lakini mu matenda na ukweri.[19]kupitiya iyi tuta djuwa asema tuku kweri , na
tuna tumainiya ma roh yetu kubele yake; [20]kama roh yetu ina tu ukumu , Mungu eko munene kupita roh yetu, na ana
djuwa kintu kiote. [21]Bapendwa , kama roh ayi tu ukumu , tuko na kitumaini bele ya Mungu . [22]kile kiote tuta lomba, tuta
ipata kwake , kwamana tuna tshunga mapasha na tu nafanya kile kina mupendeza.[23]Na apa djo mapasha ; tuna aminiya
mu djina la Mwana wake Yesu Kristo , na tuna pendana baya na bengine, ku fatana na mapasha ile ari tupa. [24]Ule eko na
mapasha ana ikala dani ya Mungu, na Mungu eko dani yake ; na tuna djuwa asema ana ikala dani yetu kupitiya Roh ile
aritupa.

4

[1]bapendwa , mushi itshike roh yoyote ; lakini mutshunguze maroh , dju ya kudjuwa kama ni ya Mungu , kwalakini
banabi babongo bamingi bana kuya muduniya. [2]Mudjuwe kwa iyi Roh ya Mungu; roh ile ina sema Yesu Kristu ule

arikuya mu mwiri ana toka kwa mungu ; 3Na roh yote ayi seme dju ya Yesu ayina ya Mungu, ni ya mupinga Kristo , ile
murifunda kuya , na sasa eko dani ya dunia .4Mweye , batoto , munakuya ba Mungu , na muriba wina , kwamana ule eko
dani yenu eko munene kupita ule eko dunia. 5Bo, ni ba mudunia ; dju kwamana bana sema kufatana na dunia , na dunia
ina mishikiya. 6shiye , tuko bamungu , ule ana mudjuwa Mungu ana tu shikiya ; dju kule tuta djuwa roh ya kweri na roh
ya bongo.7Bapendwa , tupendane bamoya na begine ; kwamana mapendo na ya Mungu , na ule wote ana zarika na
Mungu a na mudjuwa Mungu. 8Ule ashi pende ashi mudjuwe Mungu , Kwamana Mungu eko mapendo.9Mapendo ya
Mungu iridjionesha kwetu kwa vile Mungu arituma Mutoto yake moya tu dani ya dunia , kwamana tu ishi kupitiya yeye.
10na ile mapendo iyina dju , kusema tu rimupenda Mungu, kwalakini kwa vile aritupenda na kututumia Mutoto yake
kama sadaka ya kutukombola muzambi.11Mupendwa , kama Mungu aritupenda ivi , na shiye tunapasha kupendana
bamoya na bengine. 12Akuna muntu asha kumonaka Mungu; kama tunaripenda bamoya na bengine , Mungu ata ikala
dani yetu, na pendo yake ni ukweri dani yetu. 13tuna djuwa asema tuko dani yake , na yeye eko dani yetu , kwa ile aritupa
roh yake. 14Na shiye , turiona na turiakikisha asema Baba arituma Mutoto ya kama Mukombozi ya dunia.15Ule ana sema
Yesu ni Mutoto ya Mungu , Mungu eko dani yake , na yeye dani ya Mungu . 16Na shiye , turiona mapendo ile mungu eko
nayo dju yetu , na turihitchikiya . Mungu eko mapendo; na ule eko na ikala dani ya Mungu , na Mungu eko dani yetu.
17Vile eko , dju vile tuko na shiye dani ya dunia ; dju kwa ile mapendo ya mungu iko ya ukweri dani yetu . dju tu kuye na
akika shiku ya mwisho . 18Boka ina dani ya mapendo , lakini mapendo ya ukweri ina angusha boka ; kwamana boka buna
onesha mapiko, na ule ana eko na ongopa ashina kweri dani ya mapendo.19Dju yetu , tuna mupenda , kwamana
aritupenda wa kwandja . 20Kama mutu ana sema ; mina mupenda Mungu , na ana mutshukiya nduku yake , ni wa bongo ;
kwamana ule ahi mupende nduku yake ulen eko na wona , kwa mana kani atezi kumupenda Mungu ule ashi one? 21Na
tuko na mapasha ina sema ; ule ana penda Mungu ana penda naye nduku yake.

5

1Ule wote ana itshikiya Yesu kama Kristo , arisarika na Mungu, na ule ote anapenda ule arimuzala anapenda ule arizarika
kwake. 2Tuna djuwa asema tunapenda batoto ba mungu , kama tuna mupenda Mungu, na tuna tumikiya mapasha yake.
3kwamana mapendo ya Mungu ina djonesha mukutshunga mapasha yake . na mapasha ayine ya nguvu.4kwamana bote
bale banazarika na Mungu bana weza dunia ; na ushindi ya kuwina ndunia , ni imani yetu. 5Nani ule ariwina dunia ,
kama ayina ule eko na aminiya asema Yesu ni Mutoto wa Mungu?6Ule , Yesu Kristo , arikuya na mayi na damu ; apana
paka na mayi , lakini na mayi na damu ; na ni Roh dju ina shudiya , kwamana Roh ni ya kweri. 7kwalakini kunakuya tatu
inashudiya ; 8Roh , mayi na damu , na yote tatu ina itshikiya.9Kama tuna pata ushuda ya bantu , ushuda ya Mungu iko
munene sana ; kwamana ushuda ya Mugu ina semezeya ushuda dju ya Mutoto yake. 10Ule anamina Mutoto ya Mungu eko
na ushuda dani hake yemoya ; ule ashi amini Mungu ana djifanya wa bongo, kwamana ashi itshikiye ushuda ya Mungu
dju ya Mutoto yake.11na ona iyi ushuda , kusema Mungu anatupa maisha ya milele , na ile maisha iko dani ya Mutoto.
12Ule eko na Mutoto eko na maisha ; ule ana naye ana na maisha.13na miandjikiya ibi bintu, dju muyuwe asema muko na
bujima bwa milele , mwe muna amiia ku djina yaMutoto ya Mungu. 14tuko karibu naye akika , ya kusema kama tuna
lomba kintu kwa mapenzi yake , ata shikiya . 15na kama tunadjuwa asema anatushikiya , kintu kiote tuta lomba , tuna
djuwa asema kintu kile tuna mulomba .16Kama muntu ana wona nduku kutenda zambi ile ayifikishake ku lufu , awombe ,
na Mu ngu ata leta maisha kwa ule nduku, ata bapa bale batatenda ma zambi ayi lete ku lufu, kuku zambi moya ina
peleka ku lufu ; ayina djo ya ile zambi ile na sema omba . 17Bubaya bote ni zambi, na na kuna kuya zambi fulani ina ayi
peleke ku lufu.18Tuna djuwa asema ule wote arizarika na Mungu ana dji tchunga ye moya , na mukalamushi ashi mu
bambe apana . 19Tuna djuwa asema tuko ba Mungu , na dunia mujima iko tshini ya nguvu ya mukala mushi.20Tu na djuwa
na shiye asema Mutoto ya Mungu arikuya , na aritupa akiri dju ya kudjuwa wa biakeri, dani ya Mutoto Yesu Kristo.
niyeye dju Mungu wa biakweri, na maisha ya bujima ya milele. 21Batoto kidoko , mudji tshunge bele ya bapumbafu.

2 John

1 1Muzee , kwa Kiria mutchakuliwa wa mungu na watoto yake , bale na penda dani ya ukweri , na ayina paka miye moya
na mipenda , lakini na wale wote wa na djuwa ukweri. 2kwadjili inekala dani yetu, na ita kuya na shiye kwa milele. 3Na
neeama , reema na salama ikuye pamoya na mweye kutoka kwa Mungu Baba na kwa Yesu kristo , mutoto wa Baba , dani
ya ukweri na mapendo.4Ni rikuya na furah mingi sana kwa kupata batoto yako bana tembeya dani ya ukweri , kufatana
na mapasha turipata kwa baba . 5Na sasa , ile na ku lomba , Kiria , ayina kama na kwandjikiya mapasha ya sasa , tu
pendane aba na aba. 6Na mapendo ina lomba ku tembeya vile mapasha ina sema , djo ile mapasha dani yake
kutembeleyamo , paka vile murishikiya ku mwanzo ya dunia .7kwamana badanganifu bamingi bana ingiya muduniya ,
aba itshikiye kama Yesu Kristo arikuya katika mwili , ni mundanganifu na mupinga Kristo. 8Kebeni ange mwebenyewe ,
ili mu shi potehe matunda ya kji yenu , lakini mupokeye ya mingi.9Ule wote ana enda bari na ashi ikale dani ya
mafundisho ya musingi ya Kristo ashina na Mungu , ule ana ikala dani ya mafundisho ya musingi eko na Baba na
Mwana. 10Kama mutu ana kuya kwenu na ashi mileteya ile mafundisho ya musingi , mu shi mupokeleye dani ya nyumba
yenu , na ushi mulamukiye. 11Kwa mana ule ana mulamukiya ana tshangiya ku mabaya.12Ata niko na bintu mingi bia ku
miandjikiya , shi ku pende ku yifania na ma kartasi na wino , lakini ni rikuya na tumainiwa ni kuye kwenu, na ku
sumburia kwa kinya na kwinya , dju furah yetu ikamilike. 13Watoto ya dada yako mutshakuliwa bana kulamukiya.

 generated on Sun Jan 11 09:45:04 2026

3 John

1

[1]Mzee, Agayo mupendwa , ule na penda dani ya biakweri. [2]M[3]Mirikuya na furah mingi sana , pale banduku barifika na
bari kusemeya uchuda ya biakeri iko dani yako , vile una tembeya dani ya ukweri. [4]shina na furah yamingi kwa kushika
asema batoto yangu bana tembeya dani ya ukweri.[5]Mupedwa , uri tenda na baminifu ku bandu, na ata dju ya banduku
bakeni . [6]bale barileta ushuda ya mapendo yako, kubemle ya Kanisa . itakuya muzuri kama utayarisha mwendo yabo kwa
mufano muzuri ya Mungu. [7]Kwamana nidju ya djina ya Yesu Kristo , barinda , bila kintu kia bapgano. [8]tunapasha ,
kupokeleya bantu bahivi , ili tu tumike nabo dju ya ukweri.[9]Miriandjika maneno fulani kwa Kanisa ; lakini Diotrefe , ari
penda kuya wakwanza katchikatshi yabo , aba kutu pokeleye. [10]Djokwamana , kama na penda , mita kumbusha matendo
yabo ile barifanya, na dju yetu misemo mubaya , shikufurahi na ile , achikupokeye ba dunku , na bale baritaka ku
yifanya , ari bachimamicha na ku bandama mu kanisa.[11]Mupedwa , ushi fatirishe bubaya , kwalakini bizuri, ule ana
fanya bizuri ; ule eko na fanya bibaya ashikumone Mungu. [12]Biote , na ukweri yenyewe , ita leta ushuda kwa Demetrio, ;
na shiye , tu namushudiya , na una djuwa kama ushuda yetu ni biakeri.[13]Nirikuya mambo mingi ya kukwandjikiya ,
lakini shipende kwandjika na wino na rinionia. [14]Mina tumaini kuku wona apa sasa , na tuta sumburiya sana. salama
ikuye na weye , barafiki bana kulamukiya , lamukiya barafiki , kila muntu yemoya.

Jude

1

[1]Yuda,mutumishi wa Yesu kristo,na nduku yake ya Yakobo,kua bale baritua,barisha kupendewa ndani ya Mungu baba,na
benyekuchungiwa dju ya Yesu Kristo: [2]rehema,salama na upendo yongezeke kuenu![3]Bapendua,vile milipenda saana ku
miandikiya dju ya wokovu ya she bote,minapasha ku ifuanya dju ya ku misukutisha dju ya kukombana dju ya imani ile
ililetua kua batakatifu bote mala moya loote. [4]Kuamana katikati yenu ku ne dingisha bantu bengine,bale ukumu iko enye
ku bandikiya tangiya zamani,benye kuaribika,ba kubadulisha neema ya mungu wetu kuya ubakuzi,na ku mukatala wetu
mualimu moya na Bwana Yesu-Kristo.[5]Nataka ni mikumbushe,mueye benye kudjua muzuribintu biote,yaka Bwana,kisha
kokowa bantu na kubatosha mu inchi ya Misri,akauwa ba moyo mugumu; [6]arinchungiya dju ya ukumuya shiku
munene,benye kufungwa milele na milele na giza,kualakini benye kuacha nyumba yabo ya kueli;[7]sasa Sodoma na
gomora na miji ya ku pembeni,yenye kujitoa sa bo ku busharati na ku ma nkosa ya kipindupindu na ali ya ku staili,benye
kuletua kuwa mufano,wenyekuinshua mu mateso ya moto ya milele. [8]Ata ile,bale bantu na bo,benye kusukumua na
tabiya yabo mubaya,beko na chafusha vilevile mili yabo,banakufuru mamulaka na banachambula ma utukufu.
[10119]Lakini,Mikaeli,wakati alikuya na bishana na diabolo na ekeo nakokotana naye mwili ya Musa,ashi kupime ku
muchambula ata mala moya,kualakini ali sema:Bwana akufokeye. Bo kualakini,beko nasema na kibengo dju ya bintu
abadjue,na banedilanda mu bile banadjua kuwa kama ya biakuanza. Wole kuabo!kuamana balifuata ndiya ya Kaina,ba
na jingisha dju ya malipo mu kupotesha na Balama,banedipotesha kupitiya butombozi bua Corea.[12]Ni bantu ba hatari ku
ma feti yenu,na bana fanyaka mambo muzuri ya kutakfuta kuvuma kuabo, [13]bo ni mawimbi ya makari ya pa mai sho
nvula inasukumua na pepo,ni miti ya kipua ya sho matunda,mara mbili balishakufwa,na balisha kukatua mizizi; pepo ya
makali ya pa mayi ikonasukuma buchafu buamingi pembeni,matokeo mabaya inajungulaka na kupita ile ngiza ya
weushi[14]Ni tena dju yaboEnocn,wa saba tangiya Adama,aritabiri kua misemo iyi:mone,Bwana alikuya na bake batakatifu
bamingi, [15]dju ya kufanya ukumu dju ya bote,na dju ya kuripisha babaya bote katikati yabo dju ya matendo yote ya
machafuko baritenda na misemo yote ya kibengo ile misemo yabo yote ya kibengo ili taya dju yake batenda zambi
benyekuya na zambi. [16]Ni bantu banasema chinyichinyi,beko ne ditompoleya dju ya bile bita bafikiya,beko natembeya
kufuatana na tama yabo,beko na misemo ya kiburi ku kinya yabo,benye kusifu bantu dju ya faida yabo.[17]Kualakini
mweye,bapendua,mukumbukeni bintu bilisemewaka tangiya zamanikua ba mitume ya Bwana wetu Yesu-Kristo.
[18]Barianzaka kumiambayaka aseme wakati ya mwisho ku weza kuya bakazarau,bakutembeya kufuatana na tama ya
bubaya bwabo; [19]ni bale ba kuleta ma kukatanakatana,bantu ba kimwili,bashipo na roho.[20]Dju yenu,bapendua,na
kudikamilisha mwe benyewe dju ya imani yenu takatifu,na ba kuomaka na Roho Mutakatifu, [21]mubakiriye mu mapendo
ya Mungu,kua kuchunga rehema ya Bwana wetu Yesu-Kristodju ya uzima ya milele.[22]Musaidiye bengini,bale beko
nabisha; [23]mokowe bo kua ku balopola mu moto;na dju ya bengine tena,mukuye na buluma yenye kuya na
boka,nakuchukiya kufikisha na ku nguo yenye kuchafuka na mwili.[24]Bshi,kua ule anaweza ku michunga dju ya kuanguka
kote na ku mionekanisha mbele ya utukufu yake ishipo onekana ivi na fura, [25]kua Mungu pekeyake,Mokozi yetu,kupitiya
Yesu-Kristo Bwana wetu,imwelwkwye utkufu,bukubwa,nguvu na uwezo,tangiya mbele ya nyakati yote,na sasa,na milele
na milele! Amen!